

కృష్ణా పెరిలైజర్లు

(గాంధీపార్కు ఎదుట)

కోవూరు

మా వద్ద విదేశీయమైన అన్ని రకాల ఎరువులు, ప్యాకెటింగు సామగ్రి, పాస్టెలు, కోరమెంట్ లాంటి గ్రేమర్ యిరువులు - ఇంకాను అన్ని రకాల తెగుళ్ళును వరసయిన ధరలకు లభ్యమగును.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు పెరికట్రామానాయుడు

సంపుటి 40 *

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

* సంచిక 89

27-9-68 శుక్రవారం నుండి

నెల్లూరు

శ్రీ లీలామహల్ లో

Killing Bottle

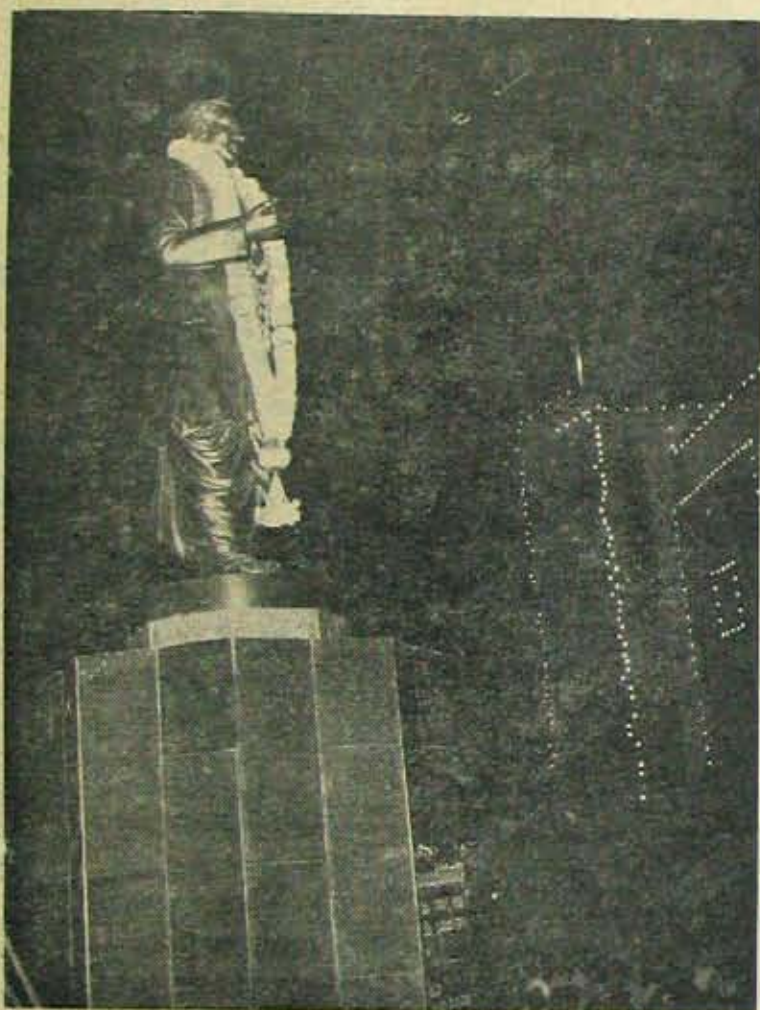
క్లియింగ్ బాటిల్

గూడవారి చిత్రం.

కలర్ - బోమోస్కోప్.

నవరసాలు వారికించిన అపూర్వమైన అద్వితీయమైన వ్యక్తిత్వం ఏ. సి. ది

కాంశ్య సిగ్రహ మైపోయిన ఏ. సి. - జనార్థన మైపోయిన నెల్లూరు!

నిలువెత్తు విగ్రహంగా ఏ. సి.

" మంత్రి చేరాడనికాదు; 25 ఏళ్లపాటు మునిసిపాలిటీ

సంఘాధ్యక్షుడుగా వున్నాడనికాదు; ఈ గౌరవం ప్రజా

హృదయంగల మనిషిగా, ప్రజానాయకుడుగా చేస్తున్నాం "

- ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఇళయనందరెడ్డి.

విజయదశమినాడు

విజయవంతమయిన ప్రారంభం!

శ్రీ లక్ష్మీప్రభ చిట్ ఫండ్ కంపెనీ,

14/45, ఆచారిపేట - నెల్లూరు.

ఆకర్షణీయమైన సరకులతో - అందరకు అందుబాటుగా,

అధిక వెసలుబాటుకు మాతో సంప్రదించి.

సహకరించ ప్రార్థన.

నెల్లూరుకు సంబంధించినంతవరకు ఏ. సి. - గాంధీజీ, నేతాజీ, పార్టీశ్రీరాముల కోవలోకి చేరిపోయారు. వాళ్ళ మాదిరిగానే నెల్లూరు వురవీరుల కూడళ్ళలో ఎండకు ఎండుకూ, వానకు తడుస్తూ వోక శిలా (కాంశ్య) విగ్రహమై పోయాడు. ముప్పై ఏళ్ళుగా నెల్లూరుకు వోక రాజకీయమైన నిండుతనాన్ని ప్రసాదించి, వోక విధంగా ఒక దశాబ్దం ఆంధ్రరాజకీయరంగంలో నెల్లూరుకు మారుపేరుగా మెలగి, ఇంకో విధంగా మరో పదేళ్ళు నెల్లూరుకు నిజమైన నోరుకలిగిన ప్రజానాయకుడుగా కాసిల్లి తన మరణంతో నెల్లూరుకు నోరే వదిలిపోయిందా అన్నది ఏ. సి. ఇప్పుడు యీ ఏ. సి. పార్కు వికాసమైన కూడలిలో శిలా విగ్రహమై పోయాడు. విధి ఎంత బలీయమైనది!

ఇంకోవైపునుండి చూద్దాం - ఈ సెప్టంబరు 20 తేది ఏ. సి. వ్యవసాయ వర్గం. ప్రతిసంవత్సరం ఆయన వర్గం యిట్టనే బయటకుండరి చెప్పలేముకానీ, మొన్నటి వర్గం దేవుడి తిర్వాళ్ళ మాదిరిగానే బరిగి దనవల్లి వుంటుంది. బాక్సైట్ వర్గం నంబం వారకు ఏ. సి. వట్టా వీటివీడినా, వార్డు వార్డునా పూరేగిస్తూ - కర్ర సాములా, గిర్ర సాము గరిడిలతో వుత్తవ వుత్తవంగా నగరమంతా తిప్పుతూ. ఇంకో బండిలో పూలపొమ్మమీద ఏ. సి. వర్ణవిశ్వాస్ పెట్టి, అదిత్యంపై దేవుడిగాడుగు పెట్టి పూరే గించారు. ఎవరైనా తెంకాయ - నైవేద్యాలు యిచ్చారోలేదోకానీ, వలదొట్ట వల పూలమాలలతో ఏ. సి. దిశ్యం నిండిపోయింది. ఇట్లాంటిది ఈ యుగంలో ఇంకే దోతైనా, యింకే నాయకుడితైనా బయటకుండా, వ్యక్తిగత మరణంతర్వాత, మరణించిన సంవత్సరంతర్వాత బయటకుందా?

విధి తగ్గంగా తోడవచ్చుకానీ, ఇది నిజమనిపిస్తున్నది. మరణం తర్వాత కూడా ఏ. సి. ఎంతమేలుచేయగలుగున్నాడా అనిపిస్తుంది. అదేమంటారా, ది నం ది! ఇప్పుడు ఏ. సి. విగ్రహంవచ్చి నెల్లూరు నడిబొడ్డు అనడగిన కూడలిరోడ్డు దాదాపు 1 కి. సంవత్సరంగా ఎంత అందరగా, ఎంత బండాలుగా, మానవమాత్రుడు కనిసం నడవడానికికూడా యోగ్యంగాబుండా, కాల్డు గిడ్డు అనలే పోతుండా రాతిబండలతో, గులక గుట్టలతో, మురుగునీటితో, చెత్తారెదారాలతో ఎంత నికృష్టంగా, సిగ్గుపగ్గా లేనివిధంగా వదిలిపెట్టిన నెల్లూరు పొరులకు బాగా తెలుసు. కడకు యారోడ్డువ్యవహారం రోడ్డుకుకూడా ఎక్కి, స్టేయివ్యడం బరిగింది. అట్టే, ఇంకాచెప్పాలంటే, ఇంకోవ్యక్తి

వ్యూహకాల్యమే వూడ్చి రోడ్డును వికాసం చేసి పథకంపేరుతో నగం పనిబరిగి, మిగతా నగంవని అట్టే ఏడ్చుపాళ్ళు గిల్చి

నిండుటివంతో ఏ. సి.

పోయి రాకపోకలకుఎంతగానో ఇబ్బందిగా వుంటుందినా అటు ముచ్చప్పాల్సిగానీ, అటు రోడ్డు - విల్లింగ్స్ కాబానీ వట్టించుకోనే

లేదు. ఈ వ్యూహకాల్యమీద మాన్ హోల్స్ కూడా అట్టే మధ్య మధ్య తొరలుగా నిల్చిపోయి వుండివని, మనుషులు నడవడానికి వీలేకండా. ఈ మ్యాన్ హోల్స్ లో ఎండదడదారో, ఎండ రుగాయవడారో! కడకు వోక మునలాడున యిప్పుటి యీ ఏ. సి. విగ్రహానికి కాస్త ఎదురుగానే వోక మ్యాన్ హోల్ లో కాలు తొరివడి, కాలుగిలించి, తీవ్రంగా గాయపడి, కడకు అనువ్రతిలో ప్యాడాలు వదిలాడుకూడా. అంత అబద్ధంగా వుండింది యీ కూడలి రోడ్డు ప్యాతమంతా. ఇంతవాలం ఇంత అబద్ధంగావున్న యీ ప్యాతం అ. తా యిప్పుడు అద్దంగా రూపు దిద్దుకన్నది; అందంగా వికాసమైన తివాటిగా తయారైంది.

ఇక విగ్రహానికి సంబంధించినంతవరకు ఇంకోమాట చెప్పక తప్పడంలేదు. ఇప్పుడు నెల్లూరులోవున్న ఏ విగ్రహానికి కూడా నిజమైన పోలికలు, మొక్కట్లు వరిగాలేవు. ఇప్పుడుసైతం యింతఅందంగా మనుషుల రాళ్ళతో అమర్చిన ఎత్తుపీకంపైన నిలువెత్తన వ్యక్తిగతమైన ఏ. సి. విగ్రహంలో నిజపోలికలు, మొక్కట్లు లేవనేచెప్పాలి - కొరవ 2 వి పేజీలో

THE NELLORE TYRE DEALERS SYNDICATE ANNOUNCEMENT

Tyres & Tubes for Tractors, Scooters, Motor Cycles, Passenger Cars are available at the Company's List Price plus other charges with the following Dealers:-

- (1) Ms. Swastik Diesel & Engineering Corpn. Nellore.
- (2) Ms. Raghava Brothers, Nellore.
- (3) Ms. Sawhney Trading Co. Pte. Ltd, Nellore.
- (4) Ms. Mahalaxmi Agencies, Nellore.
- (5) Ms. Vinayaka Tractor & Motor Parts Co. Nellore,
- (6) Ms. N. M. S. Auto Stores, Nellore.

Necessary arrangements are being made to regularise the registration of Tyres. AWAIT FURTHER DETAILS.

Other dealer friends who are willing to join as members of the Syndicate are requested to contact the Syndicate Office.

జనమేకం

ఉత్తరక్రియలు

మా ఆమృత దిమ్మరి మానుమా యమ్మగారు 17-2-88 తేదీ రాత్రి గం. 7-45 కు మువ్వలకు బెల్లూరు మా స్పృహలో మరణించినదని చెప్పుకుతున్నాము. పెద్దవయస్సు 2-10-68 తేదీన కలిగి వాయి దిమ్మరిగారిలో ఉన్నాను. ఇందువల్ల - మువ్వలకు వ్యతిరేకముగా తెలియజేయడమైనది.

కుమారులు:-

- (1) చిమ్మిరి నరసింహారావు, డి. పి., డి. యల్. అద్వైతం. (2) చిమ్మిరి మూల్యద్రిగి, యం. పి., పి. యస్. యం. (3) చిమ్మిరి లక్ష్మీకాంతారావు, యం. యస్. యం.

గుంటూరు అ|| సబ్ కోర్టులో

S. C. 182 of 67. E. P. 2 of 68.

- (1) బీమకుర్తి శివారామస్వామిగారితో (2) బీమకుర్తి రామమోహనరావు -వాదులు - (డిప్యూటీ కలెక్టర్.) (1) పెడకల్ల వీరయ్య (2) పెడకల్ల సాంబయ్య -ప్రతివాదులు - (జె. డెట్టెర్.)

వాదితరపు పెడకల్ల:- గుంటూరు డి. జ్యుడీయల్ నడ డిస్ట్రిక్టు యిలాళా, శంకెగోమూడి గ్రామములోని 1-వ వ్యతివాది కాలాట యాలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-

(1) డి. నెం. 39 రు, య 3-59 ట్లు మింజామర య 1-00 ట్లు తేరిమాగాటి తూటూరి హద్దులు:- [తూ] గవర్నమెంటు బోడెకాల్వ [ద] తోటకూర నువ్వుతూటూరి [వ] పెద్ది వెంకటస్వామి కుమారుడు వెంగయ్య తూటూరి [పు] గవర్నమెంటు బోడెకాల్వ. ఈ హద్దులలోగాయన్న య 1-00 తెంట్లు తేరిమాగాటి (0. 40 హె.)

వాది వేసిన కిమ్మతు రూ. 1000/- అమీనా వేసిన కిమ్మతు రూ. 1500/- నర్కారు పాట రూ. 8500/- (2) డి. నె. 51/1 రు, య 2-69 ట్లు మింజామర య 0-75 తెంట్లు తేరిమాగాటి తూటూరి హద్దులు:- [తూ] బీమకుర్తి శివారామస్వామిగారి తూటూరి [ద] గవర్నమెంటు బోడెకాల్వ [వ] మోటూరి సోమయ్యతూటూరి [ఉ] దూళిపూడి మల్లికార్జునరావు తూటూరి. యా హద్దులలోగా యన్న య 0-75 ట్లు తేరిమాగాటి (0. 30 హె.)

వాది వేసిన కిమ్మతు రూ. 750/- అమీనా వేసిన కిమ్మతు రూ. 1000/- నర్కారు పాట రూ. 5000/- యా అప్లిం ప్రె కోర్టు వారి యెదుట 21-10-88 తేదీన వ గలు 11 గంటల సుండి బహిరంగముగా యాలము వేయబడును. గనుక కావలసినవారు యాలం పాట పాడవచ్చును.

—వి. రంగరావు, వాడ్లు అడ్వకేటు.

అనంతపురం డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 13 of 65. E. P. 102 of 68.

మదకసిరా యియసాబు -వాది. నబీ రసూల్ వగైరా -ప్రతివాదులు. పై నెంబరులో వ్యతివాదు పెడకల్ల యింటిని పై కోర్టువారియెదుట 8-11-88 తేదీ వ గలు 11 గంటల వేలంవేయబడును.

పెడకల్ల:- అనంతపురం గ్రామంలోని ముగ్గువర పాతవార్డు 5, కొత్తవార్డు 18, బ్లాక్ 18/బి, T. S. 1677, పాత డోర్ నె. 818, కొత్త డోర్ 127, పి. అ. 1624, కొ. అ. 6242 గల ఇంటికి చెట్టుబండి:- [తూ] కాల్యోడ్డు [ద] అల్లీషేర్ భాతా రాయి యిల్లు [వ] అల్లీషేర్ దస్తగిరిసాబు యిల్లు [పు] అల్లీషేర్ భాతా ది యిల్లు. యా మధ్యగల [తూ - వ] 13 గజాలు. [పు - ద] 4 గజాలు. —జి. శ్రీరాములు - వాదివకీలు.

జీవితరేఖ

శ్రీ కీలక ఆశ్రయముల కుద్ద పంచమి శుక్రవారం 27-9-1988

సోమశిల- ఇక బాధ్యత మనదే!

సోమశిల ప్రాజెక్టు రైతుమహాసభ జరగడం, అందులో శ్రేణిమంత్రి డాక్టరు జె. ఎల్. రావు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బొమ్మ నందరెడ్డి, బీసీ ఇంజనీరు శ్రీ మల్లారెడ్డి వ్యభిచారు పాల్గొనడం వ్య యా జన కరంగానే పరిణమించింది. సోమశిల అవసరాలను గుర్తించిన తమ అంధోళనను నెల్లూరు రైతాంగం గట్టిగానే ప్రకటించగలిగింది. సోమశిలను వారిలో సానుభూతిని దృఢంగా రేకెత్తడం గలిగింది. ఆ కార్యాన్ని కొంతవరకు సానుభూతిని చేసికోగలిగింది. ఇది ఎంతైనా సంతోషించదగిన విషయం.

సోమశిల నిర్మిస్తామని ముఖ్యమంత్రికాని, మరొకమంత్రికాని బహిరంగంగా హామీ వీడి ఇవ్వలేదు. అధికారంలో వున్నవారు ఆ విధంగా హామీలు ఇవ్వలేరు; ఇవ్వడం నంకటకరంగాకూడావుంటుంది. అందువల్ల సోమశిలను గుర్తిస్తూ బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు వీడియోలేటెరిని రాశచెందవలసిన అవసరంలేదు. సోమశిలకు ఆ సత్యంనే వున్నాది పడింది; తాను శక్తులా నాల్గవ ప్రజాశక్తిలో చేర్చించగలననే ముఖ్యమంత్రి మాటలవెనుక హామీ, వాగ్దానం, దిత్తపట్టి అన్ని వున్నాయని విశ్వసించడం పొరబాటు కాబోదనిపిస్తుంది.

సోమశిలకు అభివృద్ధి వస్తు చెల్లించాలి; తప్పదు. అభివృద్ధివస్తు చెల్లించుటకు నమ్మకతెల్పి సోమశిలను సంపాదించుకోవేనా సంపాదించుకోవాలి; లేక సోమశిల ఆశ్రయన వదలుకోవాలి. ఈవరిస్థితిని గ్రహించి, అభివృద్ధివస్తు చెల్లింపుకు పెద్దలు నమ్మకంబారు; ఈ సమ్మతి తెల్పినకార్యకే ముఖ్యమంత్రిగారు మాట ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ అభివృద్ధివస్తు చెల్లింపులో ఒక సొకర్యం వుంది. డెల్టా గ్రామాలవారే ముందు అభివృద్ధి వస్తు చెల్లింపువలసి వుంటుంది. సోమశిలవల్ల లాభపడి మెట్టగ్రామాలవారు ప్యాజెట్ల పూరితయిన పిమ్మట చెల్లింపువలసి వుంటుంది. ఇది మంచి సద్దుపాయమే. అభివృద్ధివస్తు ఎకరాకు రూ 300 లు.

డెల్టాలో ఈ మూడువందల రూపాయల వస్తును; బడెకరాల పైనవుండే రైతులు బడు సంవత్సర వాయిదాలలోను; బడెకరాలలోవు రైతులు ఆదనంవత్సర వాయిదాలలోను ఈ వస్తును చెల్లించవలసి వుంటుంది. అంటే బడెకరాలకంటే ఎక్కువవున్నరైతులు సంవత్సరానికి 80 రూపాయల వంతున బడెళ్ళు; బడెకరాలకంటే తక్కువున్న దిన్నరైతులు సంవత్సరానికి రూ 50 ల వంతున ఆరేళ్ళు చెల్లించాలన్నమాట. ఈ రెండు తరగతులే అన్నారకాని, ఇంకోతరగతిని కూడా ఏర్పాటుచేయవచ్చు. రైతుల్లో మొదటితరగతి వారున్నారు; సంపన్నులున్నారు. సోమశిలవల్ల ఎక్కువలాభం పొందబోయేదికూడా బీరే. కలాంటివారి వద్ద అభివృద్ధివస్తును ఒక్కసారో, లేక తక్కువ వాయిదాలలోనో వసూలుచేయవచ్చు. పెద్దరైతులు అవిధంగా చెల్లించుటకు వెనుకాడవలసిన అవసరంలేదు. మొదటి వాయిదాలో అభివృద్ధి వస్తు ఎంతఎక్కువవసూలువుతుందో, ప్రాజెక్టు ప్యాకంబానికి అంత అనుభూతిగా వుంటుంది. ఈ సూచన వ్యభిచర్య మూ

అలోచించదగింది; పెద్దరైతులూ స్వచ్ఛందంగా నమ్మకంచదగింది.

అభివృద్ధివస్తు చెల్లింపుకు డెల్టా రైతాంగంలో మూడింట రెండువంతులు తమ నమ్మకతెల్పితే, ఆ సమ్మతిని వ్రాతపూర్వకంగా తెలియజేస్తే, అది గట్టిలో ప్రకటించబడి, ఆ తర్వాత కార్యకలాపాలు అధికారికంగా జరిగిపోతాయి. ఇది మొదట నాల్గవ వ్యభిచారిలో చేర్చబడవలసివుంది. అంటే సంతకాల తరంగం రెండుమూడు మాసాల్లో పూర్తి అయితేకాని, వకాలంలో ప్రజాశక్తిలో చేర్చేక్కవే గడంగే అవకాశముండదు. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి సోమశిలను ప్రజాశక్తిలో చేర్చించుటకు దిత్తపట్టితో కృషిచేస్తారు; నందేహంలేదు. శ్రేణిమంత్రిగారువున్న డాక్టరు జె. ఎల్. రావు, త్వరలో శ్రేణిమంత్రి వనర్ కమిషనరు పోబోతున్న బీసీ ఇంజనీరు శ్రీ మల్లారెడ్డి సోమశిలకోసం ప్రాజాన్సి డ్యేంత్ శ్రద్ధానకుల కలిగివున్నారు. సోమశిల ప్రాజెక్టుకు మందీరీతాలు వచ్చాయనుటకు ఇది సూచనలు. ఈ సదవకాశాన్ని ఇప్పుడు బారబిడిస్తే, సోమశిలకు శాశ్వతంగా తిలోదకాలిచ్చుకోవలసివస్తుంది. అందువల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వ సానుభూతిని సంపాదించినట్లుగానే; ప్రధాని, తదితర శ్రేణిగ్రామాలకులను కూడా కలసుకొని, సోమశిల అవసరాలను, దాని బహుళ ప్రయోజనాలను వారు గుర్తించి సహాయపడునట్లు కృషిచేయవలసివుంది. శ్రేణిగ్రామాలకులను వాప్తింగవలగడమంటే, కనీసం వారు ఏముంటుంటామో చూసుకోవడమంటే; సోమశిలవల్ల సానుభూతికల్గి, దానిని నాల్గవ ప్రజాశక్తిలో చేర్చించుటకు శ్రీ బొమ్మనందరెడ్డి ప్రభుత్వం చేసే కృషికి అలాగ్ని చేతుర్రడమవుతుంది. అందువల్ల సోమశిల రైతుసంఘంవారు, జిల్లాలోని శాసనసభ్యులందరినీ తిసుకొని, డిల్లీకి రాయబారం పోవడం అవసరం. ఈపని ప్రధాని లాటికా ఆమెరికా వర్యుడనుండి తిరిగిరాగానే జరగవలసివుంది. ఇది అత్యవసరం.

సోమశిల తెచ్చుకోవడమో, వదలుకోవడమో అనే బాధ్యత ఇప్పుడు పూర్తిగా నెల్లూరు రైతాంగంమీదనేపడింది. ఇప్పటి వరకు అధికారంలోవున్నవారిని గృహరూపుతుండినాము. ఇప్పుడు అధికారంలోవున్నవారు నెల్లూరువారిని గుండింకుడా చూసుకోవలసివున్నది. అభివృద్ధివస్తు చెల్లింపుకు డెల్టారైతులు తమరైతాము ముందుకువచ్చి, నమ్మకప్రకారంపై సంతకం చేయవలసివుంది. ఇప్పుడు తమబాబాయిందినా, వుపేక్షిందినా తమకుతాము అవకారం చేసికోవడమేనని నెల్లూరు రైతాంగం గుర్తించాలి. అభివృద్ధివస్తు చెల్లింపు దిన్నరైతులకు తెలియదని మేము చెప్పలేము. కాని ప్రతివీధూ నకాలంలో సాగుచేసుకోలేక, వేసినపైదును ఎండబెట్టుకుంటూ, నష్టపడేవారు, అప్పునసో అభివృద్ధివస్తు చెల్లింది, సోమశిలను నిర్మింపజేసుకొని, నమ్మకమైన పారుదల సౌకర్యాన్ని కల్పించుకోవడం ముంది. అందువల్లనే స్వచ్ఛందంగా ముందుకువచ్చి అభివృద్ధివస్తుకు నమ్మక తెల్పమని విజ్ఞప్తి చేస్తు

ఈ వారం విశేషాలు

హరిజనుడైన బ్రాహ్మణుడు

రాజస్థాన్ లో వొక దింత జరిగింది. అక్కడి మెడికల్ కాలేజీలో సీటు సంపాదించుకోవడంకోసంగా వొక బ్యాచ్ లో యువకుడు వొక హరిజనుని దత్తపుత్రుడుగా తీసుకోవడంవల్ల ఒక తరంగాన్ని నడిపి-హరిజనుడగుచుకొని పెడకల్లకులాల రిజిస్ట్రేషన్ కాలేజీ మెడికల్ సీటు పొందినట్లు వొకవార్తాపాక్షింది. చట్టసమ్మతంగానేవున్నా అత్యధికరంగాలేదా యావుదంతో? వ్యభిచర్యం వొకచట్టంచేసికొని గుంధనలు ఏర్పాటుచేస్తే- వాటికి ఎన్ని గోతులుకన్నాలో అన్నితప్పువున్నా మనవాళ్ళు!

అంధ్యలో దొంగమెడిసికన్ సిట్టు

పై విషయం ఎందుకు ప్రస్తావన వచ్చిందంటే-ఇటీవల అంధ్యవ్యదేశాల్లో మెడికల్ కాలేజీల అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో జరుగుచున్న కొన్ని మార్గాల పై వుదంతాన్ని తలదన్నుతున్నాయి. అత్యధికం, యాదేశంలో కడకు విద్యా సంస్థల్లో కూడా ఎంతకళ్ళులం పేరుకొనిపోయివున్నదో, ఎంత గోల్ మార్ ఆరిగి పోతున్నదో చూస్తుంటే గుండెలు బాదుకోవల్సివస్తున్నది.

మార్కులవట్టకలను కారుమారుచేసి, తక్కువమార్కులు వచ్చినవారికి ఎక్కువమార్కులు వచ్చినట్లుగా రికార్డు కారుమారుచేసి, దొంగపెడకల్లకులాల-బాతుల నర్సిఫీట్లు నర్సిచేసి, మార్కుల అర్హతను అత్యధిక్కి నెట్టచేసి, మార్కుల రాని విద్యార్థులకు మెడికల్ కోర్సులో సీటు కేటాయింపడం దాదాపుగా జరిగిపోయింది. ఇట్లా దొంగనర్సిఫీట్లతో, అత్యమ విద్యనాలతో తెలంగాణా మెడికల్

స్కూలు. ఇది ఇతరుల వనికాదు, తమ అవసరమని గుర్తించవలసిందిగా కూడా నెల్లూరు రైతాంగాన్ని కోరుతున్నాము. ఇక సోమశిల వ్యస్తు త పువయోగం: ప్యాజెట్లవని, నాల్గవ ప్రజాశక్తి నాల్గవ సంవత్సరం ప్యాకంబం కావచ్చు. ప్యాకంబంమైనకార్యక, అలత్యంలేకుండా పూరితయేబడుతుంది. ఇప్పుడు నెల్లూరు, కోవూరు డెల్టాలోని 1 లక్ష 80 వేల ఎకరాలు; కావలి, కనుపూరు కాల్యల 3 లక్ష 1 లక్ష 80 వేల ఎకరాలు-మొత్తం 3 లక్షలా 60 వేల ఎకరాలకు పారుదలసౌకర్యం లభిస్తుంది. తర్వాత జిల్లా డిప్యూటీ కాలాకాలకు విస్తరించే అవకాశముంది; విస్తరించ చేయాలనే ఆలోచనావుంది. జిల్లావరిపత్తు చేర్చకా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఈ విషయాన్ని విడం చేయించుకొని, సంశ్చిచి పడినారు. తదివ్యస్తలో సోమశిల నాగార్జున సాగర్ 3 లక్షలకు పై మెట్టప్యాకంబాలన్నిటికీ తప్పక పువయోగవడబోతుంది. దానిం ఎక్కుకాని, కాల్యలు వగైరాలకాని మున్నందు అవసరాలకుతగినట్లునిర్మించబడతాయేకాని, వెంటనే పారుదలకు అవసరమైన 3 లక్షల 60 వేల ఎకరాలకు సంపాదనకు మాత్రమే కుదించబడవు. సోమశిలకు పునాదిపడి, రూపమనేది ఒకటి ఏర్పడితేనే తర్వాత విస్తరణకు అవకాశమనేది గమనార్హమైన ముఖ్య విషయం. అందువల్ల సోమశిలను అతిస్పన్న మెట్టకాలాకాలవారు అసంతృప్తి పడవలసిన కారణంలేదని చెప్పవచ్చు. పైగా, ఇప్పుడు వారు ఈ కృషిలో భాగస్వాములుకావడం స్వీయశ్రేయ్యానికి అవసరమనికూడా హెచ్చరిస్తున్నాము.

కళాశాలలో 30-40 మంది, అంధ్య ప్రాంత కళాశాలలో మరో 20-30 మంది సీటు సంపాదించుకున్నారు. తెలంగాణా కలిసి సంబంధించిన మార్కెట్ లో సీ. బి. డి. కాబవారు దర్శాపు జరుపుతున్నారు.

అంధ్యప్రాంత మెడికల్ కాలేజీల అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో ఇంకో తమాషాయైన మార్గం జరిగింది. శేవలం వ రిక్షల్లో వచ్చిన మార్కుల అధికారంకోసంగా, ఎక్కడా కరిబ్యులర్ అర్హతలని (డిగ్రీ-గ్రేడల ప్రాబిల్యం పేరుతో బాగా తక్కువ మార్కులు వచ్చినా మంజూరు, గింతులు వగైరా పలుకబడి గలిగినవారి యిలా పిల్లలు కొందరికి సీటులువ్వడంజరిగిం

ఇట్లా అత్యమంగా సీటుపొందినవారిలో గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్, సెక్రటరీ కమిటీ చేర్మన్, ఒక వ్యయ ఉపాధ్యాయ యూనివర్సిటీ ప్రెసిడెంట్ గా నియాయకమై కోర్టుగడవలతో వెనక్కు తిరిగివచ్చినవాడూ అయిన డాక్టర్ పి. నరసింహారావుగారి అభ్యాయికూడా వొకడట. వీడితో కేబుల్ స్కూలుకూడా నరిగా యెత్తలేని అభ్యాయి వెంటబిల్డింగ్ దాంపియన్ అయినట్లు; కదిత్యంలో ఓనమాలు తెలియనివాడు 'పొయిట్స్ రైటింగ్'లో మనతపున్న కపింద్యుడైనట్లు దొంగనర్సిఫీట్లతో, దొంగ అర్హతతో దొడ్డివారిన అడ్మినిస్ట్రేషన్ పొందినవారు పది మందికా వున్నారు.

పెడకల్లకులాల పేరుతో దొడ్డివారిన అడ్మినిస్ట్రేషన్ బడుగురు అత్యధికలకు 'రెడ్డి' పేర్లు వున్నాయట. ఇందులో నెల్లూరుజిల్లా రెడ్డు ఎండరున్నారో? ఈ సిగ్గుమాలిన విషయాన్ని యిప్పుడు రచ్చకెక్కాయి. వీటి మీద చర్యలు, వ్యక్తా మ్నాయ విర్పాట్లు తీసుకోబడుతున్నాయి! బెంగాల్ మధ్యంతర ఎన్నికలు

ఈ సంవత్సరం నవంబరు 17 తేదీన వచ్చే బెంగాల్ లో మధ్యంతర ఎన్నికలు జరగగలవని ఎన్నికల వ్యవస్థాపకారి ఎస్. పి. సేకా వర్కగారు చెప్పన్నారు. రాష్ట్రంలోని వరదప్రాంతాల్లో అక్కడక్కడా డెప్యూటీ పోలింగ్ శ్రేణిదలను తిరిగి వున్నర్పించే ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఇంకా నెలా పదిహేను రోజుల్లోనే యా బెంగాల్ రాజీయ యెట్లం పరిపూరికానున్నది. రాజీయ సుస్థిరత యికనైనా అక్కడ ఏర్పడుతుందో లేదో, మళ్ళీ అందకుకు ప్రభుత్వమే దావురిస్తుందో లేదో చూడాలి.

మధ్యప్రదేశ్ కొత్త ముఖ్యమంత్రి?

మధ్యప్రదేశ్ లో ఏదో మర్మంగానే నర్డుబాటు జరిగిఉన్నట్లు. ప్రధ్యవ్యదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జి. ఎఫ్. సింగ్ గారు తన ముఖ్యమంత్రి పదవిని సారంగరరాజారాజు నరేచంద్రగారికి అప్పగించి కానుకెవెనకకు వెళ్ళాలను కుంటున్నారు.

ఏదో ఈ యావంగానైనా మధ్యప్రదేశ్ నాయుక్ విద్యాయకదశ్ అకలంకలు నర్డుకొని కాస్త రాజీయ స్థిరత్వం దొరికేమంది. ఈ కొత్తముఖ్యమంత్రి పరజానికి నిందియా రాజమాత, జనసంఘయిలు (నాయుక్ విద్యాయకదశ్ లో అధి. నం త్యా క లంగంవున్న వ్యవసావర్గం) స్వాగతం చెప్పన్నారు. ఈ సారంగర రాజగారు యిటీవలదాకా కాంగ్రెస్ గురారంలోనేవుండి యా మధ్యనే జయిఉవర్ణవ్యక్తి. మొత్తానికి పాతరాజాలంకా వర్ణాధిపిత్వంవుతున్నది.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

నెల్లూరు ఎలక్షన్లు

విమర్శకుడు

ప్రకృతి కరుణించింది!

వ్యర్థం కలిగించినట్లే! గతవారం రోజులుగా జిల్లా లో అవ్వకుంట్ల వర్షం వరుసగా, 26 తేది రాత్రి గాలి తో కూడా భరించలేకపోయింది. మహిళా అసెంబ్లీ వుండినది ఆ తీవ్రత. నెల్లూరులో 43 మిల్లీ మీటర్లు; అంతే మహిళ 1 3/4 పదును వర్షం కురిసింది. ఏటికూడా దండిగా నీళ్లు వచ్చాయి. శుక్రవారం నెల్లూరు అనకట్ట మీద 2.4 అ., నంగం అనకట్ట మీద 2.0 అ. నీరు వ్యవహస్తున్నది.

ఏరు, వర్షము రెండూ వచ్చాయి కాబట్టి జిల్లాలో నార్తూ కాపాడుకోగలిగినవాళ్ళకు ఆరాటా వాట్లు జరిగిపోతాయి.

అభ్యుదయ రైతుసంఘం- తిమ్మా రెడ్డిగారి ప్రారంభోత్సవం

జిల్లా అభ్యుదయ రైతుసంఘ ప్రారంభోత్సవం 5 తేది మ. 3-80 కు జి. వ. చోటలో వ్యవసాయమంత్రి శ్రీ తిమ్మా

రెడ్డిగారిచే జరిగినందు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఓ. పుల్లారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించవచ్చు. ఉత్సాహంకల రైతురైల్లూరు తవ్వకపాల్లోన వలసిందిగా కార్యదర్శులు అభ్యర్థించు న్నారు.

రైతులకు ఒక నం. మం. అవసరం. రైతులు ఈ సంఘాన్ని నిలవదుకుంటే, ఈ నం. మం. రైతు సమన్వయను చేపట్టి వదిలించుకుంటే వదిలించుకుంటే. అభ్యుదయ రైతు సంఘంలో నమ్మకంగా చేరండి; 5 తేది నమోదేకానికి తప్పకరండి! - జి. వి. రైతు వ్యవహారాలమైన మా విజ్ఞప్తి.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలో ఫస్ట్!

మన వెంకటగిరి రాజకుమార్, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గోపాలకృష్ణగారి కుమారుడు దిరంగిని సాయిరాం యాచేంద్ర వి. వి. లో మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయంలోనే మొట్టమొదటివాడుగా షర్తిర్పడతాడు. పి. లా. న. పి. లో యితని కొద్దిన్నది.

మంత్రుల 'మేళా'

20 తేది నెల్లూరులో జరిగిన రాష్ట్ర, కేంద్ర మంత్రుల 'మేళా'!

కాలేజీవన ప్రారంభోత్సవ సభావేదికమీద ఎడమవైపు మూడవవారినుండి కుడికి వరుసగా—
కె. వి. రఘునాథరెడ్డి, పి. వి. నరసింహారావు, కామి బ్రహ్మానందరెడ్డి, డాక్టరు కె. ఎల్. రావు, జె. వి. నరసింహారావు, శిలం సిద్ధారెడ్డి, నలమొతు చెంచురామనాయుడు.

మార్కులు రెండు మూడు దశాబ్దాల యీవల ఎవ్వరికీ వచ్చివుండవలసినదా అంటున్నారు. వెంకటగిరి యాచేంద్ర వంశంలో మొట్టమొదటి గ్రాడ్యుయేట్ ఈ సాయిప్రసాదే కావడం మరొక విశేషం.

మేధావంతుడైన ఆ విద్యార్థిని, అదృష్ట వంతుడైన ఆ తండ్రిని నిండుగా అభినందిస్తున్నాము.

రైల్వే రాకపోకలు

ఈసారి అక్టోబరు 1 నుండి రైల్వే రాకపోకల్లో పెద్దవికారాలుంటాయి. అన్ని వేళ్లు యిండుమిండు పాతవే. ఒక్క హైదరాబాదు ఎక్స్ప్రెస్ మాత్రం ఉదయంపూట నెల్లూరుకు ఒక గంట ముందుగా వచ్చేస్తుంది. దిక్కుగుంట ప్యాసింజరు ఉదయం ఒక గంట ఆలస్యంగావస్తుంది.

లంగర్ కేసులో ముగ్గురికి శిక్షలు

9-6-68 తేది లంగర్ కుట్టల ప్యాక్ రీపై దాడిచేసి, గోడపూట నిప్పుపెట్టి, వ్యాజ్యముకాల్పి నష్టపరచారని ఆరుమందిపై మోపబడిన నేరాలను అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. వి. ఆర్. కాన్స్టేబులు విచారించి; ఇద్దరిమీద నేరాలు గుర్తుకొచ్చినవారిని వదలివేస్తూ; తాదర్ బాషా పురపంచాధ్యక్ష బాషా, సుభాన్, కసాయిమసాన్, రహంతుల్లాలు తలా 3 సంవత్సరాల వంతున కఠినశిక్షలు విధిస్తూ 25 తేది తీర్పువెచ్చారు.

ప్రాసిక్యూటర్ జనరల్ అ. వ. ప్యా. శ్రీ సి. రామకృష్ణ, వారికి సహాయంగా శ్రీ ఎస్. రంగనాథం; ముగ్గురులవక్షంగా ఎమ్. సుందరాచారి, వి. నరసింహారావు గారలు వాదించారు.

ఎండ్రికా చావు

రాజవీధిలోని వెంకటేశ్వర లాడ్జిలో, 15 తేది, వై. నుల్లయ్య అనేవ్యక్తి ఎండ్రికా కాగ్ని అక్కహక్క చేసుకున్నాడు. ఇతడిది విజయవాడ అనేదితప్ప, యింకే వివరాలు తెలియదు.

విద్యార్థి ఫెడరేషన్ గొడవ

విద్యార్థి ఫెడరేషన్ పేరు విని చాల రోజులైంది. అది నామరూపాలులేకుండా పోయిందనికాదు; ఎందువల్లనో ఇటీవల అది అంతవెలుగులోలేదు. అటువంటి ఫెడరేషన్ బొడ్డు తొనల్యమ్మ కాలేజీ విద్యార్థి నుల హక్కుల రక్షణపేరుతో వియకుతు వచ్చింది. ఒక విద్యార్థిని తండ్రికి పిల్ల పాల్ దానిన వృత్తరం మూడాము; విద్యార్థి ఫెడరేషన్ వారు వ్యవహరించిన కర వ్రాస్తూ మూడాము.

"మీఅమ్మాయిని ఇంటివద్దయినా వుంచు

కోండి; లేదా కాలేజీలో అయినా చోటకు వరచండి; అంతేకాని, గేటువద్దచేరి అటకాయిస్తుంటే తగినచర్య తీసుకోవలసింది" అని పిల్లపాల్ వృత్తరం. "విద్యార్థుల మందరం ఒక్కటే. ఇకనుండి మీ దుష్ట వ్యవహార మూసుకోగలరని ఆశిస్తున్నాం" ఫెడరేషన్ వారి కరవత్సరంలోని బెడరింపు యిది.

కాలేజీ విద్యార్థులు నమ్మేస్తున్నారు. ప్రీలక కాళాలలోకూడా నమ్మకాని, అది విజయవంతమైతేమిటలేదు. ఏ కొద్దిమంది తప్ప, అత్యధికభాగం కాలేజీ హోటల్ వున్నారు. హోటల్ కాకుండాకాదు కాకుండా, వీధిలోనిలబడి గొడవచేస్తున్న నలుగురైన గురు విద్యార్థినులకల్పిదంధ్రులపిల్లపాల్

ఈసారివారం పత్రిక రాదు

మరుసగా శనివల వచ్చాయి.
అంచేత వచ్చేవారం
4-10-68 తేది జమీనరైతు పత్రిక వెలువడదు.
— మేనేజరు.

సీటిమట్టు

కనగిరి రిజర్వాయరు 11.0 అ.
నెల్లూరు చెరువు 9.0 అ.

నెల్లూరు లయన్స్ క్లబ్ 'టీవీల్ వ్యాక్టీక్' కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. వ్యాక్టీవేషా చేస్తున్న డాక్టరు సింహులు- శ్రీ కె. ఈశ్వరయ్య, పి. మధుసూదనశాస్త్రి.

పుత్రులు వ్యాసించుట. అదే ఫెడరేషన్ వారి దృష్టిలో దుష్టవర్తనైంది! పిల్లలను అదుపులో పెట్టుకోమని చెప్పడం చెడ్డ తనమైంది!

కాలేజీ భవన ప్రారంభోత్సవ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు, పిల్లల విషయంలో తల్లిదండ్రులు ఇంకాకూడా అనానరంగంపుంటే, ఈదేశానికి అదోగతే.

పిల్లల ఆస్పత్రి ప్రారంభం

శ్రీ రేఖల అమ్మినరసారెడ్డిగారి ఆసా దారణ వదాన్యత విజయవంతమైనాటినుండి కొంతసార్లకత బెందవోవడం నంతోమోస్తూ కల్గిస్తున్నది. 1-10-68 తేదినుండి ఆ భవనంలో అప్పట్ పేషెంటు విభాగం పని చేస్తుందని, సూచించుకుంటుంటు శ్రీమతి సా వి శ్ర మ్మ గారు తెలియజేస్తున్నారు. డాక్టరు సుధాకరరెడ్డిగారు ఓ. పి. డాక్టరుగా వ్యవహరిస్తారట.

పిల్లల వ్యాధులకు అనుకూలించే అవు నరం. అందువల్ల ఓ. పి. కంటే ఇక పేషెంటు విభాగం ముఖ్యం. అదికూడా త్వరలోనేప్రారంభం కాగలదని ఆశిస్తాము.

నెల్లూరు బజారు		
మొలగొలుకులు	వట్టి	600-00
దొంగనంబర్లు	"	510-00
డి. కె. ఎం. 6	"	520-00
ఐ. ఆర్. 8.	"	500-00
తెల్లకేనర్లు	"	520-00
రాగలు	"	700-00
కొన్నలు	"	920-00
నల్లలు	"	710-00
ఉలవలు	తూము	60-00

అకాల మృత్యువువాతమీదిన కె.వి.ఆర్. సోదరుడు శ్రీ నందీరెడ్డి

కంటద్దాలు - రేడియోలు

డాక్టరు గర్లయిందిన కంటద్దములు గ్యారంటీగ - కాన్స్ట్రక్షన్ ముగ, అనుభవముగల పనివారలచే నరనమైన భరలకు యివ్వబడును.

రేడియోలు, ట్యాన్కులు, టెలిఫోన్లు, యితరమైన ఎలక్ట్రానిక్ పరికరములు విమానకర్తగా రిపేరుచేసి యివ్వబడును.

టి. వి. యం. కృష్ణరావు, A. M. Inst. B. E. (Lond.)

శారదా రేడియో అండ్ ఆప్టికల్స్,
(వేలుమొదలియార్ పెద్దుపక్కన) - టంగుతురోడ్డు - నెల్లూరు.

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి - కామాక్షి తాయి దేవస్థానము, జన్నవాడ
(కోవూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.)

భూముల కొలు టెండరు ప్రకటన

పై దేవస్థానము హక్కుకుకొన్న నెల్లూరుజిల్లా, రావూరు తాలూకా, పొదలకూరు గ్రామ సర్వే నెం. 705 రు, మహారు య 828-54 తంట్లు మెట్టకూమిని, అనుకూలమైన ప్లాట్లుగా విభజించి, ఆరు సంవత్సరములకు కొలుకొమ్మ నిమిత్తము 7-10-68 తేదిన సాయంత్రము 3 గంటల లోపల టెండర్లు కోరబడుచున్నవి - పూర్తి వివరములు - టెండరు పోరము రూ. 5/- లు (అయిదురూపాయలు) చెల్లించి పొందవచ్చును.

-సి. చంద్రహాస్,

ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు - జన్నవాడ, 24-9-68.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. No. 172 of 1967, S. C. No. 318 of 1966.
బర్తిన కొండయ్య - వాది. పులి నాగయ్య - ప్రతివాది.

ఇందువల్ల తెలియజేయడం ఏమనగా:- ఈ క్రింది పెద్దయ్యలు దాఖలా సైరాస్తిరి పై కోర్టువద్ద 29-10-68 తేదిన విచారంగమైన యాలము వేయబడును. కాబట్టి పాట పెట్టబడినవారు పెట్టవచ్చును.

పెద్దయ్యలు

కందుకూరు సబ్ డి. లో చేసిన, శింగమనేనివల్లె పండామిహోద్ద యిలాకా, కొండారెడ్డిపాలెం గ్రామంలో 2-వవ్యతివాది కా. సైరాస్తిరివరం.

వ. నెం.	వట్టా నెం.	విస్తీర్ణం	హక్కుదార్డు	చేసు పేరు	డి. చూ. కిముతు	అమీనా కిముతు
(1)	140	37/1	0-59 (2. 887. 65)	కోనేటిచేను	100/-	150/-
(2)	140	37/4	0-70 (2. 182. 80)	దీటా	200/-	300/-
(3)	140	45/1	0-47 (1. 902. 02)	అయ్యంట్లచేను	150/-	300/-
(4)	140	45/2	0-40 (1. 618. 74)	చేర్వచేను	150/-	300/-

షరతు:- వరదీనములులేవు - పాట పర్సన్ల దాఖలు కాబడియున్నది.

-యం. కృష్ణమూర్తి, వాది అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్

అప్పయ్యగేటు సమీపంలో మరో బస్ ప్రమాదం- 8 మంది దుర్మరణం!

యంత్రాలపై ఎంత మనవరకాదు ముందో, అంత మరణానందమందా వుందా అనిపించింది-ఆంధ్రం ఎక్కడో ఒక చోట జరుగుతున్న ప్రమాదాలు, సంఘటనలు చూచు చూస్తూంటే! ఆఘాతం, వెలుగు వెంటనే దీక్షి, సంకోచం వెంటనే దుఃఖం, లాభం తర్వాత నష్టం. ఇది లోక నష్టం.

మొన్న మార్చిలోనే, అరుణలకుడా కాలేదు, నెల్లూరు - గూడూరు మధ్య అప్పయ్యగేటువద్ద ఏ దుర్మరణం రైలు, టూరిస్టులను కలపడి, వస్తుండే ప్రాణాలు బలి అయ్యాయి. ఇంతలోనే, ఆ సమీపంలోనే మొన్న 23 తేది ఒక బస్సుపోతూ పోతూ రోడ్డుమీదనుండి గుంటలో దూకి అక్కడక్కడ చనిపోయి, ఎనిమిదిమంది ప్రాణాలు తీసింది!

నెల్లూరు-బాలిరెడ్డిపాళెం బస్ (ఎ. సి. ఎం. 2868) నెల్లూరునుండి బాలిరెడ్డి పాళెం వ్యయోజనా, ఉదయం 11-15 గంటలమధ్య గురువందనాదిన వద్ద రోడ్డు తప్పి పాత్రాళ్ళకాల్చిపోయి, దారుణమైన ప్రమాదానికి గురియైంది. ముందుకర్కం వగిరిపోయినందువల్ల, అదుపు తప్పి, ప్రమాదం సంభవించిందని అన్నారు. కాని అది కొత్తపైకట; అవస్థయ్యే అవకాశం లేదట; ఏ దుర్మరణం వచ్చినా ప్రమాదం జరిగిందని గుర్తించింది. బహుశా అది వేగమే కారణం కావచ్చునని అనుమానం. ఏమైతేనేమీ ఆ ద్రెవరు, యిద్దరు కండక్టర్లు, డ్రైవరు - అందరూ అక్కడికక్కడే మరణించారు. చిట్టచుక్క వ్యయోజనాలు నలుగురు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. 18 మంది గాయాలు తగిలాయట. బస్లో 30 మంది ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది.

ప్రమాదస్థలం మరణించినవారు: ఎస్. బాబర్ హుసేన్ (ఆ బస్ ద్రెవరు - గూడూరు), ఆర్. గజేంద్రసింగ్ (కండక్టరు-గూడూరు), షేక్ మహమ్మద్ కాలేషా (ఎం.ఎల్.ఎస్. కండక్టరు-నెల్లూరు) వెంకటేశ్వర-పుంపు తల్లి-పురం అదివి రెడ్డి (డ్రైవరు-రామారావు), పట్నం మహాలక్ష్మి (మహిళ); నెల్లూరుకు తీసుకొస్తుండగా చనిపోయినవారు-కె. వెంకటరెడ్డి (బెల్టాపాళెం), గుడిగంట రామయ్య నాయుడు (గంధూరు వల్లి); నెల్లూరు చాన్సిటలో 24 తేది మరణించినవారికి-ఎస్. ఎం. ద్వీక (మెర్సెడిస్-పెన్ మెడికల్ రెవ్యూ-బెల్టాపాళెం-ముత్తూరు).

ద్రెవరుకూడా అవశేషాలుగా బాకట్ల అరెస్టులు గిర్రుల ప్రశ్నలకు ఉన్నాయి.

— మా ది.

ఏ. సి. (మొదటి పేజీకొరవ)

ఏ కోణంనుండి చూచినా, శేవలం ముఖ కవళికలేకాదు, అయిన హృదయమేమో వొక్కటానాకా బిగ్గరలో కాలేదు. ఏమైనా తీవ్ర కలిగి వున్నట్లు వ్యక్తి యాపాన్ని కల్పించి కేవలం కష్టనష్టాల మైనవనే. బహుశా యీ కష్టనష్టాల గమనించే యేమో రహస్యం లోకం మరణించినవారు అయిన దేహాన్ని అట్టే బస్ గ్రాన్డ్ లో కాళ్ళకంకా అమర్చివేసారు. ఇక ముందు మననాయకులకూ అట్లాంటి ప్రశ్నలూ ప్రశ్నక అరాధనాగీతని కనిపెట్టడం అవసరమనిపిస్తుంది.

ఇక అనలు ఎ. సి. కాళ్ళకంకా

విషయం నామందపాటివస్తాం. ఎ. సి. విగ్గరలోని దూపడిన వైద్యులు యిస్తున్నట్లుగా, వింతమయలు విస్తున్నట్లుగా, నీరాజనానిస్తున్నట్లుగా, క్రవాలం దిస్తున్నట్లుగా ఆ కూడలి వరినరం లోని కట్టడాలు నీరామా ఎలక్ట్రికల్స్ వారి విద్యుత్ కలలో అలంకరించుకున్నాయి. ఇక నానాదీక, వెండితెరమీద కనపడే అట్టపానమైన విత్తమద్యంలా అమర్చారు వాకాడు దిగ్గిలేని సివిల్ ఇంజనీరు వద్దనా రెడ్డి. మంత్రాలు, గింతులు అంతా వరనగా వారు లు తీరి కూర్చున్నారు. ఇక కనుమూపు ప్రసరించేంత వరకూ యీ కూడలి నాలుగు రోడ్లూ జనార్థవమై పోయాయి. కిక్కిరిసిపోయింది ప్రేక్షకవ్రజం. బస్ 30-40 వేలు వుంటుందని వోక అంచనా. తోపుకోవడాలు, గీసుకోవడాలు అటుంది కొన్ని వికపాతెట్టుకూడా జరిగినవట. మంత్రి ఎ. సి. నరసింహారావుగారన్నట్లు-ఇదేదో పెద్ద వందలలాగా వుండికానీ, వర్తంతిలాగా కనపడలేదుమరి.

విగ్గర ప్రతిష్టాపన కమిటీ కన్వీనరు శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి స్వాగత వచనాల తర్వాత సభాభ్యుదయ శేంద్ర మంత్రి శ్రీ కె. యల్. రావు గారు మాట్లాడుతూ- నువ్వురెడ్డిలో వట్టుదల, ద్రెవం గొప్ప విశేష గుణాలన్నాయి. వారిని చూచినప్పుడల్లా తనకు అనందంగా వుండేవన్నారు. ఎప్పుడైనా ద్రెవంలేనప్పుడు అయినదగ్గరకు వస్తే మందిర్రెవం చెప్పేవారన్నారు. ఈ విగ్గర చూచినప్పుడల్లా అందులు తమ దేశ సమన్వయ ద్రెవంతో వట్టుదలతో ఎదుర్కోవాలనే విషయాలు జ్ఞాపకం రావాలన్నారు.

శేంద్రమంత్రి రమణారెడ్డి మాట్లాడుతూ- ఎ. సి. నెల్లూరుకిలా రాజీయ పరిశ్రమ అభ్యుదయస్థానం సంపాదించుకొని నింహమండలంలో నింహంలాగా పెరిగారన్నారు. మళ్ళీ అయినలేనిటును, కొరతనుతీర్చే నాయకులుగానీ, అంతటి ప్రజాదరణ పొందగలిగిన నాయకులు కానీ ఏర్పడడం అరుదు- అన్నారు.

ఎ. సి. గొప్ప వ్యవయంకలవాడంటూ తనకు ఎంత అవకాశం దేసినవాడైనా తన వద్దకువెళ్ళే శంకరునివలె అడగడంతోనే వరాలిచ్చేవారని అవకాలవల్ల అశంకరుని వలెనే కష్టాలుకూడా అనుభవించేవారని- అన్నారు.

చెంచరామానాయుడుగారు ఎ. సి. విశిష్ట నాయకత్వానికి పోషణచెప్పారు.

కె. వి. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ వట్టుదలే ఎ. సి. లోని ప్రధానగుణ మన్నారు. ఏదైనా వోక విషయం కాను మందిది చేయాలనుకున్నాడంటే అది న్యాయసమ్మతమా కాదా అనేదికూడా అలోచించుకుంటా, అది పూర్తిచేయడంలో వోక మనత వున్నదనుకొనే ద్రెవంసాహసాలగల వ్యక్తి అన్నారు. అయిన స్నేహితం చేస్తే ప్రాణస్నేహితంగావుండేది, శతృత్వం చేసినా ప్రాణ శతృత్వంగానే వుండేదంటూ ఆ రెండు అనుభవాలు ఎ. సి. తో తనకు కల్గాయని వాపోతున్నాడు.

తర్వాత ఎ. సి. నరసింహారావుగారు మాట్లాడారు. మంది భాషాభివృద్ధికి నిర్ణయంగా మాట్లాడారు. ఎ. సి. తో నెల్లూరియలకున్నంత సన్నిహిత సంబంధం,

రోడ్డువద్దలి కాలువలో పడిపోయిన బాలిరెడ్డిపాళెం బస్సు - మాంసపుముద్దయిపోయిన ఒక ప్రయాణికుడు.

అయిన గణగణాలో నెల్లూరువారి కున్నంత పరిజ్ఞానం తనకులేదంటూ ఎ. సి. తో తనకున్న పరిచయ పరిధిని వెల్లడించారు.

“...పెద్దలు, మహనీయులు ఎప్పుడు మరణించారు, వారు తీవ్రమైన అటువంటి తీవ్రస్వభూతి, కారణముల్లో ఎ. సి. వారూ. కొద్దికాలం వారితో నాకు సాన్నిహిత్యం ఉంది. అప్పుడప్పుడే, విశిష్టమైన, అనేక గుణగణాలకు అలవాటైన వ్యక్తి ఎ. సి. ఆ మనిషిలో అన్ని ‘నోటుల్’ గుణాలు, గొప్పగుణాలు, ఎంత హండాతనం, ఆ హండాతనం మట్టుకట్టు వుండే అందరిలో ప్రసరించేస్తుండేవారు. దెబ్బలాటలు వచ్చినప్పుడు దెబ్బలాటలకూ సిద్ధమే. ద్రెవంసాహసాలకు అయిన్న వోక సామెతగా చెప్పుకోవాలి.

“కానీ అంత ద్రెవంసాహసాలన్నవ్యక్తి వృద్ధ యం ముటుకు నవనీతనద్యవ్య మైనట్టిది. కావలిస్తే కలిసేంగా, కావలిస్తే మృదలంగా, కావలిస్తే నంతోషంగా, కావలిస్తే పుల్లానంగా, కావలిస్తే మళ్ళీ ఎంతో భయంకరంగానూ వుండే వ్యక్తిత్వం అయినది. ఇన్ని నవరసాలు వారికించే వ్యక్తిత్వం అయినది. అప్పుడప్పుడే అద్వి తీయమైన వ్యక్తిత్వం అయినది. నెల్లూరు పొరులు అయినవల్ల యెప్పుడూ స్ఫూర్తిని ప్రేరణను పొందుతుంటారు, సందేహం లేదు. ఈ విగ్గరవల్ల ప్రశ్న కం గా వాచ్చేదేమీ లేకపోవచ్చు. నెల్లూరు ప్రజా వృద్ధులలో అయినకు కాళ్ళక మైన స్థానమేవుంది.

“మీ అనుగునాయకుడు, మీమనసు కల్పిన నాయకుడు, అయిన బౌతిక దేహానికి ప్రతిగా యీ ప్రతిమ, యీ అక్షయమైన ప్రతిమను నిలుపుకుంటున్న తరుణంలో ఎ. సి. దివ్యస్వతికి, తవ్యస్వతికి శ్రద్ధాంజలి మణిస్తున్నాను.”

శీలం సిద్ధారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ- అంధ్ర రాజీయంలో అయినకు ప్రత్యేకమైన స్థానమున్నదని పేర్కొంటూ బహుశా అయిన బోధాదనవ్యక్తిగానీ, స్నేహం చేయని వ్యక్తిగానీ లేరేమోనన్నారు. ఒకరికి తలవొగ్గివుండాలనే అలోచనకానీ, అవకాశంకానీ వారిరెవ్వరూ కాలేదన్నారు. ఎక్కడున్నా అనేకమందిని ఆ కర్పించే గుణం వున్నదంటూ పెద్దవాడైనా తనతోటి దిన్నవారితోనైతే ఎంతో అభిమానంగా వుండేవారన్నారు.

అ తర్వాత ఎస్. సి. వునన్యనం. ఎందువల్లనో, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి వునన్యనం వెల్లిగానే వుండింది. ఎ. సి. తో తొలుత శిష్యునికాకా తర్వాత శతృత్వము నెరిపి, అరెస్టుచెల్లకూడా తననాయకత్వాన్ని నిలబెట్టుకోగలిగిన అద్భుతవాతవిద్రైత శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి యిట్లాంటి సందర్భాల్లో నిర్మమకారంగా చెప్పుకొని విషయాలు, వర్ణించగలిగిన వ్యక్తిత్వపుమర్యాద ఎన్నో వున్నా అవన్నీ చెప్పలేకపోయాడేమో, వాటన్నిటికీ వాగ్యుపమివ్వలేకపోయాడేమోననిపిస్తుంది. శేవలం దక్షిణ కాలా కాల ప్రశ్నినిగానే తనను కానుకుదించుకున్నట్లున్నారు.

అబద్ధో ముఖ్యమంత్రి లేదారు, నెల్లూరు వట్టుదలలో తెలియనటువంటి ఎ. సి. గూర్చి నేనెట్లా చెప్పగల్గా అని అలోచిస్తున్నానంటూ ఆరంభించి, ఎ. సి. తో తనకుగల అభిప్రాయాలను ముందుంచారు. 30 సంవత్సరాలపాటు నెల్లూరు వట్టుద ప్రశంస తీర్థకాలతో పెనవేసుకున్న ఎ. సి. ని గూర్చి మీకు చెప్పడం కష్టం- అన్నారు.

“మీకోపాటు నాకుకూడా బాల్కడకనుండి, మద్యానులో చదువుకోనేరాలనుండి, నలరై సంవత్సరాలూండి మాకు మాందిస్తున్నాం. రాజీయంలోకూడా కల్పేవుండినాం. తప్పదేసినా వొప్పదేసినా, ఒకమరిపిని ప్రేక్షిస్తే, కిందకునేట్టినా అడ్డంకల్పే చేసినాం. 1966 వరకూ- పరిగ్రానలవైచుకు, 1926లోమాకుస్నేహం. వారు ముగ్ధులలే రేపేకాగావున్నా, నేను వక్కన తీర్చాడోర్ అదృష్టమే వుండినా రాజీయంగంలో వోకరికి సహాయపడ్డా, వోకరిని ఎదిరిందినా కలిసేదేశాం.

“అనలు ఎ. సి. తో స్నేహించేసినా నరదాయే, యుద్ధంచేసినా నరదాయే. ఈరోజు యీ కందు విగ్గరలోకి కచ్చినటువంటి కచ్చును లాగడానికికూడా కష్టమైంది. ఎ. సి. ని గూర్చి వొక్కమాటలో చెప్పాలంటే ప్రజాబంధువు, అర్పికాల ప్రజలకు మామూలు ప్రజలకు, సహాయం అర్పించిన అందరికీ సాయంచేసేవోకవృద్ధయం, వోక మనస్తత్వం కలిగినవోకపెద్ద.

“ఇంకా మనిషి అప్పుడప్పుడూ కొంచెం..... మొరటు..... అయితే కవళంతో కూడిందిమాత్రంకాదు. అనలు ఏదైనా వోకలోపం అయినట్లున్నదీ అంటే మీ నెల్లూరు వట్టుదానికి 25 సంవత్సరాలు రేపేకాచేయడమే వోకలోటు. మీరు ఎంత సేవలకీ మావాడం కాదుకొని యిక్కడే పెట్టుకొన్నారానీ తొందరగా ప్రేక్షించించలేదు. మీరు తొందరగా గనక ప్రేక్షించించినట్లుంటే యింకా యెక్కువ సేవచేసి కావచ్చు, శక్తి గలిగినట్లునుండి.

“రాజీయంలో అప్పుడప్పుడూ ముఖ్యమంత్రి వేదాధిపాత్రాలు వస్తుండడం దురదృష్టకరమైనప్పటికీ, వస్తుంటాయి మరి. ఈ రాజీయాల అర్కమేమోగానీ పెళ్ళానికి మొగుడుకుకూడా తగాదాలు పెట్టగలవు. అయినా యీ ప్రజాస్వామ్యంలో అభిప్రాయలేదాలు వచ్చినప్పటికీ కూడా వ్యక్తులమధ్య చక్కటి సంబంధం తెంచుకోకుండా ఎంతదాక వుండగలమో అంతవరకూ రాజీయాలు దక్కనివరకీ జరిగిపోతాయి. ఎంత రాజీయ వేదాధిపాత్రాలున్నా వ్యక్తులమధ్య వుండే సంబంధం కాంధ వ్యాలుకు అడ్డురాకుడదు. మేము గట్టిగా వేదాధిపాత్రాలు వుండే రోజుల్లోకూడా నాకుకానీ, వారికికానీ యెవ్వరకనవదినా, ఎప్పుడుకల్పిస్తూట్లా అరిగమైన సంబంధాన్ని పోగొట్టుకోలేదు.

“కొంతమందికి, నేను ఎ. సి. ని మంత్రివర్గంలో నమ్మిట్లా తీసుకోవడం ఆశ్చర్యం కల్పించుండవచ్చు. కానీ నాకు స్నేహితులవ్వడమేమో ఎ. సి. ని తీసుకోవడం చెప్పినవారులే. కానీ మీయిష్టమని బాధ్యత వాకొదిలెట్టారు. ఏమైనా, ఒక

మరిపికి విశ్వాసమిచ్చి, అయినదేక వని చేయించుకోవాలనే నిర్ణయంచేసే అధికర వడి వార్షి మంత్రి వర్గంలోకి తీసుకున్నాను. రాజీయంలో వ్యక్తిగతమైనది కట్టకు, అభిప్రాయ లేదా ఒక కాపు యిస్తామో కొంతవరకు రాష్ట్రశ్రేయస్సు దెబ్బతింటుందనే భావంతోనే కొంతవారికి గౌరవం యివ్వవల్సి వచ్చింది. ఇద్దినతర్వాత నేను వొక్కరోజుకూడా దింకించలేదు...”

“రాజీయంగంలో యేదైనా అభిప్రాయ లేదాలు వచ్చినప్పటికూడా దాన్ని సార్వమైనంతవరకూ, చేకవైనంత వరకూ సామరస్యంగా పరిష్కరించుకొని పొయ్యేటువంటి వద్దతన సంఘం నడిచేటట్లుంటే యింకొంచెం శీఘ్రంగాముందుకు పొయ్యే అవకాశం వుంటుందని నమ్మేవాళ్ళలో నేనొకటి.

“...ఒక మనిషిని వోక వ్యక్తిగా ప్రజాప్రాయం కలిగిన నాయకుడుగా, నీసలైన ప్రజానాయకుడుగా- ఎ. సి. ని గౌరవిస్తున్నాంకచ్చ ఇంకొకటికాదు. అది కారాల్లోవుండే అందరికీ యిట్లాంటి విగ్రహాలుపెట్టేటట్లుండే రోడ్లలో స్థలమేవుండదు. ఒట్టి అధికారాలవల్లనే ప్రజాప్రాయం ఎప్పుడూ రాదు. చాలా వరకు వ్యక్తియ ప్రకాశంతులుగారు అట్లాంటి నాయకుడు. ప్రజాప్రాయాన్ని ఎప్పుడైతే సంపాదించుకోగలమో అప్పుడే సాహసంగా వసులు సాధించగలంకచ్చ ఇంకదేంకొనూ పరిశీలనతోసాధించుకోలేము. కొంతవరకు మనం అది నేర్చుకోవాలి.

“...అంధ్రాకాశంలో, అంధ్ర నాయకత్వంలో, ప్రజాప్రతినిధుల్లో నిజమైన బాక్తక... దానికి వునాదిగా ఎవరదేయాలంటే ముందు అధికారంలో వున్నవారే, చేయాలి. అందుకనే మీ అందరిదయవల్ల ఎన్ని ఒడిదుడుకులు వచ్చినా నింహ్లాంటి వారు ఎందరు గర్వించినా, అదే నన్ను కాపాడందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ వద్దతకచ్చ ఇంకొకటిలేదు.

“ఇంకా ఎ. సి. లో మంచి వట్టుదలవుంది. ద్రెవంవుంది. సాహసంవుంది. మొరటుతనంవుంది ఏదైనా సాధించగల్గే శక్తివుంది. ఇవన్నీవున్న స్నేహితులు కొద్దివరునులోనే చనిపోవడం మనందరికీ తీరనినష్టం. అయిన న్యూనికి తోవరర్పించడం మనధర్మం...” అని ముగించారు.

శ్రీ మారుతీ హిందీ విద్యాలయము

బాలాజీనగర్ - నెల్లూరు-2.
ప్రారంభము - విజయదశమి
1-10-1968 తేది.

అనుభవ వర్ణలగు అవ్యవకవర్ణముచే దక్షిణ భారత హిందీభాషా నర వారిచే నిర్వహించబడు “ప్రాథమిక, మధ్యమ, రాష్ట్రభాష, వ్యవేశిక, వికార, వ్యవేశిక” తరగతులకు ఉత్తమ శిక్షణ.

1-10-68 తేది విజయదశమి నుండి తరగతులు ప్రారంభమగును.

నివరముంకు:-

కె. శ్రీహరినాయుడు - (ప్రిన్సిపాల్).

కేంద్రప్రభుత్వ రూపం మరింత గంభీరం కావాలె!

ప్రభావంగల ప్రభుత్వమేవుంటే ఆర్డినెన్సును ధిక్కరించే గుండె కేరళకుండేదా?

వేలాయుధంనాయర్ మీద పోసిన పేడనీళ్లు ఆ నాయర్ మీద పోసినట్లరమా?

మేము హెచ్చరించినట్లే జరగలేదా? అఖిలభారతంలో ఏ. యస్. సి. నాయకులైన శ్రీ నానాసాహెబ్ గోరే దిట్టత్వమునందు ప్రభుత్వముల నమోదానవదితే దేశాని కెంత శ్రేయస్కరంగావుండేది?

గోరే దిట్టత్వము చవాట్, బలరాజ్ ముఖోర్జీ (జననంపు నాయకుడు) దిట్టత్వము కార్మికులు-ఉద్యోగులు-వారి నాయకులు విని వుంటే, దేశంలోనం అంతాకలిసి కృషి చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారని అందరికీ తెలిసింది; మనకది గర్వకారణమయ్యింది.

పాకిస్తాన్-చైనా ప్రమాదాలన్న-ఈ సమయంలో నమ్మవద్దని బలరాజ్ ముఖోర్జీ వర్కర్లకు విన్నవించాడు. మళ్ళీ ఒకసారి వ్యయిత్తింది వర్కర్లతో నమోదానానికి మార్గంవుంటే చూడవలసిందని కేంద్ర గృహమంత్రి గోరే ఒక వర్కి నందేళం పంపినాడు. ఈయోగం లేకపోయింది.

ఈ సమ్మె విద్రోహంతో నమోదానమని రాజాజీ ఒక్కడే రైల్వే గా పలికినాడు. అనలు వ్యభుత్వ సంస్థలో శ్రమించేవారు నమ్మేటది గే హక్కును కలిగివుండ వచ్చునా? అనబడాయనవచ్చిందా.

ఒక పరిశీలకుని అభిప్రాయంలో

అందరి యజమానులవంటివాడు వ్యభుత్వం. ఇది వ్యభుత్వం దరి విజృంభి. వ్యభుత్వం అందరికీ అవసరమైన సేవలను అందించడానికి అసలనరమైన కార్యకలాపం యీ విజృంభి వలన జరుగుతున్నది. అందువలన శ్రమించేవారి ప్యాకెట్లలోలకు వీలైనంత అవకాశం వుండవచ్చుగాని నమ్మే జే సే

అధికారం వుండరాదనే అభిప్రాయం అనేక దేశాలలో ప్రబలివున్నది.

అటువంటి సందర్భంలో ప్రభుత్వ స్వరూపం ఎటువంటిదై వుండవలెను! వ్యభుత్వాలకుల నడవడి ఎట్టుండవలెను? పార్లమెంట్ ఏర్పరచిన ప్రభుత్వం నడవడం కోసమే ఆర్డినెన్సు వచ్చింది. దానిని పార్లమెంట్ నమ్మేటది ధిక్కరించడమే? అనే వ్యభుత్వ ఒకటి విషయజ్ఞులు కొందరు వేరారు.

మరికొందరేమన్నారంటే దేశంలోని అర్థికస్థితిని గమనించకుండా తమ అల

వెన్నులను అధికం చేసుకున్నవారి పార్లమెంట్ నడిపే వ్యభుత్వపు చర్యలు, దిట్టత్వం కైకొని మూల్యం ఏముంటుంది? అల వెన్నుల విషయం వివాదగ్రస్తం గనక ఈ విషయమైవివాదగ్రస్తంగనక ఈ విషయమై విశేషంగా మేము వ్యాఖ్యానించము. ఈ సమయంలో అలవెన్నులవ్యనక్తినితేకంటే బాగావుండేదని యిదివరకే మేము హెచ్చరించివున్నాము, కూడా!

వీటి ఎట్టుయినా మన వ్యభుత్వ స్వరూపం వర్తనయంగావుండడం అత్యవసరమని పెద్దల నడుపు; ప్రాజ్ఞులైన పరిశీలకుల అభిప్రాయం

ప్రస్తుతం మన ప్రభుత్వానికి ముగ్గురు వ్యభానులున్నారని వ్యాఖ్యాతలు పేర్కొన్నారు- ఇందిరాగాంధీ, మొరార్జీ, చవాట్! ఇది చలోక్తి అని మేమెరుగుదుము. కాని ఈ ముగ్గురు తమతమ బాధ్యతలను నిర్వహించి కలిసికట్టుగా కానినట్లో వర్తించి వ్యభుత్వానికి వస్త్రైవ్యులగా అట్లా చేయవలెనే మా కోర్కె.

అంతర్జాతీయమైన అంశాలను ఇందిరా గాంధీ గమనిస్తుంది; అర్థికవ్యవహారాలను

కొత్తకొత్త పరివంగదాలముధ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయశాఖ కైరెక్టరు శ్రీ టి. వి. రెడ్డి.

మొరార్జీ నమర్చిస్తాడు; ఇతర అంతరంగిక వ్యవహారాలను చవాట్ నడిపిస్తాడు.

కాని, పత్రికలవారి సమ్మె, వ్యభుత్వ ద్యోగుల సమ్మె జరిగినతర్వాత కేంద్ర వ్యభుత్వంలో ఎక్కడనో విద్రోహం వున్నట్లు తోస్తుంది.

ఉదా:- వ్యభుత్వ ద్యోగుల సమ్మె విచలమైనతర్వాత, లాటికా అమెరికా నం దారానికి వెళ్ళుతూ, మన వ్యభానమంత్రి గావించిన వ్యసంగం అక్షరాలా నిం. కాని, భౌతలమిత దానివ్యభానం సమయ విశేషంగా పడినట్లు కన్పించదు.

దీనికి హేతువు! ఈ అంశాన్నిగూర్చి ఈ క్లికలో అనేక సార్లు చర్చించినాము. మరొకసారి దానిని వ్యస్తామింది పాకకులకు విసిగించడమేలే లేదు.

అంత ప్రభావంగల అభిలబాధకవభుత్వమే వుంటే, కేరళలో అ విధంగా ఆర్డి నెన్సు దిక్కారించేయదానికిగుండెలుంటవా? పరిశీలించిన వేలాయుధం నాయకును పేడ నీళ్లు పోసి కడిగినారు. అ పాత -కొరవ 11 వ పేజీలో

రష్యాలో లిబరల్ విప్లవం వస్తేనే జెకోస్లావేకియాకు విముక్తి!

ఇండియాలో 'జెక్ కమిటీ'- సత్యస్వరూపాన్ని తెలియజేయడానికి ఇది అవసరమే!

రష్యా వ్యభుత్వంలో మన ప్రతినిధుల మంతనాలు ముగిసినవి. వర్కర్లసాసం? జెకోస్లావ వ్యవహారాలపై మన అభిప్రాయాలు మనవి, తమ అభిప్రాయాలు తమవి. అనగా రష్యన్లు జెకోవరదామాని కిద్దిన వ్యాఖ్యను మనం అంగీకరించలేక పోయానాము, ఇందుకు సరికినది వర్కర్ల జరిగింది. కాశ్మీర్ సమస్యపై ఎవ్వరికప్పుడు సందర్భానుసారంగా నడుచుకుంటామని రష్యన్లన్నారు. ఇందులో విశేషం ఏమీ లేదు. ఈ విధంగా మీరు నడుచుకోవడానికి లోగానే కిర్గాసిందుకున్నారు. జెకో గావవలె మన 'రాధాంతం' తమకొక నెనంగా దిక్కింది. పైకి అలా అనలేదు గాని, అది తాత్పర్యం.

ఇంతకూ జెకోస్లావలో పరిస్థితి ఇంతలో తుడుకువడేట్టుగాలేదు. రష్యా కమ్యూనిజం జెకోలిబరల్ వ్యభాగాన్ని ఇముడ్చుకోలేకుండా వున్నది. తమ విధానాన్ని రష్యన్ల అదేవాసారం ఎంత కత్తిరించినా

అది సరివడేట్టుగాలేదు.

అంతేగాక న క్యా గృహం ద్వారా జెక్కులు రష్యన్లను ధిక్కరించారు. ఇది క్షంతవ్యమా? రష్యాలో జెక్కుల కనుకూల మైన మార్పు ప్రభుత్వంలో వస్తే జెకో ప్రయోగానికి మళ్ళీ ప్రాణప్రతిష్ఠ జరుగుతుంది.

మిగిలిన - ఇండియా సరిహద్దవలె అవుతుంది. మనకు స్వరాజ్యం ఇవ్వబడదనేవారు మిగిలిన వ్యభుత్వంలో వున్నంత వరకు మనకు రాజ్యం చేతికొరలేదు. మనకు స్వరాజ్యం ఇవ్వడమే వ్యాయమనేవారు దిట్ట ప్రభుత్వంలోకి వచ్చేవరికి, మనం యుద్ధ సమయంలో క్లిక్ - ఇండియా ఉద్యమం నడిపినా - నేకాజీ సమరం జరిగినా - నౌకాదళం తిరుగుకాటుజేసినా - ఇంపీరియలిజ్టుల దృష్టిలో మహావరాధా లెనవి ఎక్కిజరిగినా - మనకు స్వరాజ్యం రానే వచ్చింది.

ఇండియావలె జెకోస్లావ కాలసికాదు.

అందువలన అది చేయబారితే మరింత ప్రమాదకరం. రష్యా దానినివిడిస్తే బ్రతక లేననే వంతాలోకి వచ్చింది. దానికి విముక్తి రష్యాలో లిబరల్ విప్లవం వస్తేనేసాధ్యం అవుతుంది.

ఈ సమస్య కాలంలో రష్యా-జెకో వివాదం నడుస్తూనే వుంటుంది. అందులో జెకోవైపునుండి లోకానికి నిం తెలియ చేయడానికై మనదేశంలో ఒక కమిటీ ఏర్పడింది. మన వ్యభుత్వం చేయలేనివరికి ఈ కమిటీ చేస్తుంది.

దిట్ట విషయంలో వ్యభుత్వేతరులే కల్పించుకున్నారు. చైనాకు మనకు పేటి వుండనేవున్నది. అటువంటిప్పుడు ఆ కమిటీ మన వ్యభుత్వం ఇయ్యవలసినంత ప్యాకేజీలను ఇచ్చివుంటే, ఈనాడు మన శక్తి ఎంతో పెరిగివుండేది.

ఈ కమిటీ విషయంలో మనప్రభుత్వం నేరుగా సాయపడలేదు. కొన్ని అంశాలలో మన అర్థిక నిర్మాణంలో, యుద్ధసాధన సంపాదనలో మనకు రష్యా జేసిన సహకారాన్నిబట్టి మనం రష్యాలో కలహించరాదు. కాని మా సవకారులు, ప్రజాస్వామిక దృక్పథాలకొక్క జెకోవైపునగల వ్యాయాన్ని మనం గమనించిననంగతి మన మిక్కులకు తెల్పడం మన వ్యభుత్వదర్శనం.

వ్యభుత్వ జెకో విషయమై సత్య స్వరూపాన్ని తెలియజేయడానికి ఈ కమిటీ అవసరం. జెకోస్లావ సత్యాగ్రహం

మనవారైనారు. అ సీమ ఎందుకనో మన ప్యాకెట్లో ప్యాకెట్పొయింది. దాని కోసం మనం ఎంతచేసినా ఆ ప్రయత్నం చాలదనివున్నది.

జెకో నాయకులపై ఆ క్యా దారం, హింస జరిగితే మన జాతీయనాయకులైన వూర్మం దమ న సీత వ్యభాగమై సవ్యకు కలిగిన అవేదనే మనకు కలిగిన అవేదన మనకు కలిగింది. ఇప్పటికి అక్కడ ఏమవుతున్నదో అనే అందోళన

ఇంకాకొందరు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులను చాలమందిని ఇందులోకి రమ్మగిలిస్తారు.

దేశాయ పూర్వం మనదేశ కార్యాలయాలలో ప్రముఖులుగా వుండినాడు. ఆయన విషయజ్ఞుడు. పాక్-భారత మైత్రికి ఆయన పాటుపడినాడు.

మన వ్యభుత్వం మనదేశాన్ని రష్యాకు ఉపగృహంగా చేయంగా చూపవలెనని కూడా ఈకమిటీ అభిమతమని అన్నారు. కాని మనవ్యభుత్వం అవని ఎన్నటికీ

వివాహమునకు - ముందు-పెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగా పొందండి.

మీవ్యాధి ఏకకమైనను దిగులువడవద్దు- పురుషత్వం తక్కువ ఇండియన్లపానక, బాల్యంలోవృద్ధత్వం, స్వప్నస్మృతికం, శరీర బలహీనత, అక్షిర్ణం, మలబద్ధకం, శిశువ్యవస్థ, మూత్రంకో ఇండియన్ కలిసిపోవుట, సరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, శృంగారరహస్య నిపుణులైన డా. చౌదరి గారిని సంప్రదించండి.

చౌదరి డిస్పెన్సరీ, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, టృంకురోడ్డు - నెల్లూరు

మనలను చేదిస్తూనేవున్నది. జెకోస్లావ భద్రమైనది-దాని కోరిక ఎవ్వరూపోరు-దానిపై మాస్కా ప్రతి నిడు-ఒత్తి ఇకవుండదు-అని వివేకవంతుల మనకు నిద్రవట్టును.

అందువలన ఈ కమిటీ అవసరమే. ఇందులో వున్నవారు సి. సి. దేశాయ (స్వకంత్వ), యమ్. యల్. సోంధీ (జననంపు) హేమదానవా (వి. యస్. సి.), అజిత ప్రసాద్జైకా (కాంగ్రెస్, కేరళ గవర్నరుగా వుండివెళ్ళినవారు),

చేయదు. స్వరూపాన్ని పాలిస్తూ మన వ్యభుత్వం నందరివున్నది. మన వ్యభాగంలో విశేషించగవారుగూడా అమె కన్పరచిన గాంధీ లోకం, రైల్వే సాహసాలు వ్యభంసాపాత్యములని చెప్పకవచ్చదు.

ఈ కమిటీ మన వ్యభుత్వాన్ని నవరించడంలో తమ సమయాన్ని వృధాచేయక, జెకోస్లావ బాధను మనకు ఎప్పటికప్పుడు నివేదించి, మన సామర్యాని అవల అందజేసే మహావకార మోతుంది.

ఐ.ఆర్.8.వృత్తాంతం

అల్లూరు అనుభవం కల్పించిన నిరుత్సాహాన్ని పోగొట్టే కావలిరైతుల ప్రత్యక్షానుభవాలు

నేను గత సంవత్సరము నవంబరు మొదటివారములో నారుపోసి, డిసెంబరు మొదటివారములో 16 ఎకరముల విస్తీర్ణములో ఐ.ఆర్-8 వరి వంగడమును నాట్లు చేయించినాను. నాటుటకు ముందు దుక్కిలో ఎకరమునకు 50 కిలోగ్రాముల అమ్మోనియం పా స్ఫేటు (16:20), 17 కిలోగ్రాముల యూరియా వేసినాను. డిసెంబరు 2 వ తేదీన వాడినప్పుడు, డిసెంబరు 10 వ తేదీనుండి 15 వ తేదీవరకు అతివర్షముల మూలముగా, పైరంతయు పూర్తిగా మునిగిపోయి నీరు వరదలాగ ప్రవహించినది. పైరు 4 రోజులు వెల్లువలో పూర్తిగా మునిగిపోయినది. ఐనా వాడిన మొక్కలు పీచాత్మము చెల్లినక 100కి నది. వాడిన తదునరి 15 రోజుల కొక పర్యాయము 'ఎండియా' స్ప్రే చేయించినాను. తర్వాత వారము రోజులకు "ట్యూమా"ను "పెరామార్"తో కలిపి స్ప్రే చేయించి, ఎకరమునకు 40 కిలో గ్రాములబొప్పన "యూరియా" వేయించినాను. మరల ఐదవరి మొదటివారములో

అల్లూరు టన్నేజిక్లబ్బు సెక్యెటరీ శ్రీ చౌదరి పెద్దవివాదాన్నే లేచ దీశారు. అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలు ఐ.ఆర్.8 సాగుకు అనువైనవికావని వారు ఘంటాపథంగా చెప్పారు. అది అతని అనుభవం. కాని ఆ సీజన్లో సాగుజేసిన ఇతర రైతుల అనుభవాలు భిన్నంగా వున్నాయి. మంచి వర్షాకాలంలో వేసినా బాగపండిన సాధ్యతానెన్నో వున్నాయి. అందులో మెట్టతాలూకాల రైతాంగానికి ఇది వరప్రసాదినీ అని రుజువుయింది. మే-జూన్లోనో, లేక జనవరి-ఫిబ్రవరిలోనో వేస్తే వచ్చే ఫలితం; చౌదరిగారు చెప్పిన నెలలలో వేసినప్పుడు రాకపోవచ్చు. అంత మాత్రంచేత ఆ నెలలు అనువైనవికావనడం పొరపాటు. చౌదరిగారి అభిప్రాయం కొందరు రైతులలో నిరుత్సాహాన్ని కల్పించినట్లుంది.

గతవారం కోవూరుసమితివాళ్లు-సెప్టెంబరు, అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలలో సాగుజేసినప్పుడు ఏఏరైతుకు ఎంతెంతదిగుబడివచ్చింది తెల్పారు. ఈ వారం ఇరువురు కావలితాలూకా రైతులు తమ ప్రత్యక్షానుభవాలును క్రింద వివరిస్తున్నారు. చౌదరిగారి అభిప్రాయంపట్ల రైతాంగంలో నిరుత్సాహం ఏదైనా కలిగివుంటే, దానిని, ఈ రైతుల అనుభవాలు పోగొట్టగలవని అభిప్రాయపడ్డారు. వ్యవసాయశాఖాధికారులు కూడా చౌదరిగారి అభిప్రాయంపట్ల అశ్చర్యాన్ని ప్రకటిస్తున్నారు. —సం.

డిసెంబరులో నాటి, వెల్లువ తగిలినా, 2½ పుట్టు పండింది!

—పుచ్చలపల్లి వెంకటరామరెడ్డి.

ఒకసారి 'నుమాదియాన్' అనే మందును, మూడవవారములో "పెరామార్"ను స్ప్రే చేయించి, ఎకరమునకు 50 కిలో గ్రాముల బొప్పన "అమ్మోనియం న ల్ఫేటు"ను వేయించినాను.

అంతే-నేను నా వరిపైరుకు చేసినదల్లా, అపైరే ఎకరమునకు, నగటున 2½ పుట్టు

బొప్పన వండినది. ఈ దిగుబడి 13-9-68 తేదీగల "ఐమీకరైతు" వ్యతిరేక ప్రచురించబడిన వాకాడు గాగమరైతు శ్రీ నేడురు మల్లి కాలకృష్ణారెడ్డిగారు సాదించిన ఎకరమునకు 7 పుట్టు దిగుబడితో పోల్చిచూస్తే, చాల తక్కువగా ఉందనిపించుచున్నానని, గత సంవత్సర వరిస్థితులలో, కావలి వందా

యతి నమితి వీరియాలో, మిగతా వరి రకములిద్దిన ఎకరాకు వందుము, వదేదుముల దిగుబడుతో పోల్చిచూస్తే, ఈ ఐ.ఆర్.-8 రకము నవంబరు మాసములో వేసినప్పుడు కి హెచ్చు దిగుబడియిస్తుందని తేటతెల్లమవుతున్నదిగదా! ఇదంతా ఎందుకు చెప్తున్నానంటే, 13-9-68 తేదీ 'ఐమీకరైతు'లో శ్రీ వి. ఎల్. ఎన్. చౌదరిగారు వెలిబుద్దిన "అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలు ఐ.ఆర్-8 సాగుకు అనువైనవికావు" అనే అభిప్రాయముతో నేను వికీరవించలేక పోతున్నాను. నాస్వాస్థ్యవశమతో, నా స్వంతభూమిలో 16 ఎకరముల విస్తీర్ణములో డిసెంబరులో నాడింది, ఎకరాకు 2½ పుట్టు బొప్పన దిగుబడిన పొందిన నేను అల్లూరు "ఐన్నేజిక్లబ్బు" కార్యదర్శి గారైన శ్రీ వి. ఎల్. ఎన్. చౌదరిగారు వెలిబుద్దిన పై అభిప్రాయముతో విమోక్షము వికీరవించబోతున్నాను. ఐ.ఆర్.8 Season bound కాదు. యే పైరయినను యదకారులో (ఏప్రిల్, మేనెలల్లో) అధికవంటు గిస్తుందీకదా. ఇది కూడాఅంతే. డిసెంబరు మొదట వేసినప్పుడు అయినా తగినబాగాత్తలు తీసుకుంటే అధిక విస్తీర్ణములో వేసేవారు యకరము 1 కి 3 పుట్టు వండించవచ్చును. ఈ సంవత్సరములో 35 యకరములలో ఐ.ఆర్-8 వేయబడున్నాను.

అదే వ్యాసములో, శ్రీ చౌదరిగారు, తమ టన్నేజిక్లబ్బు సభ్యులువేసిన 150 ఎకరములలోని పైరుకు 'కింక్' లోవము వలన, మధ్యలు ఏర్పడినవనియు, అది 'ట్యూమా'అను మందును చల్లించినప్పటికీ, అలిగినంత ఫలితము లభించలేదనియు వెల్లడించి యున్నారు. కాని, డిసెంబరులో నాడిన నా పైరుకు మొదట్లో కొంచముగా 'కింక్'లోవము గుర్తులు కనిపించినప్పటికీ, నేను చేయించిన ఒకేఒక్క ట్యూమా స్ప్రేయింగుతోనే నడదుపైరుకు కింక్ లోవమునుండి పూర్తివిముక్తి లభించినది. నేను చేయించిన ఎండియా, పెరామార్ స్ప్రేయింగుల మూలముగా "లివోలో" "గార్లె" మొదలగు టీకుములబాధ పూర్తిగా అదుపులో పెట్టబడి, పైరునకే మాత్రము నష్టము వాటిల్లకుండా చేయబడినది. —కొరవ 9 వ పేజీలో

ఐ.ఆర్.8 పైరు ఎంత ఎరువులువేసినా పడిపోదలచు. ఎందుకు పడిపోతో చూడాలని సిద్ధిపూరు రైతు ఎక్కువగా ఎరువులు వాడతాడు; కాని పడలేదు. వాకాడులో కాలకృష్ణారెడ్డిగారి షేల్లో ఐ.ఆర్.8 పైరుపడిపోయింది; అదే పైరుకల్పం.

నవంబరులో వేశాను- పోయిందని అంతానవ్వారు- 2పుట్టు 5తూములు పండింది!

—లింగారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి

తే 13-9-68 ది గల 'ఐమీకరైతు' నందికలో శ్రీ చౌదరిగారు వెలిబుద్దిన "అక్టోబరు, నవంబరు, డిసెంబరు నెలలు ఐ.ఆర్.8 సాగుకు అనువైనవికావు" అనే అభిప్రాయముతో నేను వికీరవించలేక పోతున్నాను. మాది కావలి తాలూకా అనెమడుగు గాగము. మేము వరిని వర్షా దారపు చెరువులక్రింద సాగుచేయువారము. ఐ.ఆర్.8 వరిని అన్ని కాలములలో సాగుచేయవచ్చునని, అధికముగా వంటు గిచ్చే రకమని వ్యవసాయశాఖ విస్తరవాది కారులు చెప్పగా నాకుతెలిసినది. మాది వర్షాదారపు చెరువే. అటువంటి వరిస్థితు లలో ఈ వరి ఎట్లావచ్చునో అనే నందే హము నాకుకలిగినది. కాని ఎప్పుడూ నందేవోలు, భయాలవంటే ఏమీ చేయలే మన్న నమ్మకముతో నాలుగు తూముల ఐ.ఆర్.8 వరివిత్తనములు కొత్తూరు రైతు శ్రీ వై. వి. రెడ్డిగారి దగ్గరనుండి తెప్పించి నాను. క్రిందదినంవత్సరము అక్టోబరు 5 వ తేదీన మెట్టను నారు చల్లినాను. ఆ రోజు

రాత్రి అద్భుతవశాత్తు కొద్దిగా వర్షము కరి నినది. దానితో విత్తనములు మొలకెత్తినవి. ఆ తేమతో అక్టోబరు 20 వ తేదీ వరకు నారు వచ్చగానేవున్నది. కాని తరువాత వర్షములులేవు. మాచెరువులో ఏమాత్రము నీరులేనందున నారుచుడికి నీరు కట్టలేక పోయినాను. నవంబరు 1, 2, తేదీలలో వచ్చిన కొద్దిపాటి వర్షమువలన చెరువు లోకి కొద్దిగా నీళ్లువచ్చినవి. ఇదే మంచి అదను అనుకొని నవంబరు 9, 10 తేదీ లలో 8 ఎకరములలో ఐ.ఆర్.8 వరిని నాట్లువేసినాను. దుక్కిలో ఎకరానికి 50 కిలోగ్రాముల అమ్మోనియం పా స్ఫేటు, 25 కిలోల యూరియా వేసినాను. నాట్లుఅయిన తరువాత అంటు తడిపెట్టెటకు మాత్రమే చెరువులో నీరువుండినది. ఆ తరువాత డిసెంబరు 11 వ తేదీ వరకు వర్షమేలేదు. ఇన్ని దినములు నీటివనతి లేనందున చేనంతా ఎండిపోయినది. దానితోడు తెల్లతెగులు —కొరవ 9 వ పేజీలో

అధికపంటకు దగ్గరదగ్గరగా నాటడం అవుసరం!

—డిప్యూటీ డైరెక్టరు సూచన

వ్యవసాయశాఖ డిప్యూటీ డైరెక్టరు శ్రీ ఎ. సుబ్బారాజుగారు ఐ.ఆర్.8 కు సంబంధించి గమనించవలసిన కొన్నిముఖ్యాంశాలనుగూర్చి ఒకదినపు వ్యక్తతనం వంపారు. వారి సూచనలది— ఐ.ఆర్.8 ను ఏ సీజన్లోనైనా నిరాక్షేపణీయంగా, విశయవంతంగా సాగు చేయవచ్చు. మే-జూన్, డిసెంబరు-జనవరి అదుపులో అత్యుత్తమైన ఫలితాన్ని పొందవచ్చు. అత్యధిక ఫలితం పొందాలంటే ఒక రవాన్యం వుంది. దూర దూరంగావేసి, పెద్దపెద్ద గంటలు కట్టినందువల్ల లాభం లేదు. గంటలలోని పిల్లలన్నీ వెన్నుతీయవు. ఒకటివేసుక, ఇంకోటి ముందుగా వస్తుంది. ముందుది గింజ గట్టవడేవరకు, వెనుకది పాలేపోయేదు. దీనికోసం దాన్ని వుండ దాడకలేదు— పైరు బ్యాంప్తోడంగా గంట కట్టినట్లు కనవడినా తాళం, తరక ఎక్కువై వంట తగ్గిపోతుంది; అలాగేగంజులు కుంది. అందువల్ల 4, 5 అంగుళాల ఎడమలో నాటాలి. దానివల్ల విగిలిన పిల్లలన్నీ ఒకేసారి వెన్నుతీసి, వంట ఎక్కువ వస్తుంది. ఐ.ఆర్.8 కు ఒక దుర్లభం

వుంది. అంతా ఒకేసారి వెన్నుతీయదు. దానికి విరుగుడు దగ్గరదగ్గరగా నాటడమే. చేయవలసిన ఎరువుల వర్షతి ఇది:— పా స్ఫేటు, పొటాషు అంతా దుక్కిలో వేయాల. 16 మొదలు 20 పొన్న వరకు నత్యశనికూడా వేయవచ్చు. పైరుమీద— నాడిన 15 రోజులకు ఎకరాకు 35 పొన్న; 30 వ రోజు మరో 35 పొన్న నత్యశని వేయాలి. అలరుగా 45-50 రోజుల ప్రాంతంలో, అంటే కరకుకు వచ్చేటప్పుడు 20 పొన్న నత్యశనిగిచ్చే ఎరువు వేయాలి. సస్యరక్షణ: నెల్లూరుజిల్లాలో ఐ.ఆర్.8 పైరుకు కింకోకరక కనవడుతుంది. అందువల్ల కింకోకునంబించిన ట్యూమార్, షెనవలను డెమోక్యా, పెరామియాకాలతో కంపి, వదిపానురోజుల కొకసారి స్ప్రే చేయాల. కనీసం నాలుగుసార్లునా మందు కొట్టించాలి. ఇది డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారి సూచనల సారాంశం. ఇందులో ముందు ఎరువుల సంగతి మామూలేననుకోండి; దగ్గరదగ్గర నాటాలనే సూచనమాత్రం ముఖ్యంగా అనుసరించదగ్గినది.

ది కెనరా బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్
లిమిటెడ్
 (స్థాపితం :: 1906)

రిజిస్టర్డ్ అఫీసు:   అడ్మినిస్ట్రేషన్ అఫీసు:
ఉడిపి.   *   **మొంగుళూరు.**

వారు ఈ కింది ప్రదేశములలో
ఈ దినమే
27-9-68 తేదీ శుక్రవారంనాడు
 తమ బ్యాంకింగ్ అఫీసులను ప్రారంభిస్తున్నారని
 తెలుపుటకు యెంతో సంతోషిస్తున్నారు.

(1) **బెంగుళూరు - జయనగర్ (బెంగుళూరుసిటీ)**
 భోర్ నెం. 408, II మొయిరోడ్డు, II భాక్.
 జయనగర్ - బెంగుళూరు-(11.)

— మ ర యు —

(2) **దావణగిరి (చిత్రదుర్గజిల్లా.)**
 భోర్ నెం. 574, I భోర్, ముండిపేట (బ్యాంకువీధి) దావణగిరిసిటీ.

బెంగుళూరులో యింకను వున్న మా బ్రాంచి అఫీసులు:-

(1) బెంగుళూరు-సిటీ (2) బెంగుళూరు - కంటోన్మెంటు
 (3) బెంగుళూరు - మల్లేశ్వరం (4) బెంగుళూరు - బసవాగుడి

—కె. రామదాస్ నాయక్,
 జనరల్ మేనేజర్.

నెల్లూరు కరువు ప్రాంతాల మీద ముఖ్యమంత్రి బృందం దండయాత్ర!

- ★ ఆలస్యంగానైనా నాగార్జునసాగర్ జలాలు నెల్లూరుజిల్లా పొలాలకు తప్పకవస్తాయి
- ★ కావాలంటే మధ్యప్రదేశ్ నుండి ఎర్రజొన్నలుకూడా తెప్పించి ఇస్తాం
- ★ ఒకటి రెండు రిగ్గులుకూడా సరఫరాచేస్తాం
- ★ వెనుకబడ్డ తాలూకాలతో ఒంగోలుజిల్లా వస్తుంది - నరసారావుపేట కేంద్రంకాదు

—జవీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి హామీలు, ప్రకటనలు

రాయలసీమ-మార్కెట్ సీమ

ఈ గడ్డు కరువురోజుల్లోకూడా కడవ నుంచి కర్నూలుదాకా-ఇంకా మార్కెట్ సీమ పైన అనంతపురందాకా-గ్రాండ్ ట్రంకు రోడ్డుమీద ఎవరైనా యానాడు వ్యయా ఇంచేస్తే, దారిపొడుగునా రోడ్డుకు ఆ సక్కు యాసక్కు వచ్చుకుని వున్న ప్రైవేట్ లాలో కూడిన వచ్చని దృశ్యమే కనపడుతుంది. అయినానరే, రాయలసీమ అంకా జైమప్రాంతమేనని అంటారు.

అట్లాంటిది నెల్లూరుజిల్లాలో చేరిన దర్శి-పొదిలి-కనిగిరి-ఉదయగిరి తాలూకాల్లో రోడ్డుమీద వర్షపునీరు కడం గి తే మనకెక్కడా వచ్చునెన్నో పొలం కానరాదు; ఎక్కడోతప్ప. అయినానరే దురదృష్టవశాత్తు నెల్లూరుజిల్లాలో చేరబట్టి కాటోలు, సిగ్నల్ గమంబూ కొలనవంతమైన దని పేరువడ్డ నెల్లూరుజిల్లాలో చేరినందు వల్ల కాటోలు-యా కరువు తీవ్రతను ఎవరూ ఎవ్వరూ గుర్తించిందిలేదు.

ఇది వొక విధంగా వివరించేమైన విషయమేనని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఈ స్వాతంత్ర్యం, తక్కువకర్మాక, రాయల సీమకు కుంగబడ ప్రాంతం, కుంగబడ యెగువ కార్య, ఎగువపెన్నార్ ప్రాంతం, మధ్య పెన్నార్, కె. సి. కెనాల్ అభివృద్ధి-వగైరా వగైరా ప్రాంతంలాద్రి, వుష్కలంగా నీరు వ్యవహించి, రాయలసీమ ప్రాంతం-ఎక్కడైనా గొంగళి అక్కడే చదివేటకుండా-వ్యవసాయంగా కొంత వరకు గణనీయమైన అభివృద్ధిని పొందిందనే చెప్పవచ్చును.

కాని స్వాతంత్ర్యంవచ్చి 20 ఏళ్లుగడిది పోయినా యీ మార్కెట్ సీమ అనంతపురం-పొదిలి-కనిగిరి - ఉదయగిరి తాలూకాల్లో ఏమాత్రం అభివృద్ధిలేదనే చెప్పాలి; పేర్కొనదగినంతగా నీటిపారుదలనిచ్చిన ప్రాంతం ఒకటికూడా లేదనే చెప్పాలి. కలకాలంగా కాపురంపెన్ను కాటకపరిస్థితి మాత్రం ఇక్కడ అట్లానే వుంటున్నది.

పర్యటనపోర్టులం

ఏమైతేనేం, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి కృషికి తీరికదొరికినట్లున్నది-లేదా బుద్ధివంతమైనది- యీ ప్రాంతాల్లో

జవీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి హామీలు, ప్రకటనలు

వెలగబట్టిన ముఖ్యమంత్రి హామీదాలో యీ దర్శిని ఎవరూ తొంగిచూచిందా పోలేదట. అట్లాంటిది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా యిచ్చాళ్ళకు పర్యటన చేసుకోవడం జరిగింది!

ఈ వర్షపునీరుకూడా శేవలం నెల్లూరు జిల్లా జమీనదారులను చూసేదానికోసం గానే నిర్ణయమైన వర్షపునీరు. నెల్లూరు జిల్లా కౌన్సిల్లర్లు స్త్రీల కళాకాల సూతన తన నాలను ప్రార్థించడం మైతేనేమి, కి. శే. ఎ. సి. కాంశ్య విగ్రహవిష్కరణలే చేయి, సోమశివనాథ హోదాకావడమైతే నేమి- ఇట్లాంటి కొన్ని కార్యక్రమాల వొత్తిడి వచ్చివడడంతో యీ జమీనదారుల ప్రాంతాల వర్షపునీరు చేసుకోవడం జరిగింది. ఎట్లయితే నేమి, ఏ పేరుమీదుగా వైతేనేమి ముఖ్యమంత్రిగారు యీ ప్రాంతాల్లో వర్షపునీరు చేసుకోవడం మనోహరమైంది. అదే వదిలేయగా కాదంటేవారు లేకపోలేదు.

ఇక, నేరుగా ముఖ్యమంత్రిగారి నెల్లూరు జిల్లా పర్యటన వార్తాపత్ర రంగంలోకి దిగుదాం. సికిందరాబాదులో రైల్వే అనుకోన్న ప్రయత్నం 18 తేదీ వుదయం ఒంగోలులో రైలుదిగారు. ఒంగోలు తాలూకా కార్యక్రమాలు చూచుకుని ఉదయం 11.30 కల్లా పొదిలి చేరవచ్చి వుండింది. ఇక్కడోకమాట.

త్రేకేఫాస్ట్ త్రేవైన వ్యతం

ఈ వర్షపునీరు ముఖ్యమంత్రిగారు

ఏ విందు తోజన కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన రనేమాట ముందు వివరించిందికాని, అమాట శేవలం నీళ్లమూసేనని తేలిపోయింది. ఈ జైమ వర్షపునీరు విందు - విశేషాలను త్వరితగతినే అందర్నీ మంత్రివర్గం చే నిర్ణయం తీసుకోవడం చెప్పబడుతున్నట్లుగా, విందులేమీ ఏర్పాటు చేయవద్దని ముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు వాకవార్త పోకిందికాని, అది వాట్టి వుకారేనని తేలి పోయింది. అయినా అంత నులభంగా చెప్పినమాట నిలబెట్టుకొనే రకమేనా మన మంత్రిగారి అధికార వాకవేళ ముఖ్యమంత్రి విందులకు విముఖత ప్రకటించిన మాట నిజమేఅయినా-మన స్థానిక వాయుకులు విందులు ఏర్పాటు చేయకుండావుంటే తమ అధికార ప్రదర్శిత మయ్యేదెట్లా? ఏమైతేనేం ముఖ్యమంత్రివర్గం అనలు ఒంగోలులోనే తగ్గుమైంది. కొండా నారసరెడ్డిగారు తన స్వగృహంలో ఏర్పాటు చేసిన 'ట్రేకేఫాస్ట్' లో చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు తనవ్యక్తాన్ని 'ట్రేకే' చేశారు. విందులు యిచ్చేవాళ్లంతో తోచేసేవాళ్లందరూ యీ దేశంలో- ఎవరో జిల్లాకలెక్టరు శంకరనాథ్ దాండునూ కప్ప!

పొదిలి సభాంశాలు

ఒంగోలుతాలూకా కార్యక్రమాలు చూచుకుని పొదిలికి చేరుకునేసరికి పొద్దు తిరిగి పోయింది. 11.30 కు రావల్సిన ముఖ్యమంత్రిగారు సాయంత్రం 3 గంటలకు చేరుకున్నారు. ఎండమీడిసికాస్తూన్న వుష్కపెట్టి చెమటతో శరణుజ్ఞులమన్నా, తిరిగితిరుగుతూ జనం అట్లానే కాదుకొనే వుండినారు.

పొదిలికి రాగానే ముఖ్యమంత్రిగారి మొదటి కార్యక్రమం- ఎమ్మెల్యే కాటూరు వారాయణస్వామిగారు ఏర్పాటు చేసిన విందుతోజనం కుడవడం - మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు. తోచేమీకుని, వక్కాశేను కంటూ చేదికమీదకువచ్చి వ్యవసాయ దర్శనమిచ్చారు-ముఖ్యమంత్రి, ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీలం సిద్ధారెడ్డి, మున్సిపల్ మంత్రి చెంచురామానాయుడు ప్రభృతులు. పార్లమెంటునకుకు రేకాల దశరథరామరెడ్డి, జి. వ. చేర్మక నల్లవరెడ్డి దండ్రశేఖర రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీలు వెంకటగిరి కుమార రాజు, ఎన్. డి. కె., కొండా నారసరెడ్డి, కానవనకర్ణులు రెవారో పాపిరెడ్డి, వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, పెళ్ళుకూరు రామచంద్రారెడ్డి, దింతారామచంద్రారెడ్డి (ఒంగోలు); పొదిలి నడిమిరాజు రామరెడ్డి - ఇక్కడ

పొదిలి-దర్శి-కనిగిరి వగైరా తాలూకాల్లో ముఖ్యమంత్రి పర్యటన: కొన్ని వింతలు, విశేషాలు!

- 1 మొదట యీ పర్యటనలో ముఖ్యమంత్రి గౌరవార్థం విందు భోజన నాడులుండవని అనుకోవడం జరిగిందికాని- కడకు అదంతా వట్టి 'గాస్ట్' అని తేలిపోయింది. ముఖ్యమంత్రి యీ కరువు పర్యటనలోకూడా వాడ వాడలా మంచి భారీవిందులే జరిగాయి. ఆర్యకూరులో మరీ విద్వారం- ఇరువర్గాలవారూ రెండు-చోట్ల రెండు విందు భోజనాలు ఏర్పాటు చేశారు. రెంటిలోనూ చెరిరవ్వంత భోంచేసి యిద్దరినీ సంశ్లేషిస్తూ పుస్తాదేమో అనుకున్నారు కాని, ఎందువల్లనో వొక్కమీదే ఆరగించారు.
- 2 ఇక, అనేక-చోట్ల-ముఖ్యమంత్రి ముందర మైక్ లో మాట్లాడాలని మెమోరాండంలు సమర్పించాలని, వారిద్వైతలోపడాలని "ఇరువర్గాల వారు" తంటాలు పడ్డారు. ఎవరుమందా అని వేదికమీద ప్రోముకోవడం, వెలితిగానే వుండింది. కడకు కొన్ని-చోట్ల ఇరవరపాల్లలవారుకూడా యీ బాపతుకు దిగకారారు. ముందు వెనుకలుగా ఎట్లవైతేనేం అందరికీ భాస్సు దొరికిందనుకోండి!
- 3 ఇకపోతే మెమోరాండంల తరంగం. చాల-చోట్ల కరువు తీవ్రతను గూర్చి విన్నవించుకోవడం మర్చిపోయి, ముఖ్యమంత్రిని పొగడడమే తమ ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నారు. చాల-చోట్ల పద్యాల్లా; ఘోషబద్ధమైన పంచరత్నాలు చదివించి పటాలు గట్టించి ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించు కున్నారు. సరిగ్గ రెక్క-వేయలేదుగాని- మొత్తం యీ పర్యటనలో 38 పటాలుగట్టిన మెమోరాండంలు ముఖ్యమంత్రికి సమర్పించబడ్డాయి. ఇవన్నీ ముఖ్యమంత్రి కారు'డిక్'లోకూడా పట్టివుండవు-కడకు పాతూ పోతూ ఏ స్వర్ణముఖ నదిలోనో పడేసి వెల్లివుంటారనుకోవాలి!
- 4 ఇక యీ మెమోరాండంలలో చాలమంది చాల చక్కబాదు కోర్కెలు కోరారు- పొదిలిలో మున్సిపల్ కోర్టు పెట్టించాలని, రోనకొండ విమానాశ్రయంలో విమానాలు ఆగే ఏర్పాటు చేయాలని ఇంకోకాయన, కనిగిరిలో వొకాయన యువజన కాంగ్రెస్ ఆర్గనైజరు పేర, తాను ఎలక్ట్రి సిటీ మోటార్ల గీటార్ల డీలరుకాబట్టి-అన్నీ ఎలక్ట్రిసిటీవరాలే కోరాడు. కరువు పరిస్థితిలోకూడా తమ స్వాస్థ్యాన్ని తెరవెనుకకు నెట్టుకోలేక పోయారు.
- 5 అన్ని-చోట్ల ప్రార్థనాగీతాలు వుండినవి కాని, చాల-చోట్లా జనగణ మన శాతీయ గీతాలాపనేలేదు. కాలక్షేపానికివెళ్లే సినిమాహాల్లలో నిర్బంధంగా యీ జనగణమన గీతంపెట్టి అభాసుపాలు చేస్తున్నారు కాని, ఇట్లాంటి అధికారిక సమావేశాల్లో వాటికి స్థానమే లేకుండా పోయిందిమరి! దేశంలో జాతీయభావన యింత అడుగునవుంది మరి!
- 6 ముఖ్యమంత్రిగారి ఈ కరువు పర్యటనలో అటు దర్శినుంచి ఇటు తడదాకా దాదాపు 30-40 కార్లలో అధికారులు - గిరికారులు పర్యటించారు. కడకు డి. ఎం. ఓ., ఛామిలిస్లానింగ్ వాహనాలుకూడా. ఎంత ఆర్భాటం! ఎంత రానున్నాడి!

లంకా. బండెడు 'పామిలస్టాటిస్ట్'తో రూపొందించబడిన 'తైల్లు వట్టుకుని కలెక్టరు శ్రీ శంకరక' కూడా ముఖ్యమంత్రి ప్రక్కన కూర్చున్నారు. కాటూరు నారాయణస్వామిగారు దండకం ప్రార్థించారు. వర్షంలేదు, వంటలేదు, త్యాగేదానికి నీళ్ళు కూడా లేవనీ, అక్కడక్కడ అముదాలవంటి ముదురుప్రైర్ల తప్ప లేక ప్రైర్లన్నీ పోయాయనీ, బావులు లోతు చేయించాలనీ, చెరువులు బాగు చేయించాలనీ, ఇరిగేషన్ సిస్టమ్లు చేపట్టాలనీ, నర్సే సెటిల్ మెంట్లు వక్రమంగా కావండువల్ల కూమితనవాహ్యాంతులోనట చాల యిబ్బందిగావుందనీ, జైమనివారణ క్రిందవుండే నిరుల్లి విద్యుత్ కనరాకు వువయోగించాలనీ; రిగ్గవంటి యంత్రాలతో కూగర్చుకోవడం ప్రైర్లవైదానిట్లుకూడా -కొరవ 8 వ పేజీలో

ఆదర్శ మహిళామండలి కార్యాలయ నిర్మాణ సహాయార్థం బుచ్చిరెడ్డిపాళెం 'గిరిజా టాకీస్'లో

తొలిసారిగా వ్యముఖ చలనచిత్రదర్శకుడు శ్రీ అద్వైత సుబ్బారావుగారి కళాబంధము-1967 నం. రాష్ట్రవ్యవస్థ బంగారునంది బహుమతిసంధుకొన్న చిత్రకావము, చక్కవరి చిత్రకారి

సుడిగుండాలు

2-10-68 తేదీ గాంధీజయంతి రోజున ప్రదర్శించబడును. ఈ సందర్భం పురస్కరించుకొని 'సుడిగుండాలు'లో నటించినతారలు సంధ్యారాణి, సుకన్యగారలు విచ్చేస్తున్నారు. కాన ప్రజానీకం సదరు ప్రదర్శనకు విచ్చేసి మాకృషికి తగిన సహకారమివ్వాలని ప్రార్థన.

షరూ:- తేల్లు: ధూ. 25, 10, 5, 2. రెండవ అతిమహత్వమే ధూ 2 ల. తేల్లు: ముందు అనుమతించబడుదురు. తేల్లు: ముందుగా మహిళా మండలి కార్యవర్గవ్యవస్థ, డా. సి. సీతారామరావుగారివద్ద పొరకును. ప్రదర్శనరోజు హాలువద్ద తేల్లు: అమ్మబతును.

ఆదర్శ మహిళామండలి, బుచ్చిరెడ్డిపాళెం - నెల్లూరుజిల్లా.

మా స్వర్ణకీయ
ఎలేఖరి

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో
 E. P. 231 of 67. S. C. 189 of 66.
 కొంతకొంతయ్యింది - వాది.
 (1) నరికిన కోర్టుకొరకు వగైరా

... - వ్యతిరేకము.
 కందుకూరు తాలూకా, వచ్చిన గ్రామములో వ్యతిరేకములు తయారయి కుటుంబం తాలూకా యొక్క పేర్లుగా దాఖలా పురిచింది. 8-10-68 తేదీన వగైరా 10 గంటల నుండి విచారణగా తయారయి వేయబడును.

-: పెద్దాయలు :-

(1) నెం. 55 రు వట్టా వల్లపుతోట నర్సీ నెం. 348 రు, య 6-50 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] నరికిన తాలూకావట్టయ్య వగైరాలకుమి [వ] తోటకొండ రామయ్య వగైరాలకుమి [వ] మిట్టపేటన్నా, యా తూమిడి పొరుగులయ్య నర్సీ నె 338/2-B లోని వట్టి [వ] తొంక. యా వట్టలలోని య 1-18 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-59 ట్టు (0.239 హెక్టార్లు).

వాది క్యయం రూ. 200/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 400/- లు.

(2) నెం. 55 రు వట్టా మిట్టతోట నర్సీ నె. 348 రు, య 6-50 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] నరికిన తాలూకావట్టయ్య కొంతవరకు వ్యతిరేకములు తయారయి [వ] నరికిన తాలూకావట్టయ్య వగైరాలకుమి [వ] తాలూకావట్టయ్య తొంక. ఈలోని య 0-40 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-20 ట్టు (0.088 హె.)

వాది క్యయం రూ. 100/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 200/- లు.

(3) నెం. 55 రు వట్టా దిట్టతోట నర్సీ నె. 348 రు, య 6-50 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] వ్యతిరేకములు తయారయి వేయబడిన తూమిడి [వ] వ్యతిరేకములు తాలూకా తూమిడి [వ] నరికిన తాలూకావట్టయ్య వగైరాలకుమి [వ] తొంక. ఈలోని 0-50 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-25 ట్టు, (0.101 హెక్టార్లు).

వాది క్యయం రూ. 50/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 300/- లు.

1 to 3 అయిదుముల తూమిడి పొరుగులయ్య నర్సీ నె. 338/2-B రు తూమిడి తూర్పు అగ్నేయ మూలపుండు కవిరెకన్నె తూమిడి నీటికోలకం హక్కు తూమిడి హక్కు తూమిడి, వట్టలు, తాలూకా, కవిరెకన్నె, తూమిడి దత్తన్న చెట్టిలో తాగి హక్కు తూర్పు-దక్షిణం వున్నవట్టిలో పొరుగులయ్య హక్కున్నా. ఈ వట్టికి యిరువైపులను కాల్వలలో వున్న తూమిడి హక్కుతో నహా తూమిడి కట్టబడిరాళ్లలో తాగి తోనహా.

(4) నెం. 55 రు వట్టా కొట్టాదిట్టయ్య నర్సీ నెం. 348 రు, య 6-50 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] గవర్నమెంటు మినహా తోపు [వ] వ్యతిరేకములు తాలూకా మినహాయించిన తూమిడి [వ] నువ్వల రామయ్య వగైరాలకుమి. ఈలోని 0-37 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-18 ట్టు (0.075 హెక్టార్లు).

వాది క్యయం రూ. 50/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 60/- లు.

(5) నెం. 55 రు వట్టా పొగతుడిట్టయ్య నర్సీ నెం. 348 రు, య 6-50 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] ముల్లమూరి పేరయ్యవగైరాలకుమి [వ] తొంక [వ] కుంట్ల [వ] నరికిన తాలూకావట్టయ్య వగైరాలకుమి. ఈలోని య 0-60 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-30 ట్టు (0.121 హెక్టార్లు).

వాది క్యయం రూ. 50/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 90/- లు.

(6) నెం. 148 రు వట్టా తోట నర్సీ నె. 348 రు, య 1-04 ట్టుకు వట్టా:- [తూ] వాడుల తా. తూమిడి [వ] పాతేరు [వ] వ్యతిరేకము తా. తూమిడి [వ] వాది తాలూకా తూమిడి. యాలోని య 0-21 ట్టులో నమిచ్చిన నగం య 0-10 ట్టు (0.042 హెక్టార్లు).

వాది క్యయం రూ. 20/- లు.

అమీనా క్యయం రూ. 30/- లు.

-శింగంపల్లి రామమూర్తి, అడ్వకేటు.

ముఖ్యమంత్రిబృందం కరువుపర్యటన

(5 వ పేజీ కొరవ)

కోర్టుదాని; నాగార్జునసాగర్ మొదటి దశ మునివరకే వుండిపోతుందా, రెండో దశలో పొదిలిపోవడం తాగునీటికట్టుగా ఆ కెనాల్ వ్యవస్థ త్వరగా ప్రారంభించి కరువునీడ నుండి సాగిస్తే వసులు దొరికినట్లుంటుందని-యిత్రా కోర్టులవట్టి వోకటి చదివారు.

రాగారు జువ్వారు తింటున్న పువ్వులు

ఒక్క పొదిలి ఎమ్మెల్యేతోనే ఎక్కడ నరికిపోతుందోనని జి. వ. చేర్మకలెది పొదిలివసులరాజుబాబా వోక వివరితవర్ణం నిమిరిస్తాడని వ్యవసాయదాని నమిరి అభ్యుదయ శ్రీ రామిరెడ్డిబాబా వోకవసుల వట్టుకుని మైకు ముందర గంకగా చదవడం ప్రారంభించాడు- వత్తులకు మేకలేక చచ్చిపోతున్నా యనీ; రాగాకు, జావ్వాకు, వేపాకు తిని బిళ్లకవల్లిన వరి న్నిరి ఎక్కడిందని వివరించాడు. మున్సి నదికి మునగపొడవద్ద అనకట్టకడే 10 వేల ఎకరాలకుపైగా సాగువుతుందని- ఇట్లా కొన్ని ఇరిగేషన్ ప్యాకెట్లవట్టి చదివారు. ప్రోరికా నీటిబాధల్ని, ఎల్క్వి నీటియల్ని కట్టాల్సి వివరించారు. ఎత్త గావనం-తిండిగింజల ముఠాలు మఠారు చేయాలనీ, మున్సిపల్టీ వంతెన కావాలనీ, ఒంగోలు-హైదరాబాద్ రైలుమార్గం దర్మి-పొదిలిమిడుగా మల్లిందాలికోరారు.

పొదిలి వందాయితీవారుకూడా ఇంకో వివరితవర్ణంలో మల్లి ప్రోరికానీటిబాధల్ని గూర్చిచెప్పి, పొదిలి మందిరివీరభగం మఠారుచేయాలనికోరారు. వందాయితీ కనీసం కార్యాలయంకూడాలేదనీ; రివిన్యూ వారి స్పాడీనంలో వుంటున్న తాళి తాగా యిండుకై శిఖాయింజే ప్రైవేట్ అటాయిటూ సిగ్గులేకుండా 7 ఏకరండ్ల తిరుగుతున్న దనీ వివరించారు. ఇంకోకాయనెవరో 'వందరక్కా లు' వద్దాల్లో లంఠించు కున్నాడు.

కరువులో మున్సిఫ్కోర్టు

అననంపుం కరవున శ్రీ మువ్వల శ్రీహరిగారు మల్లి దాదాపు ఇవే కోర్టుల్ని ఏకరువుపెట్టా మున్సిఫ్కోర్టు - కా లే జి కూడా కావాలన్నారు. జైమవరిస్థితిలో మున్సిఫ్కోర్టుకూడానా! కమ్యూనిస్టు సాని కొమ్ము కాళిరెడ్డిగారు ఒక్క నిమిషం మాట్లాడినా కట్టె-కొట్టె-తెచ్చి అన్నట్టుగా ముకనరిగా ముక్తకంఠంతో తమ నమ స్కల్ని వివరించాడు, 'డిమాండు' చేశాడు.

నాగార్జునసాగర్-నెల్లూరు

తొలుత మంత్రి శీలం నిర్ధారణిగా ముట్టాడుకూ- గుండ్లకమ్మదాది, మున్సి దాది నాగార్జునసాగర్ కాల్య వత్తుకుండా నస్తుందన్నారు. ఈ తాలూకాలో కూడా తప్పకుండా 1 లక్ష ఎకరాలు సాగులోకి వస్తవన్నారు; 3, 4 సంవత్సరాల్లోనే వస్తుందన్నారు. అంతే కాదు నెల్లూరు జిల్లాలో మొత్తం 7, 8 లక్షల ఎకరాలకు నాగార్జునసాగర్ జలాలు అందుకాయనీ కూడా చెప్పారు. ఒకటోపేజిగానీ, రెండో పేజిగానీ- 3, 4 సంవత్సరాల్లో గాక పోయినా 4, 5 సంవత్సరాలైనా నెల్లూరు జిల్లా తూములకు అమాత్రం నాగార్జున సాగర్ జలాలు అందుకాయా అనేది నందేపొద్దవడే.

అనంతరం రేణుల దశకభరామర్తి, మంత్రి చెండురామానాయుడు, వెంకటగిరి కుమారరాజుగారలు మాట్లాడిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారు లేచారు.

మధ్యప్రదేశ్ నుంచి ఎర్రజొన్నలు

పొదిలి - దర్మి ప్రాంతం ఎప్పుడూ కరువే అన్నారు. రేషన్ పొవులు విరివిగా

మూలైన గామాల్లో అంతటా త్వరలోనే పెట్టించే యేర్పాట్లు కి రెక్కరు చేయగల రన్నారు. తొన్నలు - ఎర్రజొన్నలుకూడా అమ్మే ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. మధ్య ప్రదేశ్ నుంచి ఎర్రజొన్నలు త్వరలోనే రానున్నాయనీ, రూపాయకు 2 కిలోల దొవ్వున నష్టయిచేయబడకాయనీ అన్నారు. గోధుమల తినేవాళ్లంటే ఎన్నికావాంనూ నష్టయి చేయగలమన్నారు. గోధుమల కూడా అలవాటువద్దామని నకలోనుంచి ఎవరో అంటే- మీరు అన్నటికి అలవాటు వత్తున్నట్టున్నారు - అని ముఖ్యమంత్రిగారు రన్నారు. ఈ కష్టకాలంలో ఎట్లయినానే గట్టెక్కాలన్నారు. కొండల్లో అడుపుల్లో సత్పులు వుండి తం గా మేపుకొనేందుకు నీలుగా యిటీవల వోక జి. వో. పానుచేకా మన్నారు. పా రెడ్డు వాళ్ళు యిటీవల మిమ్మల్ని అడ్డగించడానికి వీలేదన్నారు.

పోయిన సంవత్సరం 55 తాలూకాల్లో అనావృష్టి అయితే యా సంవత్సరం దాదాపు 150 తాలూకాల్లో కరువొద్దని దన్నారు. పొదిలివంటి తాలూకాలు అంధ్య వ్యవేశలో 71 దాకా వున్నాయంటూ- నాలుగోవ్యవేశలో మూడు 30-40 కోట్ల రూపాయలు వ్యవేశంగా యా తాలూకాల అభివృద్ధికి శిఖాయింజేవరకం వోకటి తయారవుతున్నదన్నారు.

ముఖ్యమంత్రి యింకా యిలా అన్నారు- "ఏమైనా ఏమైనా పెద్దప్రాజెక్టులరావాలి. సోమలిల వోకటుంది. అయినా అదెందుకు యీ పొదిలిలో? అది వచ్చినా రాక పోయినా వోకటే యీ తాలూకావారికి. ఇక నాగార్జునసాగర్ వుంది. అంతా వోకే దశకలయినా మొదటిదశ 2-3 సంవత్సరాలవద్దండి పూర్తి కావడానికి. గుండ్లకమ్మమీద అక్విడక్టు కట్టాలి. ఇది పూర్తి గాకముందే అప్పుడే యింతముందుగా నాగార్జునసాగర్ కాల్యల వసులు యిక్కడ ప్రారంభిస్తే అది పూడిపోతుందా వుంటాయో? "

"ఇక పొదిలిలో మున్సిఫ్కోర్టు కావాలని అననంపుంవారుకోరారు. ఈకరువులో మున్సిఫ్కోర్టులెందుకు? ఇక కొత్తజిల్లా కావాలనే గునగునలు వివరితున్నాయి. అది కూడా ముందు ముందు అయ్యే వని. ముందు యాకరువునుంచి గట్టెక్కదాం..." ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి పొదిలి వువ న్యానం. దాదాపు ఇదేదోరణిలో రివీట్ చేస్తూ, యిదేమార్గ న్నాయనూ మిగతా బోట్లకూడా తనవర్కున తొనసాగించారు.

దర్మి గానాబజారు

దర్మి చేరుకునేవరికి దాదాపు ప్యాడ్డు గ్రుంకింది; తప్పెట్టు- తాలూకాలో పూరే గింపుగా దర్మి టి. వి. కి. చేరుకునేవరికి. అల్పాహారమందు అనంతరం వేదికమీద కొద్ది జనానికి దర్మనమిచ్చారు ముఖ్యమంత్రిగారు. మొత్తం మీద వోక్క మాటలో చెప్పాలంటే దర్మి న త వోక 'గానాబజారు' గా వుండింది. తాళ్ళూరు నమిరి చెండుయ్యగారు వోక విన్నవం నమర్చిందిన తర్వాత, దిరికాల వెంకట రమణా రెడ్డిగారు లంఠించుకొన్నారు, వద్దాల్తో ముఖ్యమంత్రిపై పొగడ్తలు గుప్పిస్తూ, పూల జిల్లు కురిపించినట్టుగా కమ్మగా చదివారు వద్దామను. ఈ పద్ధతైవారల గలగలలమధ్య కరువు కంతం వివరించలేదు.

తర్వాత దొన కొండ వందాయితీ వక్షంగా వోక వివరితవర్ణునూ రైల్వే కాలనీ బ్రిడ్జి కట్టించమనీ; దొనకొండలో వున్న ఎయిర్ ఫోర్ట్ ల్యాండింగ్ ఏరోడ్రోమ్ లో అప్పుడక్కను విమానాలు ఆగేటట్లు మూడ మనీ (ఎవరక్కడాకోమరి!) వగైరా వగైరాకోర్టుల్ని విన్నవించారు. ఇంకెవరో

కవివరమాయవతి, వందరక్కాలు ప్యారం వించాడు. వందలూరు వందాయితీవక్షంగా నర్మం ద్ గారు ఇంకో వివరితవర్ణునూ కరెంటుకు అన్నవర్ణులు- త్వరదానాల రెన్యూలేషన్ ను నడపించమనీ, దర్మి- కురి చేడు కోర్టులో వెంకటబలంవల్లెవద్ద కట్టిన బ్రిడ్జి తెవవకతకి కూలిపోయిందనీ, (ఆ కంట్రాక్టరు మహానుభావు డెవకో?) అనీ యిది విన్నవించాడు.

ఇంకేదో వందాయితీ తరపున వరాలు కోరుకూ దర్మి అన్నతిలో శిడిదాక్టర్లు నియమించమనీ, కొత్తజిల్లావస్తే దర్మి లో మాత్రం మర్రిపోతుండా తిండినల్ అవీను పెట్టమనీ, దర్మిలో రెండేళ్లనుండి ఎల్క్వి నీటి వున్నా కావులకు మాత్రం కనెక్ట్ న్న యినల్వేదనీ అడనీయదనీ చెప్పారు. ఇట్లా వోక్క దర్మిలోనే వివరితవర్ణాలు- మెమోరాండాల- వందరక్కా లతో కూడిన వటాలు మొత్తం 10-15 దాకా ముఖ్యమంత్రికి నమర్చించబడ్డయి.

తర్వాత మహానందగారు లేచారు- ఒక దండకం చదివినట్టు గడగడ నానా విషయాలపై గంభీరంగా మాట్లాడారు. ప్రక్క నున్న విను కొండ 4 లక్షల తక్కువీ ముజాబీస్తే, దర్మిలో 50 వేల యివ్వడం అన్యాయమన్నారు. నాగార్జునసాగర్ కాల్య త్వరతప్ప వసులును ప్రారంభించినందుకు ముఖ్యమంత్రిని అభినందించారు. ఇంజరు తూముల వందరక్కాలోను, తెలిల్ మెంట్ వ్యవహారాల్లోను జరుగుతున్న అక్కమా లనుగూర్చి సోదాహరణంగా, సాధికారంగా విన్నవించారు. స్వాతంత్ర్యంవచ్చి ఇన్నే శ్లయినా, అంధ్యరాష్ట్రం వచ్చి కూడా ఇన్నేళ్ళు గడిచినా ముఖ్యమంత్రిగారు దర్మి తెవరూ యింతదాకా రాలేదన్నారు. తర్వాత వివిధగ్రామాల కరవునవచ్చిన దాదాపు నలభైయాలై అల్లీలను అప్రోత్తరకత నామావలి చదివినట్టుగా వోక్కొక్కటి గం గవాదచిది ముఖ్యమంత్రికి నమర్చించారు.

మల్లి దిరికాల రమణారెడ్డిగారు లేచి వతుగ్రానం దిపోలు పెట్టించమనీ, ఎల్క్వి నీటి రూల్సు నవరించమనీ, వోకటిరండు రిగ్గి నష్టయిచేయమనీ, నాగార్జునసాగర్ నీళ్ళు ఎప్పుడు వదిలేదీ నృప్తమైన ప్రకటన చెయ్యమనీ కోరారు.

దర్మి నర్మం ద్ గారు లేచి విండేడ్ మాట్లాడుతుంటే ఇంకో వందాయితీ నట్టుడు లేచి యీ నర్మంద్ గారు 14 వేల ముందాడు పొమ్మన్నారు.

ఇక పూరుకుంటే లాటంలేదనుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి కొన్ని వ్యవసాలు చేశారు. కరువువసులు తొనసాగించే ఆలోచన ఇకముందుకూడావుంది అన్నారు. పోయిన సంవత్సరం యీ తాలూకాలకు 27 లక్షలదాకా కరువుననుల్యింద శిఖాయిస్తే యీ సంవత్సరం యింకా యెక్కువే జరుపుకొంటుంతుందన్నారు. దర్మి-పొదిలి ప్రాంతానికి తప్పక వోక రిగ్గ నస్తుంద న్నారు. తావును త్వరకోవాలంటే 500 అప్పు యివ్వబడుతుందన్నారు. విత్తనాలకు కూడా అప్పుయిచ్చే యేర్పాటున్నదన్నారు. టి. ఆర్. 8. వండించుకోమన్నారు. నాగార్జునసాగర్ నీళ్ళు దర్మికాలూకాలో 1 లక్ష 16 వేల ఎకరాలకు 1971 జూలై వద్దలావున్నారు. అట్టనే పొదిలి-కని గిరితాలూకాలకు అమీడు మరో 2 లక్షల ఎకరాలదాకా తప్పకవస్తుందన్నారు. ఇక ఎల్క్వినిటికైవదానం తీసేయమంటే ఎట్లా అన్నారు; శ్రమదానంపందాల్సిందే, అప్పు -నప్పుకూడా ఇచ్చుకోవాల్సిందే అన్నారు. ఇకపోతే కొత్తజిల్లా సంగతి వ్యస్తాంది- కొత్తజిల్లా వస్తుంది- అయితే ఎప్పుడా అనేది అగోచితమన్నారు; ఏమైనా జిల్లా శీంధ్రంమీ పూర్ణ మాత్రం పుండమ' అట్టనే నరసారావుపేటలోనూ వుండమ-

అని వృత్తం చేశారు. అలాగూ 'మిన్నమ్మ'లో అడవారిమూలకు అర్ధాలు వేరులే అన్నట్టుగా తిరా కొత్తజిల్లావస్తే గిన్నే శీంధ్రం నరసారావుపేటలోనే వుంటుందో ఏమో! ఎవరు చూడొచ్చారు? కనిగిరి

దర్మినుంచి కోగిరికి వేరుగా రాకుండా ముఖ్యమంత్రి రథాన్ని హనుమంతుని పొడు, తిమ్మారెడ్డివల్లె వగైరా గ్రామాల మీదుగాతిప్పి రెండోవర్గం-అంటే శ్రీ గోళ్ల తిరువతినాయుడుగారి వగైరా కూడా వంత్పిచ్చి దాదాపు అర్ధరాత్రికి కనిగిరి చేరు కున్నారు. కనిగిరిలోకూడా విందు వుండింది. అనం నండివరెడ్డిగారు కోగిరిలో వచ్చికల్లుకున్నారు.

ముఖ్యమంత్రిగారు వేదికమీదకు రాగానే- ముగ్గురాడపిల్లలచే రకరక మాత ద్యాన్తుపెట్టింది స్వాగతం చెప్పించారు. అర్చిస్తూ సహిత ప్యార్థనా గీతంకూడా వుండింది. ఇంకోకాయనెవరో అల్పాని పెట్టుకొనిఅడుగుకొనే అహో బ్రహ్మానంద రెడ్డ్యగ్రామీ అంటూ వ్యవసాయ వద్దాలు పొడాడు. నరలోనుంచి వోకకంకం 'వన్నె మోర్' అన్నది. ఇంకోకంకం- ఇదేం దాగూ అనుకొన్నావటయ్యా- అన్నది; ఇంకోకంకం- అవును ఇదంతా నాకుకం గాక ఇంకేమిటయ్యా- అని మూర్చింది. కోట సోదరకవి యిత్యారులు కూడా సవ రత్నమాలలు, వందరక్కాలుచందోబద్ధంగా చదివారు. మొత్తానికి వర్తాప్యారంభం వోక 'వెరలే ఎంటర్ ప్రెన్ మెంట్' గానే వుండింది, కరువునరకగా లేదు.

తర్వాత పురి వెంకటరెడ్డి, వి. రామ ముట్టారెడ్డి, వర్నా వెంకయ్యనాయుడు, వి. విచ్చిరెడ్డిచక్కతులు మొమొరాండాలు నమర్చినూ మాట్లాడారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపున గుడ్డాల యలమందారెడ్డి గారు కూడా వోక కరువు మొమొరాండం నమర్చించారు. అంతా కరువు పరిస్థితిని నూటిగా కండ్లకుకట్టిపట్టు చెప్పారు.

శ్రీ పురి వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుకూ వతు పులమేక పెద్దనమ్మస్తూ పోయిందన్నారు. వేపాకు, జావ్వాకు, కడకు ఈతా తాటాకు కూడా తింటున్న వన్నారు. ఆ తర్వాత ముందినీళ్ళది మరో తిరని నమస్క అన్నారు. అడవోళ్ళదెవ్వుకు వివ రేకుండా వున్నామన్నారు. ఎక్కువగా మోటావావుల వ్యవసాయంగాబట్టి ఎల్క్వి నీటి నరవరా వివయం వ్యవేశంగా చూడ వల్సిందిగా కోరారు.

వర్నా వెంకయ్యనాయుడుగారు గొల్ల వల్లిస్మిమ్మ, మాకేరుస్మిమ్మ వంటిది కని గిరి తాలూకాకు పొలవ్యదమైనవని, అది వెంటనే అమలుజరగాలనిఅన్నారు. కనిగిరి నర్మంద్ శ్రీ కొండయ్యగారికోనహా అం దరూ కనిగిరి ముందినీటి వత్తకం- 1966 ఏప్రిల్ లో నర్మిమ్మ వి. సి. చేతకుప్పా వనరిగినా అంతవరకూ వనరికట్టుండా నిల్చిపోయివున్న వత్తక్కాని- నత్తరం ప్యారంబించాలని ముఖ్యమంత్రికి వోక్క చెప్పారు. నరే, యిక నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్యను కనిగిరి ప్రాంతందాకా పొడి గించమనేకోర్టు కోరనేకోరారు.

కనిగిరి పాతకాంగెనవాది, పాత కానననట్టుడు మాలాసాహాగారు దంది పోలేకొనకొండి- మేమంతా వస్తులుంటుంటే మీరు పూరురా విందులు, కాఫీజి దిప్పిమెక్కివస్తారాఅని నిందినాడిగాడు; నాగార్జునసాగర్ గుంటూరుచేశాడు, నెల్లూరిదికూడానని గురుంచుకోమన్నారు. ఈ పూలచందలు యివన్నీ అరుపుచెయ్యకున్న వన్నారు. గందరగోళంగా మాట్లాడినట్టుం దినా తనకనంతా తిమ్మచెప్పట్టున్నారు.

పద్యాల-గేయాలు

ఉండెల కవిత

(ఇటీవల జరిగిన దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారి ద్వితీయ జయంతి సభలో సన్మానాస్తుండుకొని, శ్రీ ఉండెల మాలకొండారెడ్డిగారు చదివిన పద్యాలే యివి)

మడివేలు

మానవత్వదీర మాటికి బండపై
మోడుచున్న చాకి మునలివారి!
ఉదుకవోయి! అగతి
యంగయగములనుండి
కుదురుకొన్న మురికి వడలిపోవ.

మైలబట్టలుతుకు మడివేలువని నిన్ను
వరిపాసిండువారి కెలుకలేదు
నడువరలను మించు చాకిలి యన్న వా
కళమ్ములోని వాస్తవమ్ము నబుడ!

అలవకావరదుగ దరులచే తిక్కగా
గడ్డెనెక్కినట్టి ఘనతనీది
పేరిగానినాటి సారస్వతా ద్యాదు
వివిధ రూపములను వెలయునేడు.

ఓరి యొకింతలేక కము
వీరునికొచ్చిన జానకి అగ
నాక వదిలకేలమున
మచ్చలు చూపగ బూనినాడు నీ
జాతి నక్షాదరుండతని
సాహసమేది న్యతంత్ర భారత
జ్ఞాతలమందు ధర్మగుణ
చర్చలు చేసెడు నాయకాళికా.

నీరదావృతమైన నీలాంబరమ్మును
కొముడి జలముతో గడుగునెడు,
చంద్రికా నరసిలో శరదభృతలముల
వీడి, గాలికి అరవేయు నెవడు,
దెనములతోనున్న తిగవూటోండ్రు
దిగురు దీరల నందజేయు నెవడు
భూదేవి వడముల తొరలాడు కడలేని
కడలికుచ్చెనను మడచునెవడు.

యంగయగమున కొక్క మారుదయనుండి
కలుషపాదయాలనమ్ముతానగడుగునెవడు
విశ్వకర్త అతండు నీ వృత్తివాడు
జంత గౌరవతాగ్య మంతెవరికబ్బు!

ఏగాంతుకొనిరో ఈ తడిగుడ్డతో
నెత్తుమరకలు గుండియుండె,
పిలోగిడిదో ఈ పాత కంబళి
దీము నెత్తులతో దివికియుండె,
పిలందగొండో ఈ రహస్యపు జేబు
హేమసారభముల నీనుచుండె
పిసిసికారదో ఈ వయ్యద చెంగు
మృగనాటిరేలు మెలియుచుండె,

అన్ని నీ బానలో ముగ్ధి వన్నెమార్చి
వెలివచ్చును గతవర్తకలనుదాది
పుడుకు పాపాలు తన నీటగడగివైదు
గాంగ నలిలమ్ము నీయింటి గలదునుమ్ము.

ఏనుగు తోలైన ఎన్నాళ్ల కట్టును
వరమేళ్ళుడు తుభ్యవజరకుండ,
హేమాంబరమునైన ఎన్నాళ్ల ధరియించు
వద్దనాటం 'డిప్తి' నట్టుకుండ,
కాదిగుడ్డలైన ఏదిది బాలురు
మునిపుంగవులు నీటముంచకుండ,
'నైలామలగుగాక' పిలిచిబాలురు
భూజులో మడతలు పోవకుండ

శివుడు వసియించు తైలాన శిఖరమైన
వరమపడమైన వనమైన పురమెయైన
గడియ జరగదు నీ సేవలడుగకుండ
త్యజగడతనుత తైలకర్మ రజవర్య!

నీవు యత్నించుటో గుండువున్నమ జేరి
యడదపై పెనుమచ్చు కుడువగలవు,
నీదేలికందెనా నీలాంబరమ్మును
జాడింది తెల్లగా నలువగలవు

నీవు సేవిండుటో నీలకంఠుల కంఠ
విషనైలమునె మార్చివేయగలవు,
నీ చాకిరిండపై గుడివమాగిన, వర్ష
జలధరమ్ముల రంగువెలిసిపోవు,
ప్రత్యహమ్ము మైలవడు నేటి మా వేష
ములను చెవులువట్టి, మురికి వడం
గొట్టి వేలగట్టు దిట్టనసాధ్యమ్ము
లేదునీకు రజక సోదరుండ!

పొలముకావుల స్వేదజలధారలోనాని
అట్టగట్టిన నూలుపుట్టుములకు,
శత్రుకోటివెదిర్చి క్షతగాత్యుడగు పీక
మాలి రక్తాబ్జచేలములకు,
యంత్రభూతాలమధ్య శ్రమించు కార్మికు
మనిషివట్టిపోయిన వననములకు
ఎలపొయవున జంట వజ్రకొగళ్లలో
నలిగిపోయిన వట్టు వలివములకు,
శీవములపోసి విగియును తిగియుగూర్చి,
తిరిగి నమయానీవ అందింపుకున్న
గడియలోన ముస్తాయి కడలుకెట్టు!
ఓరికేలేని యానాటి పొరజనులు.

పీతాంబరగుల్ఫి పిల్లగద్దినమామ
గజవర్మదారి గరళమచ్చె,
దొరవేషమునకు విందులనొనంగెడుగేస్తు
దింపిగుడ్డలవాని సీత్యంబు,
అద్దెగుడ్డలవాని కర్ణాననంబిచ్చు
కొపినధారిని కనరికొట్టు,
జలతారుమునుగున్న శిలను దైవమ్మును,
త్రోవకడ్డమ్మైన తొలగడమ్ము,
వలువలగిరిలో కాన విలువహెచ్చు,
వలువలకు విల్యహెచ్చు నీ చలువవలన,
అట్టి నీచేతలను మహత్వమెఱుగు
మనులకేగడ నేడు నక్కారనభలు.

"సినిమా"కు సిద్ధమై చీరమందిదిలేక
యింటికోడలు నంతయుంచసాగె,
ఉడుపులుమాసెను బడికెట్టు నే బోడు
నని దిట్టికట్టుడు హాకమువెట్టె,
దవ్వలవయనమ్ము తగినదుస్తులు లేవ
టండు ఉద్యోగి దింతించసాగె,
నణుడివ్వవదుచీర నమయమ్మునకులేదు
క్రొంగ్రాత వడుచు గగ్గోలువడియె,
ఎవుడువచ్చునో మడివేలు ఎవుడువలవ
మడతలందించునో యని మా గృహమ్ము
వేయకన్నుల నీకయి వేదియుండె
దాగుతగదోయి చాకిరి! సాగిరమ్ము.

లలనామణుల తనూలతల నంటి నటించు
సరికొత్త కుసుమగుడ్డములు కొన్ని,
సరసులమేలి బొట్టలమీద మనమనలో
చాటించు చిగురు తొంచములు కొన్ని,
దిర్బలాలుల పైడివన్నె యంగములపై
ప్యాకెడు కనకాంబరములు కొన్ని,
వండువృద్ధుల మేనికొండ నెత్తమ్ముల
లంకరించెడు శావ్యలములుకొన్ని,

నీవు కొనితెచ్చి ముంగిట గురిదినంత
వ్యతిగృహన వనంతకోరలు చెలంగ
వ్యతిమితమ్మున చంద్రికా ప్రభలుమొలచు
వన్నియంటేదో! చాకిరి దిన్నవాడ!

రూపాయి

ఓ రూపాయి!
నీవు లేకుంటే లేదుహాయి
నీచుట్టూ తిరుగుతోంది
భూచక్రం పగలూరేయి

నీవు చేతిలోవుంటే ఎంతబడాయి
నీవు చెయిజారిపోతే
నితనికాయితీ అన్నివస్తాయి
నీవే సృష్టిస్తావు
తోబుట్టువులమధ్య లడాయి
అది కోర్టులో వాదించేవారికి
నీవే మళ్ళికీరాయి

నీవు అమృతమైతే సంచుకోడానికి
నిల్చుకొనివున్నాడు దేవదానవులు
నీవు శవమైతే ఆరగించడానికి
పొంచుకొని వున్నవి రాబందులు
అద్యంతరహితమైన అకారంనీది
వీణానాదంకంటె

వినసొంపైనది నీమ్రోత
భగవద్దర్శనంకంటె

ప్రయోజనకరం నీదర్శనం
పరమేశ్వరుడు రెండురూపాయలు
పడవేకాదు భూలోకంలో
పగలును కానిస్తుందొక
వేడిరూపాయ
రాత్రిని రమణీయంచేస్తుందొక
చల్లనిరూపాయ

అందాన్ని ప్రేమిస్తారు కొందరు
చందాన్ని ప్రేమిస్తారు కొందరు
అందచందాల్ని ప్రేమిస్తారు
మరికొందరు
అందర్ని ప్రేమింపజేయగల
అందానివినివు

ప్రేయసీముఖం చంద్రబింబంకాదనీ
ముమ్మూర్తులా నీవేనని
ముచ్చటగా వర్ణిస్తున్నాడు మహాకవులు
నింగిలో చందమామ నీవుగా
నీచుట్టూచిల్లర నక్షత్రాలుగా
నీలమేఘాలు గాలికి తొపతొపలాడే
నోట్లకట్టులుగా

కలలుగంటున్నాడు మాఘాయి
అర్చకుని ప్రసాదం
అయ్యరుచేలి సాదం
మానవుల విద్యాప్రాప్తి
మానవుల యౌవనలావణ్యం
కొనగలవు. చేకొనగలవు నీవు
పనివాడు సమ్మేచేసినా
ప్రభుత్వం పన్నుచేసినా
దొంగ కన్నుంచేసినా
దొరలు జేబులు తవడినా
అంతా నీకోసమే
నీవు.

కదలితే కాపలాసైన్యం
చెయిమారితే వెయిరెట్టు అదాయం
చెయిమారకపోయినా వడ్డీఖాయం
నీపై నిర్మించిన నేటిబ్రతుకు
కార్టానాలో

మనుములు మరలుగా మారిపోయారు
మనుములు మనసులకు
విదాకులిచ్చారు
ప్రతిమనిషికి ఖరీదు
ప్రతిమనిషి మనీషకు రసీదు
ప్రతిమనిషి మరణానికి దస్తావేజు
ఇది యానాటి రివాజు.

ఐ. ఆర్. 8

ఆనెమడుగు రైతు

అనుభవం

(4-వ పేజీ కొరవ)

మొత్తానికి చట్టనది. పైరు పూర్తిగా చెడి
పోయినదని నిశ్చయించుకున్నాను. మా
జాతి రైతులు ఈ ఎండిపోయి పూర్తిగా
తెగులు పట్టిన పైరుమగూర్చి నవ్వు
టన్నారు. తుభకాల పరిణామములో తీవ్ర

10 సెంట్లలో రాలిన ఐ. ఆర్. 8 దాన్యంతో వాకాడులో శిల్లా వ్యవసాయకాలాది
కారి ఎ. గోపాలకృష్ణమూర్తి, నమితి అధ్యక్షుడు నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి, నేడురు
మల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి వ్యక్తులు. ఇదే ఎకరాకు 7 పుట్టా 8 తూములైన పైరు.

ఐదు 12, 13 శేడీలలో మంచి వర్షములు
కురిసినవి. మా డిమానిస్ట్రీద్దను కూడా
తీసుకొని పోయి చూపించినాను. వారు
వరవాలేదు, మండులుకొడితే తెల్లతెగులు
పోతుంది, ఆ పైరంతా మరల పైకి
వస్తుందని రైర్యముచెప్పగా ఆ మరునాడే
పేరామార్, తూమాన్ మండులు కొట్టింది
నాను. ఎకరమునకు 50 కిలోల వంతున
యూరియా వేసినాను. పైరంతా క్రొత్త
పిలకలుపెట్టి వచ్చగావచ్చినది. ఆ తరు
వాత 15 దినములకు అనగా జనవరి
మొదటివారమున ఎకరమునకు 35 కిలోల
వంతున అమోనియం నత్రేటు వేయించి
నాను.

నేను చేసినదంతా ఇంతే. నరానరి నాకు
గంటకు 7, 8 పిల్లలు కుడిసినది. ఆ పైరును
ఏప్రిల్ 29 వ తేదీన కోయించినాను. ఎకరాకి 2 పుట్టా, పిడుమువంతున వడ్డు
అయినది. నాలుగు దిట్టమైన బండ్ల గడ్డి
వచ్చినది.

ఇదేవరిస్థితులలో నవంబరునెలలో నేను
మొలగొలుకులుకాని నాదీనట్టుయితే నా వరి
స్థితి ఎలాగవుందేదో నేను చెప్పనవసరము
లేదు. కాబట్టి ఈ నవంబరుము యంత
వరకూ అనావృష్టి జడ్డవచ్చువయి కావరి
కాలాకాలో వర్షాధారపు చెరువులకిందనే
గాక, కాలువలకింద గూడా నాట్టు వడ
లేదు. 6 మానముల పైరులగు మొలగొలు
కులు నాదీన అధికదిగుబడి నట్టావుంది,
మామూలుదిగుబడి నిచ్చుటకూడా అనం
దవము. కావున వ్యస్తుత పరిస్థితులలో
నెల్లూరుశిల్లాలో ప్రతిఒక్కరికి అన్ని ప్రాం
తములకు ఈ సూతన వరివంగడము
ఐ. ఆర్. 8 ఒక్కటే శరణ్యము. ఇది
అన్నికాలములందును అధికదిగుబడి నిచ్చు
నని నాస్యానుభవమే చెప్తున్నది.

కాబట్టి అక్టోబరు, నవంబరు, డిశంబరు
నెలలలో కూడా ఈ వరిపైరు వేయటకు
రైతుసోదరులు విమాత్రము సంశయించ
నవసరము లేదని నా స్యానుభవముతో
చెప్పుచున్నాను.

—లింగారెడ్డి బాలకృష్ణారెడ్డి.
ఆనెమడుగు.

తాళ్లపాతెరైతు

అనుభవం

(4 వ పేజీ కొరవ)

వీడి విస్త్రేతవృత్తికి ప్రస్తుతము మనము
ఎదుర్కొంటున్న అతి క్లిష్టమైన ఆహార
నమవ్యను తీర్చాలంటే, తక్కువ విస్తీర్ణ
ములో ఎక్కువ దిగుబడిని సాధించితిరాలి.
అందుకు ఐ. ఆర్. 8 వరి వంగడము
ఒక్కటే శ్రీరామరక్ష. ముఖ్యముగా యీ
సంవత్సరములో యంతవరకు అనావృష్టి
మనపాలిట బద్ధశత్రువై, యంతవరకు
దానినంత వర్షములేక కావలి, కందు
కురు, పొడిలి, పర్చి, ఉదయగిరి మొద
లగు అన్ని కాలాకాలంలో వర్షాధారపు
చెరువులకిందనేగాక కాలువలకిందగూడ
యంతవరకు నాట్టువడలేదు. ఇకమిదట
వరుణదేవుడు మనపై కనికరించినవృత్తికి,
ఆరుమాసముల పైరగు మొలగొలుకులు

యంత అలస్యముగా వేసినవృత్తికి, అధిక
దిగుబడిమోట అటుంది, మామూలు దిగు
బడినిచ్చుటకూడ అసంభవము. కావున
ప్రస్తుతపరిస్థితుల్లో నెల్లూరు శిల్లాలో వ్యతి
ఒక్కరికి, అన్ని ప్రాంతీయులకు; యీ
సూతనవంగడము ఐ. ఆర్. -8 ఒక్కటే
శరణ్యము. ఇది అన్ని కాలములందును
అధికదిగుబడి నిచ్చునని నేను సంపూర్ణ
విశ్వాసముతో వున్నాను. కనుక, నెల్లూరు
శిల్లాలోని ప్రతిరైతుసోదరుడూ ఐ. ఆర్.-8
వేసి, అధిక దిగుబడిని పొంది, జేత
పొతా కాగ్యము నకు తోడ్పడవలసిందిగా
కోరుచున్నాను.

—పుచ్చలపల్లి వెంకటరామరెడ్డి.
కాళ్ళపాతెం.

ప్రకటన

బ్లాస్టరు నర్సిపేటకుపోయి, మైసింగ్
డిపార్టుమెంటువారిచే నర్సిపై చేయబడినట్లు
బ్లాస్టర్లు పొడిచికాలాకాలో C.A.S.A
వారిచే జరుపబడు గోధుమల స్క్రీముక్కింద
బావులలో రాయి వగులగొట్టుటకు కావ
లెను. వని పు మారు 2 సంవత్సరముల
కాలము వరకు జరుగును. తక్కిన వివర
ములకు అధికారు C. M. John C/o
A. B. M. Health Centre, Podili
Tq., Nellore Dt., కు చాగ్గువలెను.
C. M. JOHN,
28-8-1968.

నెల్లూరు ప్రెస్సిఫర్
డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో
E. P. No. 67 of 1967.

O. S. No. 313 of 1966.

(2) అనుమాలశెట్టి వెంకటేశ్వర్లు

... —చిరవనరు.

తురకా అంజనేయులు —రెస్పాండెంట్.

యీ డిక్రిబాకిరిగా నెల్లూరు కాలాకా,
వీరన్నకనుపూరు విట్ I గ్రామంలోని
కోరుమాగాణిభూములు నత్తే నె. 688/1,
య 0-81 ట్లు, నత్తే నె. 686/A-1 రు,
య 1-06 ట్లు, నత్తే నె. 686/A-2 రు,
య 0-44 ట్లు, నత్తే నె. 688/B-1 రు,
య 0-54 ట్లు, నత్తే నె. 688/C-2 రు,
య 0-90 ట్లు, నత్తే నె. 688/C-1 రు,
య 0-50 ట్లు. కట్టు:- య 4-25 ట్లు.
28-10-68 తేదీన పై కోర్టువద్ద వేలము
వేయబడును.

డిక్రివారు విలువ రూ. 11,000/- లు.

—మేనకూరు మోహనరామరెడ్డి,

చిరవనరు అధ్యక్షుడు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

శయకమనరెకు

కాళ్ళకు నీ రాయియింగాది.

ఉదయగిరి - శిల్పాది

In the Court of the District Munsiff, VENKATAGIRI I. A. 170 of 68 and 172 of 68

O. S. No. 18 of 67 Grama Panchayat, Sulurpet- represented by its Executive Officer -Petitioner (Plaintiff.) Syed Shafi Ahmed -Respondent (Defendant.)

Notice to respondent: Please take notice that the petitioner filed a petition I. A. 170 of 68 to set aside the dismissal order dated 30-10-67 and to restore the same to file and also a petition I. A. 172 of 68 under section-5 of the Limitation Act to excuse the delay in filing I. A. 170 / 68. The said two petitions stand posted to 14-10-68 for your notice. If you have got any objections, you may appear before this court and file your counters if any; failing which the matter will be decided exparte.

-B. VENUGOPAL REDDY, Advocate for petitioner.

శేషరెడ్డి డి. ము. కోర్టులో O. S. No. 413 of 1965.

కాశీమాను జనార్దనరావునగైరా (మైనరు గార్డయూ) మేనమామ అనుల రామమూర్తి ... -వాడులు.

కాశీగడ్డ రామకృష్ణయ్య వగైరాలు .... -వ్యతివాదులు.

ఈ నెంబరు 14-వ వ్యతివాది అయిన Shakule Chenduji Kesavaimal Frim తెనాలివారికి దావానోటీసులు ఎన్ని పర్యాయముల చేసినప్పటికి తీసుకొనక తప్పించు కొనుచున్నందున వర్తితేషా ద్వారా వ్యవహరింపబడు నోటీసు గమితం 8-10-1968 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. గాన నడరు తేదీనాడు వగలు 10 గంటల పై కోర్టువారి యెదుట హాజరు మీ అజేవలు తెల్పుకొనవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షము నందు తీర్మానించబడునని తెలుసుకోవలయును.

—కే వెంకటాచలపతిరావుపంతులు, వాడులు వకీలు.

అమలాపురం ప్రిన్సిపల్ కోర్టులో డిస్ట్రిక్టు మునసిఫ్ కోర్టులో E. P. No. 103 of 1968.

S. C. No. 178 of 1967.

సంఘం సూర్యనారాయణ -వాది.

మొరెడ్డి కృష్ణమూర్తి -వ్యతివాది.

ఈ నెంబరు వ్యతివాది కాలాకు ఈ దిగువ అన్వీరి ప్రోద్బాధింపబడి 7-10-68 తేదీ వరకు 11 గంటలకు అపారంగా యాలము వేయబడును. గాన పాటదార్లు వచ్చి పాటగోవచ్చును.

ఈనెంబరు గోదావరిజిల్లా, అమలాపురం కాలాకా, అమలాపురం నమిశిష్టాధికారి చేరిన, గొల్లంబి శివారావుచర్య గాగమం కాలాకు తిరాయితి మెరక రివిజన్ వర్క్ నె. 126/13 రు పూరా య 0-82 ట్టులో వర్కరైవై య 0-20 1/2 ట్టు, 829. 60 1/2 చదరపు మీటర్లకు హద్దులు:-[ఈ] మొరెడ్డి నారాయణమూర్తి భూమి [ద] మొరెడ్డి లక్ష్మయ్య వగైరాలు భూమి [వ] పంట కాలవ [ఈ] చెప్పబడినది. ఈ హద్దుల గల య 0-20 1/2 ట్టు భూమి. యందలి కాటి యాకుల యిల్లు, తలుపులు, ద్వారాంధములు, కిటికీలు, ప్రకృత వనైరాలన్ను, నానావలావృక్షములు నహా.

నక్కారుపాట రూ. 3000/- లు. -వల్ల మూర్తివారాయమూర్తి, వాది అద్యక్షులు.

శివారెడ్డిపద్యాలు

సోమశిల

ఇకవయ్యవతారీశన జరిగిన నెల్లూరు రైతునరకేటోయినా పురమందిరములల్లా అరచే పీచుందు కార్లకావొకమ్మలో!

కనలా వినలా ఎక్కడ జనమిది! అంకమ్మకొలుపు జయజయ ధ్యానార్

మినుముట్టె యిది శుభోదయ మని నేదామింద, రైతునరినందించా!

అందగ ముఖ్యమంత్రి అయినట్టు పొయినట్టు

మిటకరిందిగొడ్డు గుటకలేస్తు నగమురైతులపై నగము తందన్నాడు కాకపోవేరం! కడువిచారం!

సోమశిలనుగూర్చి, రావచంద్రారెడ్డి ఆర్ డియారు ఎంతో దూరవృష్టి కలియబెట్టినాడు కష్టసూర్యార్చి వట్టువట్టుమంట పనులుగావు!

నెల్లూరు దెబ్బదింటి నీళ్ళులేక యెండిపోతే గట్టారెడ్డిపై తెల్లమొగమేస్తే రైతులు తల్లిదండ్రులొద్దించే తప్పునక్షేపం!

వల్లెవల్లెమ్మకట్టు ప్యాజెట్టుగావాలి వాడవాడగూడ వైద్యశాలలు వ్యతిది అవనరమ్ము పైసా వైదీరాదు తన్నగొయ్య పెట్టెకాకనీడు!

నీటివనరులెద్ది పీటకువందీసై చవటమూలన్ని సాగుకొస్తే ధాన్యమెక్కువైతే ధర దెబ్బదింటుంది లాను సోమశిలపై 'కాను'యిస్తే!

వీ. సి. వర్ధంతి ఇంతమందిమంతులైనాడు నెల్లూరు నగరమునకురాల నాకుదెరిసి, లక్షలాదివలెలు నచ్చారుకూర్చోను కాపులేక గలిపి స్తలములే!

మంతులంతమందో మనినారు చరినారు, ఏగినారు రాకాలెందరెందో యీ ప్రతివ్యతి యంతటిమర్యాద వారిదేదీ! మేలు దీరవి. సి!

బుద్ధిసంతకవరకు అధికారహందారో మనలవలెకు ప్రజల మన్ననలకు పాక్ష్యధగును అంతే ప్రతివాడు అరెండు పూడిపోతే ముఖముమాడబోయి!

పదవిచేకలేదు, పరగోకయాత్య సా గిందినావుకాని యందుకేని నేడు నాడగూడ నీకున్నమర్యాద కిందపర్య పి. సి! కిరీ కాయ!

కాంతుదిగ్గవోన్న కళలట్టిపడలేని పూవిరోసి పి. సి. రూపులేని తీర్చిదిద్దినాడు తెలుగోడో అరవోడో అమరకీర్తి 'అక్కవా' కదెవడో.

దొడ్డకొనలమ్మ గర్ లోనాకలేడి నందననమ్ము, అత్యంతసుందరమ్ము యిందగ్గవనమ్ము అందగ్గవరెంద్రి కాగ గరితిడి దొడ్డదమ్మమ్ము

నీ కళాకాలహర్యమ్ము నిజముచెల్లి దంగువొయ్యెదాది రైరక్ష్య బుల్లెయ్య ముఖ్యమంత్రిలాది మురిసిపోయ్య కవిని నేనుబాది కాలేతికవన్నాన్ని, తత్యదాయ్య లేనికట్టుకున్న!!

దాడుకోకవున్న ధనము పెట్టోబెట్టి కాకమేసి, పినకండీగిరి గనుమడింపబెయ్యవయ్య శేషారెడ్డి! విన్నవయ్యు, తగదె గన్నులోగడగి

ముఖ్యమంత్రియాత్ర (8-వ పేజీ కొరవ)

ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ తన మామూలుపాతే పాదారు. గతనెంవ త్వరం 1 1/2 కోట్లు మై నర్ ఇరిగేషన్ పనులకింద అర్జుపెట్టినా వెయ్యి ఎకరా లైనా పలికానీక రాలేదన్నాడు. 1971 తర్వాత నాగార్జునసాగర్ కాన్వేషిండ్ కని గరిపొంతంకూడా కొంత 80-90 వేల ఎకరాల లాభపడుతుందన్నాడు. నెల్లూరుకు రెండు రిగ్గి అలాటే చేశామనీ, వాకటి దాదోనే వున్నదన్నాడు. కని గరి మంది నీటివతకంకూర్చి చె పూ వచ్చే పిప్పెల్ సుంది తప్పక అలోదిస్తామనీ, పరిపారంక మయ్యేట్టు చూస్తామనీ అన్నాడు. కానన నట్టుడు పులి వెంకటరెడ్డిగారికి మాత్రం- చట్టాన్. బాగా చెప్పగలడు, నవ్వుచెప్ప గలడు- అని వొక నర్తిపిడేట్ యిచ్చాడు. కనిగిరిలో రాత్రి మకాం. ఉదయం బ్రేక్ ఫాస్ట్ తీసుకొని ఉదయగిరికి పయన మయ్యారు, పామూరుమీదుగా. చెండు రామానాయుడుగారు కాస్త ఆలశ్యంగా, నిమ్మకంగా యిలుచేరి పా మూ రు లో ముఖ్యమంత్రి బృందాన్ని కలుసుకున్నారు. కట్టెగిపోయిన పామూరు చెరువు అని వొక బోర్డుకట్టారు పామూరు యివతల. పామూరునగర్లో దేవాలయాల భూముల గోల్ మాల్ పై వొకబిల్డింగ్, దు త్త లూ రు కరెంటుకై యింకోబిల్డింగ్ యివ్వబడింది. ఉదయగిరి దృశ్యాలు

ఉదయగిరి కాలాకా పాలిమెరల్లో వ్యవేశించగానే కరువు- ఆకలి- అలో లక్షణాలనే బోర్డులవట్టుకొని బడిపిల్లలా (బల్లకు సెలవిచ్చారేమి?) పెద్దలా, అడ వాట్లు రోడ్లమ్మకు వ్యతివల్లెదగ్గరా ముఖ్య మంత్రి కారును ఆడ్డగించారు. గత నం వత్వరం దర్శి- పొదిరి- కనిగిరి కాలా కాలతోబాటు ఉదయగిరిబాదా జైమ ప్యాంతంగా వ్యకటింపబడేనానికీ సైతం నోచుకోనందుకు తమతీవ్ర అనమ్మిరి, అనంతప్రస్రి యీ మానగోల్ వెల్లడించారా అనిపించింది- ఈ ఏర్పాట్లవెనుక కానన న ట్టు డు ధనెంకుల నరసింహం గారి అదృశ్య హస్తం వున్నట్టున్నది. అడదేవి దగ్గరమాత్రం ఇంజనీరుకూముల వంశకవు లడాయివోకటి బాగా వివరించింది. వందాయతీ సమితి రాజా శ్రీ చెండు రామయ్య స్వతంత్రపార్టీవారు విజ్ఞాపన పత్రాలు సమర్పించారు; ముఖ్యమూగు రైతాంగంవక్షంగా దడవబడిన వోకవినితి వత్తంలో- 1964 లో మంజూరుకావడి, పి. సి. చే శంకుస్థాపనజరిగి వోకనంవత్ప రంలోనే పూర్తవుతుందని వ్యకటింపబడిన యీప్రాజెక్టుకు 9లక్షలు కావోలు అర్జుపెట్టి బడినా యీ నాటికి యింకా అనంతప్రస్రిగా వుండి, వనిగిర్పిపోయి వుందన్నాడు.

ఇక్కడకూడా పద్యాలు గిర్వాలు చదవ బడ్డాయి, వందరకాళులు సమర్పించబడ్డాయి. ధనెంకుల నరసింహంగారు వేదిక ఎక్కారు గానీ, ఎందువల్లనే మాట్లాడలేదు పావం. "వ్యఖ్యాతికి వివరి" అనే పేరితో 50 పేజీల వుప్రకాన్ని అద్వైతింది ముఖ్య మంత్రి "కరకమలాల" కు అందించారు. ఇక ముఖ్యమంత్రి వుప్రకాసం కరతనం గానే వుండింది. ఆ య నే డో ఇరిగేషన్ లెక్కవక్కలు చెప్తుంటే యీ లెక్కలు వినివిని వినుగుచెందినజనం- ఒక్కొక్కరు లేది వొక్కొక్క వి వ యం పై తగులు కున్నాడు. ఉద య గి రి వల్లెట్లో కిలో వియ్యం 1 1/2 రూపాయకు అమ్ముతుంటే మేము దావాల్నా బ్ల త కా ల్నా అన్నా డోయన న త లోం ది. ఇంకోకాయన-

నందది చచ్చి డి లేకుండా లారీల్లారీలు లేవనుకొద్దిన వియ్యం బ్లాజ్ మార్కెట్లోకి పోతుంటే మేమేం చెయ్యాల అన్నాడు డియారుకు కావడమేరాయి బట్టి; ప్యాపిలివోల్లకు నెండు 700 రూపా యలు మామూళ్ళు, పోలిసులకు మరో మూడొందలు మామూళ్ళుంటే ప్రభుత్వం సిగ్గిడిది కూర్చున్నదే- అని అడిగాడు ఇంకోకాయన. తెల్లదుమ్మచెక్క గొట్టింది అమ్మిస్తున్నారే, అడిగేవాళ్ళులేరా - అని ఇంకోకాయన అరిచాడు. మరో మున లాయన ఎండిపోయిన బొన్నగంట్టు వట్టు కొద్ది ముఖ్యమంత్రికి చూపి-డి మా పైరు మా గతమిటినంవత్వరం- అని అడిగాడు. ఈ కాలిడికి తట్టుకోలేక ముఖ్యమంత్రి గారు "నరే మేము పోతాము" అని వేదికడిగి కాల్లో కూర్చోడానికి వెళ్ళాడు! అంతే, ఉదయగిరినక అయిపోయింది! మంది మిడినికాసే యెండలో వింజ మూరు చేరుకున్నారు; తమలపాకులతోట లన్నీ నిలవునా ఎండిపోయినదృశ్యం కన వడ్డది! దాదాపు 5, 6 లక్షలు విలవయ్యే తోటలకి! వింజమూరులో వోకదిన్ననక. సమితి అధ్యక్షులు గొట్టిపాటి కొండవ గాయుడు వోక వివరిత్రమిస్తూ లోకల్ ఫండు ఆ స్వ త్వు ల నిర్వహణ తారంగా వున్నదన్నాడు, ఏకగ్రీవపర్నిక జరిగిన వందాయతీలకు, సమితుల కు వ్యభిత్తు మిద్దిన హా మీ మే ర కు నగదు ఐహా మానాలు యింకా వూర్తి గా ముట్ట లేదన్నాడు.

వింజమూరు నర్సండ్ గారు ఇంకో వివరిచేస్తూ భోస్లాకమిటి రిపోర్టు మేరకు నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వ వింజమూరు మీదుగా సోమశిలవద్ద పెన్నలో కలియాల గాబట్టి, దాన్ని కొనసాగించమన్నాడు.

బ్రహ్మానందరెడ్డి ముక్తనంగా సమా దానం చెప్పేసి అత్తకూరుకు ఐయలు దేరారు. ప్రతిసభలోను రిగ్గి-వవర్ డ్విల్వ కావాలని వట్టి విన్నపాలు వినిపించారాని, యీ ప్యాంతానకల్లా మొట్టమొదట గా వవర్ డ్విల్వ వు ప యో గిం ది భూగర్భ నీటితో సాగుచేస్తున్న దూబగుంటక్షేత్రం దారిలోనే తగిలినా ఎందువల్లవో నంద ర్పించలేదు.

అత్తకూరు చేరుకోగానే డో క నాల ప్రహసనం దగ్గర కాస్త తికమకవట్టా, కడకు స్వతంత్ర 'పార్టీ' కానననట్టులు శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు ఏర్పాటు చేసిన దిందుకే వెళ్ళి బోంచేసారు. రామ చంద్రారెడ్డిగారు సంతకపులయ్యారు. ఎదురువర్గంవారు హతాశులయ్యారు.

అత్తకూరు సిరిమాచోలలో నభ. నభ ప్యారంభించారోలేదో బో రు న వర్తం ప్రారంభమైంది. ఆ జడివాన లో టిక్క మోటలే వివరిడలేదు. ఇంతదూరం దాకా నాగార్జునసాగర్ కు డి కా ల్య వ రా న్ని రోకరూవచ్చిన జనం, అత్తకూరు నుండి సోమశిల గినాదాన్ని వినిపించారు. రామ చంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ జడివాన కురుస్తున్నా నభను దడదడలాడించారు- ముఖ్యమంత్రికి శేషీలచెప్పారు. అనంతరం డి. సి. కొండయ్య, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖర రెడ్డిగారలగూడా మాట్లాడారు.

అనువుగాబోట్ల అధికులమనరాదు అన్నట్టుగా యింతదూరం మోసగంభి రంగా వస్తుండిన అనం నంశీవరెడ్డికి యీ అత్తకూరు నభలో మాట్లాడడానికి దాన్సు దొరికింది-అయన మాట్లాడుతూ తెండర్లు విల్వి గిర్పిపోయిననీ, కొంతవని జరిగి మధ్యలో గిర్పిపోయిన ప్యాజెట్టుల నంగతి చెప్పి వాటిని పూర్తి చేయించమని కోరారు. పావిరెడ్డిగారు వోకేవోక గమమం మాట్లాడి బోరునకురుస్తున్న వర్తంమిన వోకేవోక చలోర్ వినిరారు కానీ అది నందర్యా కి తగినట్టులేదు.

అనంతరం ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడుతూ- మెట్టకాలాకాల్లో అత్తకూరువాళ్ళు బాగా నోరు కలిగినవాళ్ళు వోక నర్తిపిడేట్ యిద్ది, సోమశిలను వ్యతివిస్తూ నాలుగో

వ్యతివికలో 120 కోట్లదాకా అభ్యుపేది తేనేకానీ పూర్తికాని కొన్ని పెద్దప్రొజెక్టు లందగా కొత్తగా మట్టి పోషశిలను ఎట్లా చేర్చడమా అని గట్టిగా వుపాయంకోసం అలోదిస్తున్నామన్నాడు.

ఎట్టువో జడివానలో గొరుగులువట్టుకా కాల్లో కూంబడ్డారు. బుద్ధికి వయనమై పోయ్యారు. వాన నంగంవరకే వుండింది. అవతలలేదు. ఈ వకగంటలో అత్తకూరు ప్యాంతంలో దాదాపు 88 మి.మి. వర్షం (అంటే 1 1/2 చదును) కురిసింద- వోక అది కారిక అందవా.

దాల్లో కనిగిరి రిజర్వాయరుదగ్గర వోక దిన్నమిటిరి- ఇంత పెద్ద బృహత్తరమైన రిజర్వాయరు ఇంతకాలం ఎండిపోయి 4-5 రోజులముందరే ముష్టి రెండడుగుల వల్లని నీళ్ళకు నోరుకున్న యీ రిజర్వాయరును ముఖ్యమంత్రిగారు కాసేపు వైవాఖ్యలర్పి పెట్టు కు ని కలయబాది బుద్ధికి చేరు కున్నాడు.

అంత పెద్ద బుద్ధిలో-వందాయతీసమితి కాళాలయం లోవలిగడిలో-వోక దిన్ననక యేర్పాటుంది. సమితివక్షంగాను, అట్లాడు కిన్నేటికర్లవక్షంగాను మెమెరాంబాలు సమర్పించబడ్డాయి. అన్నీ ఇంగ్లీషు మెమె రాండాలే. తర్వాతలో నెల్లూరులో సోమ శి-నభ జరగబోతుందిగాబట్టి ముఖ్యమంత్రి ముక్తనరిగానే కాకికాశన్టు మాట్లాడి- వెలవాడ పాపిరెడ్డిగారింట్లో యేర్పాటైన లము టి పార్టీలో పాల్గొని వెలవాడ రామ చంద్రారెడ్డిగారితో కాసేపుమాట్లాడి బుద్ధి కోదండరామస్వామిని దర్శించుకొని రాత్రి కోపూరు నుందరమచోల్ నభలో పాల్గొని నెల్లూరు చేరుకున్నాడు.

డికలో కరువు వర్షకుం వరిసమావ్రం. అబరుగా వోకమాట- ఈ వోక్క నం వత్వరంలో మూడునెల్లు వర్షం కురవక, కనిగిరి రిజర్వాయరుకు నీళ్ళురాకుంటే యింత కటకటాడి తకవిరై పోతున్నారే డెల్టాలోని నరిగండుచంచలబాదా- అట్లాం టిడి- ఇన్నేట్టుగా, ఇన్ని రకాల్లాగా వర్షాలు సరిగావడక; ఆ వున్న దిన్నరెరు వులో గిండిన నంవత్వరమేలేక, వంట్లేక అల్లాడిపోయిన మెట్టకాలాకాలజనం ఇంత కాలం ఎట్లాబ్రతికున్నారా అనిపిస్తుంది!

సంఘాంగం

హస్తకారై

26-9-68 తేదీ తె. 4-08 గంటలకు హస్తకారై వ్యవేశం.

దళరా పండుగలు

29-9-68 తేదీ నరనృతిపూజ, దుర్గాష్టమి

30-9-68 తేదీ మహర్నవమి

1-10-68 తేదీ విజయదశమి

సెప్టెంబరు తిథులు

28 శని నవమి రా. 2-18 గం. వ.

29 ఆది అష్టమి రా. 11-44 గం. వ.

30 సోమ నవమి రా. 9-26 గం. వ.

అక్టోబరు తిథులు

1 మంగళ దశమి రా. 7-28 గం. వ.

2 బుధ ఏకాదశి సా. 5-52 గం. వ.

3 గురు ద్వాదశి సా. 4-04 గం. వ.

4 శుక్ర త్రయోదశి సా. 4-08 గం. వ.

-నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరకృష్ణ.

WANTED A stenographer & Typist, Part or Full Time, Lady or Gent. Apply with qualifications and salary expected to the Advt. Box No. 169 ZAMIN RYOT, NELLORE.

నెల్లూరుజిల్లాలో నాగార్జున సాగర్ కాల్వ త్రవ్వకం ప్రారంభమైంది!

మార్కాపురం భూములు స్వాధీనంగా నిల్చిపోయిన 16 లక్షల కొచ్చర్లకోటకాల్వ

నాగార్జునసాగర్ కుడికాల్వ మార్కాపురం కాలాకా వెలంకల్వన గుండ్లకమ్మ నదిదాటి (అంటే, గుండ్లకమ్మపై నిర్మాణం కానున్న అక్విడక్టు దాటి) నెల్లూరుజిల్లా దర్శికాలాకా పొలాల్లో ప్రవేశించే వరకానికి ఈ నెల 16 తేదీ దర్శికానననట్టు శ్రీ రావిపాటి మహానంద ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

నెల్లూరుజిల్లా పారిశుధ్యశాఖ వ్యవహారాల కార్యకర్తల అంబరార్చుణ్ణి జరిగింది గనుక, నీళ్లు ఎప్పుడో వోక వచ్చు రాకపోకలూ అనేక జరిగింది దనే చెప్పాలి. ఈ దివిజన్ ఎక్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు శ్రీ కె. ఎ. నరసింహారావుగారు, అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు శ్రీకవి, రామకృష్ణ రావుగారు యీ కాల్వవనం ప్రవేశపు కార్యక్రమానికి అధ్యక్షం వహించారు.

కాల్వ వెడల్పు 62 అడుగులుండి, 12 అడుగులలోపు క్రవ్వలదుతుందట. ఈ వనంలకు ప్రత్యేకదివిజనుల అవులమంద, చందవరంలలో నెల కొల్చి నెలదాటినా చేరవల్సిన సూపర్వైజర్లు వగైరాలు ఇంకా చేరినట్లులేదు. వెనుకబడిన పొంగం, నరియైన వనకులు గినతులు వుండవని కాటోలు, వ్యయమాత్రం అమితోక్తా హస్త ప్రదర్శిస్తున్నారు. తమ పంట పొలాలు నష్టపడుతున్నా యీ వనంల పొంగం కా నీ కి స్వాగతమిస్తున్నారు. (అంటే కాల్వ క్రవ్వేమేరకు రైతుల భూములకు నంబందిరి కాంపెనీడెవన్ యింకా యివ్వబడలేదనే అర్థం.)

ఈ కాల్వ క్రవ్వకం వనంల పొంగం తోత్సవనలో శ్రీ మహానంద మాట్లాడుతూ- గుండ్లకమ్మ నదిపై అక్విడక్టు నిర్మాణంతోపాటు యీ కాల్వకుదా వ్యత్యేకగ్యాంబునద్ది క్రవ్వం చని దే, గతంలో నిర్మయించిన మేరకు 1971 నాటికి నీరు అందించే దానికి ఏటా ఒక వత్సకం క్రింద కొద్ది మొత్తాలగా గాకుండా అదనంగా గ్యాంబు జేపాయింది, తగిన సిబ్బందినివేసి తోడ్పడాలని కోరారు. ప్రస్తుతం వని పొంగంలందన 117 మైలు వద్ద అవ్వచే 7-8 వందలమంది కూర్చు వనిచేస్తున్నారు. ఇంకా అన్ని 'రిక్' లలో వని పొంగంలపై చలవచేసిన వందలాది కూర్చు తమ తమ పొంగంలలో వనంల దొరికి ఆశించినకాలంకన్నా త్వరలోనే పూర్తయ్యేట్లుగా నీరుకుంది. తిర నిట్ల వదిలేమొట్టు యివ్వకు త్రవ్విన కాల్వ పూడిపోదనే ఆశిం.

ఇప్పుడు తొలక అవులమంద- నాయకులపాలెందుండి పొంగంలమైన యీ కాల్వ నాలుగేసి చర్లంగులతో వోక్కిక్క 'రిక్'గా కూర్చుంది, యీ వోక్కిలిద్ద వనిమూరుల ఒక్కరూపాయల కాటోలు కాండ్లాట్టు యివ్వబడినట్లున్నది. ఇట్లా మెయిన్ కాల్వ గుండ్లకమ్మదాటి కురిచేడు పొంగంలదా దాదాపు 8-9 మైళ్ళు కాల్వక్రవ్వకం వుండుంది. ఇది మొదటి దశ; అతర్వాత పొడిలి-కనిగిరి కాలాకా ల మీదుగా వింజమూరు ప్రాంతందాటి సోమశిలవద్ద పెన్నదాకా రావాలి. ఇదంతా పూర్తయితే నమగ్య నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయినట్లు లెక్క. ఆ సుదినం యింకా ఎంత దూరంలో వుందో?

మొదటిదశ వరకైనా పూర్తిగా దర్శికాలాకా మేరకు కాల్వలో నీళ్ళు వదల

లంటే గుండ్లకమ్మనదిపై అక్విడక్టు పూర్తి కావాలి. ఈ అక్విడక్టు పనితీరు యివ్వచే పెండ్ల పిల్లనట్లున్నారు. ఈ తతంగం మంతా పూర్తి అయి, నిర్మాణపువని అంకా కంప్లెక్షన్ల దయవల్ల అనుకొన్నట్లు చక చకా జరిగిపోతేనే అ నాగార్జునసాగర్ జలాలను దర్శికాల్వ పాళ్ళయినా కళ్ళజూది నట్టులెక్క. గుండ్లకమ్మకు అవైవున 80 మైలుదూరానేకాటోలు కాల్వక్రవ్వకం జరిగి నట్లున్నది. ఈ లోగా అది పూర్తికావాలి. ముఖ్యమంత్రి కనిగిరినల్లో చేప్పినట్లు నాగార్జునసాగర్ రెండోదశకుదా నరి పొయేట్లు ద్యామంపు నిర్మాణపు పని ఇంకో వందవేరాలిక్కా పూర్తయిపోతుం దట. వున్న నీళ్లనుకూడా నకాలానికి నక్క మంగావిగయిగింతుకునే స్థితిలో లేమన్న మాట! ఇది మన ఇరిగేషన్ వ్యవహారం.

*** ఇంకో విషయం చూడండి. దర్శికాలాకా కొచ్చర్లకోట నాగులచెర్వుకు మార్కాపురంవద్ద గుండ్లకమ్మ నదికి అన కట్టకట్టి కాలవత్యక్తి నీరు యి వ్వాలనే స్క్రీము మూరు 16 లక్షల ఎక్కిమేటుతో కి. కె. పి. సి. హయాంలో (1968 లో) శాంక్షన్ అయి, యీ కాల్వ కాంప్లెక్షన్ వనిని కండుకూరు మాచవరం అదిరెడ్డి గారు కాటోలు తీసుకుని వనిసాగించారు. కాల్వవని, అనకట్టనిర్మాణంకూడా దాదాపు పూర్తిఅయింది.

అ యి తే యీ కాల్వ మార్కాపురం చేరువు మా గా జిగుండా రావాలి. ఆ మాగాటి ఎకరా జిరుం 8 వేల రూపాయ లున్నది. కాని ప్రభుత్వం లెక్కన 3 వేలు మాత్రమే వున్నట్లున్నది. అందువల్ల వాళ్ళ అక్షేపణతో యీ భూమి స్వాధీనం కాబడ లేదు దీనికి అపొంగం నాయకుల మద్దతు కూడా వున్నదంటారు.

ఇటీవల నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ శంకరన్ యీవిషయమై కర్నూలుజిల్లా కలె క్టరువద్దెళ్ళి సంప్రతించి యీ భూముల స్వాధీనంకోరకు ప్రయత్నించారటకూడా. కాని చరితం లేనట్లున్నది. ఈ మాగాటిలో తప్ప యీ కాల్వ రావడానికి చేరుమార్గం లేదు. ఈ కొద్దిపొంగం కాల్వ క్రవ్వబడ నందువల్ల, తదితర పనులన్నీ పూర్తయి, గుండ్లకమ్మ నీరు కూడా నాగుల చెరువుకు వచ్చే అవకాశమున్నా నీరు లేకుండాపోయింది. ఈపొంగం నాగార్జున సాగర్ అయకట్టులోకూడాలేదు. ఎప్పుడూ కరువువాకవడే పొంగం. ఈ కాల్వకింద నగలచెర్వు, కొత్తచెర్వు, సిద్ధయపాలెం చెర్వు, రామపురం, భూమనవల్లె, లక్ష్మీ పురం వగైరా చెరువులన్నీకీ నీరు యివ్వ బడి దాదాపు 4 వేల ఎకరాల మాగాటికి రెండుకార్డువండే అవకాశంవుంది. ఇప్పుడు ఇన్నిలక్షలు ఖర్చయికూడా యివ్వదీస్థితిలో న్నందిరిపోయి వుందీపొంగెట్టు!

ఈవారం విశేషాలు (2 వ పేజీ కొరవ) మైసూరు నాయకుల రగడ గిరింగవ్వగారు గతంలో మైసూరు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నపుడు మంత్రిగా అన్ని దొడ్లు వట్టికను నమర్చిస్తుండవల్సివదిగా పెట్టిననంధనమేరకు ఆ నడరు వట్టికను అప్పట్లో నమర్చించనివారిలో ఇప్పుడ

అడ్డంకులు పెట్టి రిపార్ట్ కమిటీ చేర్చిన శ్రీ హనుమంతయ్య వారంగి మైసూరు ఆ సెంట్రీలో వెల్లడికావడంతో, హను మంత్రియ్యగారు - కానెవ్వడో ఆ నడరు వట్టికను ఎ. ఐ. సి. సి. కి అందజేయడం జరిగిందని చెప్పకుండా, అంతటితో వదలకుండా నిజం గ వ్వగారిపై అన్ని పాన్సుల వ్యవహారాలకు సంబంధించి కొన్ని అరోపణలున్నాయనీ, వాటిమీద పనుగ్య విచారణ జరగాలనీ వోక యారగ లేవ దీకాదు. ఇదంతా ఏ మీ లేదనీ, కాను నవిత్తుగడవని ఎప్పుడో గర్భయమై పోయిం దనీ గిరింగవ్వగారు ఇంకో ప్రకటన చేయవల్సివచ్చింది. ఈ నవాట్ల అడ్డనవాట్ల చూస్తుంటే మనం ఎటుపోతున్నామా అని పిస్తున్నది. (గిరింగవ్వగారి అనుంగు అల్లుడు మైసూరు ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రతి గడిగా లండన్లో వోక విద్యార్థమైన విదిత్య వుద్యోగాన్ని నెరవేరుస్తూ విషయం పాకకులకు విడితమే). వివిధో, అయినా నేటి రాజీయ నాయకులకు అస్తిపాన్సుల వ్యవహారాలతప్ప, ఇంకో ప్రజా సేవ లేకుండా పోతున్నది గదా! చంద్రలోక యాత్ర

రవ్యా మరొక విషయం - మరొక రోదనీ విషయం-సాధించినదనే చెప్పాలి. అది ప్యయోగించిన 'టాండ్-5' రోదనీ నోక చంద్రుగయట్టు ప్రదక్షిణంచేసి భూమిమీదకి సురక్షితంగా తిరిగివచ్చింది. ఇట్లా వోక రోదనీనోక చంద్రుని నమి పింది తిరిగిరావడం యిది మొదటిసారి. యంతకుపూర్వం రవ్యా ప్యయోగించిన వోక రోదనీనోక భూమికి తిరిగిరావడానికి బదులుగా సూర్యునిచేపుగా వ్యయం చేసింది.

చంద్రలోకయాత్రనుగూర్చి రహస్యాలు వోక్కిక్క-శ్రీ గ్రమంగా తెలిసి పోతు న్నాయి. ఇక మానవునితో రోదనీనోకను వంపి చంద్రగోళంపై దింపి, తిప్పి తిరిగి తీసుకొనిరావడానికి మరికొన్ని శిప్ల అన రోదాలు లేకపోలేదు. చంద్రునిలో దిగిన రోదనీనోక తిరిగి సురక్షితంగా భూమి మీదకు తీసుకొనిరావాలి. చంద్రుగయట్టు తిరిగి రోదనీనోకనుంచి మరొక వాహ నాన్ని చంద్రుగిపై దింపడం, దాన్ని తిరిగి బయలుదేరదీసి మళ్ళీ రోదనీనోకలోకి చేర్చడం, అక్కడనుండి మళ్ళీ భూమి మీదకు తీసుకొని రావడం-ఇట్లా గ్రమంగా జరగాలి. ఏమైనా మానవుని చంద్రగోళా నికి వందవదననీ బహుశా 1970 లోనే సాధ్యపడవచ్చు. చంద్రగోళానికి చలో- అనడం అవ్వదీక నులకంగా సాధన పడవచ్చు.

వారం...వారం (3-వ పేజీ కొరవ) ఆ నాయకులైన పోనినట్లయ్యే? తన వర్కర్ల ఒకరోజు పనిలోకి రాక పోతే, నర్సింమొరం అంతటితోడెల్లు అని చెప్పిన రాష్ట్రవ్యవస్థం కేంద్రప్రభుత్వపు ఆర్డినెన్సుకు, కేంద్ర రక్షకబలం నిల్పు దలకు అక్షేపణ తెల్పడమా? తన బృందాలను- నాగాలాడ్లో డ్యూటీలో వున్నవాటిని-రప్పించి, అందు లోనివారిని పనిలోనుంచి తొలగించి, వారిని మళ్ళీ వైసంగా ఒకకాపున చేర్చుకోకపోతే, వారి సత్కాగ్యహాని గురియైన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేనా కేంద్రాన్ని దిక్కరించేది? ఆందువలన, ఏ దృష్టి తో జారినా మన కేంద్రప్రభుత్వ హింస మరంత గం

భీరం, వర్తనయం కావాలను. కేంద్రమే నేడు దేశాన్ని రక్షించగలదే. దేశనాయకు లంతా కలిసి ఈ సమస్యను పరిశీలించ వాలను. ఇందులో ముగ్గురు వ్యధానులు తోడ్పడవడంగా!

ఆ విధంగా కాకుంటే, కాత్కాలిక నమ్మకాల భీరని అవసరం- కేకనపు- కోర్కెను ఎట్లాతీరుస్తారు? ఎవరివట్టు వారు వదిలే దేశం ఏమైపోతుంది? వర్కర్లను అణచి పాలించడం అసాధ్యం; అందరు కలిసిగాని వర్కర్లు గణపి తిగమయింది నడచుకోలేదు. ఈ దిక్కు ను విడదీయక పోతే దేశం పాడైపోతుంది.

అట్లాదురై అరోగ్యునికి కేంద్రం అన్ని విధాలా తోడ్పడడం మన ప్రజాస్వామికా నికి తోడ్పడడం.

ఆ స్పృం వున్నప్పుడొకటి పూను కున్నాడు, తురం.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం చందా రు. 15-60.
8 మానములకు రు. 8-00.
దిడివకి 0-30 పై.

మదనపల్లి ప్రిన్సిపల్ డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. No. 420 of 1966. G. E. P. No. 356 of 1967. లక్ష్మీ ప్రసాన్ను కార్పొరేషన్ (రిజిస్టర్డ్) చిత్తూరు-డిక్రిహోల్లరు. యన్. ఏ. రహీం .... -జెడ్డిమెంట్లు డెట్టరు.

ఈ క్రింది పెడ్యూలు దాఖలా అనులను పై కోర్టువారు 15-10-68 తేదిన వగలు 11 గంటల మండి, సాయంత్రము 5 గంటల లోపల పై కోర్టులో యాలము చేయుదురు. నవాల్ దార్లు నవాల్ చేయవచ్చునని యిందువల్ల యావన్యండికి తెలియజేయడ మయనది.

పె. డ్యూలు

చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, మదనపల్లి సబ్ డిస్ట్రిక్టు, మదనపల్లి కాలాకా, కన్నెమడుగు గ్యామము దాఖలా:-

సర్కారుతరీ-నర్సి నెం.	హెడ్డాపు.
(1) ,, 280/1 య 1-02 ట్టు	0.413.
(2) ,, 288 య 0-59 ట్టు పైకి య 0-25 ట్టు,	0.101.
(3) నా. కుప్పి 586 య 11-60 ట్టు పైకి 1/2 కాగం	2.347.
(4) ,, 536/1 య 1-40 ట్టు	
(5) ,, 536/3 య 0-46 ట్టు	
(6) ,, 538 య 3-43 ట్టు	
(7) ,, 539/1 య 2-76 ట్టు	పైకి 2/5 కాగం 3.856.
(8) ,, 336/4 య 1-48 ట్టు	
-కుల్లు:- య 9-53 ట్టు	
(9) ,, 250 య 4-68 ట్టు	1.894.
(10) ,, 245 య 5-56 ట్టు	2.250.

-1 to 10 అయిటుముల మకింపు రూ. 8000/- లు.

పై అనులకు తీయబడిన ఆ. సి. నె. 829 & 836 అప్ 1967 From 1-10-1953 to 10-10-1966 వరకు దాఖలు చేయడమైనది. ఆ. సి. దాఖలా తగాదాల వివరము:-

(1) Vol 479 పేజీ నె. 1218/1956 రు, 26-3-56 తేదిన ముట్టాల దానపు వగయరాల పేర రాయదోటి లక్ష్మమ్మ వ్యాయింది యిచ్చిన దాన సెకల్ మెంటు:

(2) Vol 510, పేజీ 17, నె. XX/1957 రు, 24-7-57 తేదిన గవర్న మెంటువారిపేర మహమ్మద్ ఇవాక్ సాహెబు వ్యాయిందియిచ్చిన అయకము.

(3) Vol F. V/ 510, పేజీ 19, నె. XX/1957 రు, 24-7-57 తేదిన మహమ్మద్ ఇవాక్ సాహెబు గవర్న మెంటు వారి పేర 2-వ తగాదాకును పెద్దన బామినుకత్తు.

(4) Vol F. V. 510, పేజీ 433, నె. XX/1958 రు, 4-9-1958 తేదిన గవర్నమెంటు వారిపేర చేవరింకి రామకృష్ణారెడ్డి వ్యాయిందియిచ్చిన 600/- రూపాయల అయక వత్తము.

(5) Vol F. V. 510, పేజీ 435, నె. XX/1958 రు, 4-9-1158 తేదిన గవర్నమెంటు వారిపేర చేవరింకి రామకృష్ణారెడ్డి 4-వ తగాదా కు గాను వ్యాయింది యిచ్చిన బామినుకత్తు.

షరా:- 1 to 5 తగాదాలు ప్యతివాదికి సంబంధపడినదికావు.

(6) Vol 538 F పేజీ 375, నె. 2102/60 రు, 1-5-1960 తేదిన కన్నెమడుగు మల్లివర్మన్ రో-అవలేటివ్ సాహెబిపేర యన్. ఏ. రహీం వ్యాయింది యిచ్చిన 300/- రూపాయల అయకం. ఈ కాకి తిరిపాయినది.

(7) Vol 543/F, పేజీ 14, నె. 2466/1960 రు, 23-5-1960 తేదిన కన్నెమడుగు మల్లివర్మన్ రో-అవలేటివ్ సాహెబిపేర యన్. ఏ. రహీం వ్యాయిందియిచ్చిన నవరణ దస్తావేజు. ఈ కాకి తిరిపాయినది.

(8) Vol 587 పేజీ 379 నెం. 3746/1963 తే 30-7-1963 తేదిన మూదాల కాలిక్విట్టయ్య పేర కొంపిరెడ్ల వెంకట్రమణ వ్యాయిందియిచ్చిన విక్కయ వత్తము ఇది యీ ప్యతివాదికి సంబంధపడినదికాదు.

(9) Vol 592 పేజీ 405 నెం. 133/1964 రు 10-1-1964 తేదిన రాయదోటి లక్ష్మమ్మ పేర ముటాల దానపు వ్యాయింది యిచ్చిన విక్కయ వత్తము. ఇది యీ ప్యతివాదికి సంబంధపడినదికాదు.

(10) Vol 635 పేజీ 7 నెం 1760/1966 రు. 12-5-1966 తేదిన నలమూదిరెడ్డిగారి శివమల్ రెడ్డి పేర రాయదోటి లక్ష్మమ్మ వ్యాయిందియిచ్చిన అదుమానవత్తము. ఇది యీ ప్యతివాదికి సంబంధపడినదికాదు.

(11) Vol 641 పేజీ 152 నెం 3394/1966 రు. 5-8-66 తేదిన ఎన్. ఎ. రహీం పేర మహమ్మద్ దివానాసాబ్ వ్యాయింది యిచ్చిన విక్కయ వత్తము. ఈ రీక్యా ప్యతివాదికి సంబంధమిందనది.

-యన్. సత్యనారాయణ, వాది అధ్యక్షేటు.

కాలేజి భవనం

(7 వ పేజీ కొరవ)

అన్నపుడు - యిది 'మి. కె. కె. కె.' కళాశాలలో కన్నా ప్రత్యేక కళాశాలలుండదామో సాధించవచ్చేమోనన్నది... అదేకాళ్ళ కాలేజీలు యిట్లు వంఖోనే వస్తున్నాయి ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు కొత్త కాలేజీల ప్రారంభానికి అనుమతి నిరాకరిస్తున్నా, అలస్యంగా యిస్తున్నా, అదేవాళ్ళ కాలేజీలకుమాత్రం చాలాకంగా అనుమతి కనుగొన్నారు, నంతోవం.

"ఏమైనా విద్య, కేవలం సంఖ్యాత్మకంగానే (Quantity) గాక గుణాత్మకంగా (Quality) లోతులో ప్రాధాన్యంలో అభివృద్ధి చెందాలి. ఇందుకోసమే మనం శ్రమిస్తాం, గట్టిపెట్టుకొంటుంటే చాలింది." అని ముగించారు.

ముఖ్యమంత్రి పర్యవేక్షణ

"దాం అందంగా అదృష్టం వదులుకో దానికి యోగ్యంగాకట్టబడింది యిదిల్లింగ్-స్కూలు దొడ్లనుబ్బారెడ్డి, శేషారెడ్డి ఎంతో వర్తనలో ఇంటిస్తుంటున్నది యీ భవనాన్ని మామూలు కంటాక్టు వర్తనలో గాకుండా గట్టిగా అందంగా కట్టారు. చూస్తుంటే ఎంతో నంతోవం కలుగుతున్నది. అందులో నెల్లూరులో కొంచెం మీ చోదాకు తక్కువగా కడితే మీరు కోవ వడతారని వాస్తవం. విద్యమంత్రి ఏదో చెప్పారు... ఏదో అయిపోయింది... అయితేవోదే, మనం 20 లక్షలు పాతిక లక్షలు పెట్టి రాష్ట్రంలోవ్యతిరేకకాలకట్టే ప్రాముఖ్యత వున్నామని అరిచింది. నెవరూగారు బ్రతికుండాకూడాఅంటుండే వారు What nonsense, what are these buildings? - అని అరచేవారు. అయిన అన్నప్పడల్లా ఒక కోటి రూపాయల విల్లింగ్ లెవంటేది. అట్లనే మేమూ వువన్నాపాలు చెప్తాం... అంటే యిప్పుడు మాకేం విదారంఅనికాదు, ఇప్పుడున్న వర్తనల్లో కొంచెం తక్కువ అర్హతను విల్లింగ్ లతో మనం కొంతకాలం కాలక్షేపం చేయాల్సివుంది. అయితే వాక నివారితం - ఏమిలేకుండా గూడారు వంటి

కాలేజీ వర్తనలకూడా మందిరికాదు. "విద్యా మంత్రిగారన్నట్టు క్యాబినెట్, డెప్యూటీ క్యాబినెట్ అన్నీకావాలి. అవి ఏర్పడే వరకు మనం కొంచెం మహారుగా వుండే విల్లింగ్ లతో నర్తకపోవాలి. మగ వాళ్ళనంతా కర్నీల్స్ కూర్చోబెట్టినందుకు విద్యమంత్రి కోవవడారు. కాని అది మన సంస్కారమే - వురుపుగోరవమివ్వడమనేది... దేశంలో ఎంతఅభివృద్ధి అని గిందో కొంతవేయాలంటే శ్రీల అభివృద్ధి ఎంతో తెలిస్తే మన 'గోల్డ్' అర్జునుడు కుంది. అందువల్లనే మహిళా విద్యవల్ల విద్యమంత్రి అన్నట్టునాకువక్షపాతం. తల్లి విద్యావతిఅయితే, కుటుంబమంతా విద్యావంతమైతే, ఈ మొగవాళ్ళు చదువుకుంటే చొక్కడేకాని, 'సెర్విస్', అదేవాళ్ళ అట్లాకాదు.

"ఏమైనా ఇక్కడపాఠాలు అర్హు పెట్టిన భవనంలో చదువుకునే అందరికీ ఫస్ట్ క్లాస్ వసతిగాని సార్వకం వుండదు. మొగవల్లలు స్వయంకని, పాదశి కేకలేనివా మీరు తప్పించుకొనేటట్టు చూచుకోవాలి. దీగ్గి తెచ్చుకోవడమొక్కటే వ్యక్తకాదు: క్రమశిక్షణ, వర్తనలు వుండాలి. అవిలేని దీగ్గిలకు వింటిలవో ఇప్పుడు వి. ఎ. లకు, ఎం. ఏ. లకు వింటిలవ వున్నది. ఈ వర్తనామాలనుగూర్చి మనలో మనమే అలోచించుకోవాలి. తల్లిదండ్రులు వుదాసినంగా వుంటే ప్రభుత్వమొక్కటే ఏమిచేయలేదు.

"మనం ఎంత సేపటికీ క్యాబినెట్ లోగా తగ్గిందని చెప్పకోవాలివనిలేదు. దీని మొహాన్నే వ్రాసివుంది. క్యాబినెట్ లోగా అభివృద్ధి చేయాలనుకున్నప్పుడు క్యాబినెట్ నహానంగానే చెప్పింటుంది. అయితే ఇది అనుకొన్నంతకంటే ఎక్కువగానే చెప్పింటున్నది.

"ఇప్పుడు ప్రాధాన్యత కాలేజీలకువేలే వారికి 90 మార్కులకు తక్కువవచ్చేవాడే కనకడంలేదు, అదేమిటోకానీ. అట్లాంటి వారికీకూడా అడ్మిషన్లు దొరకడంలేదంటే దాన్ని 'ఎడ్యుకేషన్' అనాలోని లేక మ్యానువల్ లేక అనాలోని అర్థంకావడం లేదు. ఎవరికీ అని ప్రయోజనంలేదు.

20 తేది సోమవారం రైతుమహాసభలో ఏమిచెప్పే ఏమిచేయాలి అని తూదీతూది మాట్లాడుతున్న ముఖ్యమంత్రి. వేదిక మీద ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా: డాక్టరు కె. ఎల్. రావు, కె. వి. రఘునాథరెడ్డి, తెలవాడ రావడంద్యారెడ్డి.

"ప్రాధాన్యత కాలేజీలకు, కేంద్ర విద్యాలయాలకు వచ్చేముందు ఎంప్లెన్స్ పరిక్షలు వుండాలని అంటే - యూనివర్సిటీ వాళ్ళపేమేమోఅంటారు; వాళ్ళేదో గోరవం తక్కువగా భావిస్తారు. ఏంచెప్తారంటే, ఇలాంటివాడలు చాలావున్నాయి.

"విద్యకు 30-40 ట్టు అర్హు పెట్టుకొన్నాం నరైనమాగ్గంలో అర్హు పెట్టుకొన్నామనీ, నరైనపరిక్షలు వస్తున్నాయనే నంతుప్తి వుంటే వరవాలేదు. కాని అది కనవడడం లేదు. దానికి ఏవొక్కరూ కారణంకాదు, అందరూ గుండించవల్సివచ్చే. మనం అలోచించాలి. వునరాలోచించాలి. ఎంత ఎక్కువ చదువుకున్నవారైతే పిల్లలదరువు మీద అంత తక్కువ శ్రద్ధవవుతున్నారు.

"నేనూ - విద్యమంత్రి అలోచిస్తున్నాం. అనలు యీ వ్యయిపేటు కళాశాలల్ని వచ్చే నంవర్తనంనుండి అనుమతించాలిలేదా? అని. ఎవరైనా దానంచేస్తే వాళ్ళపేరు పెట్ట దానికి అక్షేపణలేదుకానీ, అడ్మిషన్ లో, వుద్యోగ నియామకాల్లో గాని వదిలేస్తే మందిరికాదు. ఈ వైఖరి, పోకడలు వికృత మైనవారం దానిస్తున్నట్టు పిస్తున్నది.

"ఏమైనా ఇక్కడ మంది కళాశాల వద్దింది, దొడ్ల కొనల్యమ్మగారి పేరుతో. నెల్లూరు వట్టణానికి గోరవం తెచ్చేటట్టుగా వుండాలి. అంటే ఇప్పుడు లేదనికాదు, ఇంకాకాదు... అంధ్రప్రదేశ్ లోకా అదర్భంగా వున్నదని వింటుంటేవారి దొడ్ల సుబ్బారెడ్డిగారి అత్తకు కొంత కల్లుకున్నదని అతిస్తాను."

అంతరం ఏగ్రిపాల్ శివగమి గారి వందననమర్పణతో ముగిసింది. క్రిక్కిరిసిన అనం ఎ. సి. వి. గగ్గ హ వ్యతిష్టావన నభవైవ వరుగుకొనారు. - మా. వి.

అత్తకూరు డి. ము. కోర్టులో I. A. 435 of 68. O. S. 32 of 67. (1) దిక్కిలి వరదయ్య (2) నాగిశేరి వెంకటస్వామి - విజయనగర్-2, 3 వ్యతివాదులు. గుడె నర్మయ్యనాయుడు - రెస్పాండెంట్ - వాది.

ఈ నెంబరు దావాను కాకర్లపాడు గ్రామ స్థులందరి తరపున రెవరెండు టేబిల్ తెచాసి టీలో దావాలోని 2, 3 వ్యతివాదులైన ఏటి వనర్లు దావాను అదుపుటకును వర్తిచకా కోరి ఏటివకా దాఖలు చేసినందుకు నడరు విషయమై ఎవర్లైన అక్షేపణ అన్నదో పై కోర్టువారియదుకు 9-10-1968 తేదిన వగలు 10 గంటలకు హజరై తెచ్చుకోవలసివది. లేకయెడల వదరు విషయమయి యిక్కుపాట్రిగా తీర్మానించబడును. - యస్. మహాదేవరెడ్డి, అడ్వోకేటు.

కోర్టుకు డి. ము. కోర్టులో E. P. No. 60 of 1966.

Eluru Sub Court: O. S. 45/61. కురుకూరి వీరన్న - వాది. దావ అచ్యుతరామారావు కైరాలు - వ్యతివాదులు.

యా నెంబరు డిక్కి బాకిగాను వ్యతివాదులు తాలాకు దిగువ పెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తి 29-10-68 తేదీ వగలు 11 గంటలకు యాలము చేయబడును. పెడ్యూలు: వర్తిమగోదావరి డి. కోర్టుకు కా. కోర్టుకు నలు డి.లో చేరిన కోర్టుకు గామంతాలాకు తిరాయితిమెరక రిజిస్ట్రేషన్ నర్సి నె. 10/1, య 6-63 ట్టు కూడిన యిందుగల వలవృక్షములు నహా - వాదికమ్మకు రూ. 6000/- అమినాకమ్మకు రూ. 26,400/-

Eluru Sub Court O. S. No. 44 of 61 నెంబరులోని తనలా డిక్కి బాకి లోనిది - రాంపల్లి లక్ష్మీవరకంహం, వాది అడ్వోకేటు.

అస్తి ప్రకటన

నా కుమారుడు వ్యతిరేకరావు దుచ్చే వ్వలకు లోనై డబ్బు వ్వదాయుడున్నాడు. ఇంటికి రావడములేదు. చాకు తెలియకుండ యెవరైనా అచ్చులిచ్చినా, అస్తి అచ్చు కాంతము మున్నగు వ్రాతలు వ్రాయండు కున్నా, నేనుగాని, మాకుటుంబ అస్తిగాని బద్ధులముకాము.

శేసర్ల భవమ్మ, స్టోకహౌస్ నెంబరు - నెల్లూరు.

లారీ విక్రయించబడును A P N 1101 పాక్ 56 మాడల్

లారీ విక్రయించబడును. వివరములకు:- పి. గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ వెంకటేశ్వర ప్రెసాన్సు కార్పొరేషన్, దర్గామిట్ట - నెల్లూరు.

సైహస్మృత్యంజలి

ఈ నెల 28 తేదితో మూడేళ్ళవుతుంది - మిత్రులు సన్నపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి మద్రాసులో అకాలమృత్యువుకులోనై. ఏ స్నేహితులతో - ఏ పొలిమేరలులేని సీమలో విహరిస్తున్నాడో! 'సృష్టిలో తియనిది స్నేహమేనోయ' అనే సూక్తికి ప్రతీక పండివారు శీనయ్య. ఈనాడు స్నేహమాధుర్యానికి దివ్యసంకేతంగా మిత్రజనస్మృతి పథంలో మినుకుమినుకుమనే తారకగా నిల్చివున్న ఆ తరళ స్నేహశీలికిదే మా స్మృత్యంజలి.

ఇట్లు ఎ. ఈశ్వరరెడ్డి, ఎం. ఎ. ఎల్. ఎల్. వి. శబ్ది కృష్ణారెడ్డి, వి. ఇ. (తిరువతి ఎం. ఎల్. ఎ.) ఎస్. రావువరెడ్డి, ఎం. ఎస్. సి. డా. ఎ. వి. రఘునాథరెడ్డి, ఎం. వి. వి. ఎస్. (వి. అర్. కాలేజి) (అల్లూరు)

B. Nemichand Dugar బి. నీమిచెంద్ దుగర్ మరణం : 24-9-1967 తేది. గత సంవత్సరము ఈ దినమున, పూజనీయులైన మా తండ్రిగారు మమ్ములను విడచి పరలోక ప్రాప్తి పొందిరి. వారి సంస్మరణార్థం. ఇట్లు, గూడూరు. వారి భార్య-కుమారులు-కుమార్తె.